

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 89

Rozeslána dne 30. června 2022

Cena Kč 192,-

O B S A H:

- 190. Nařízení vlády o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
 - 191. Nařízení vlády o vyhrazených technických plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
 - 192. Nařízení vlády o vyhrazených technických tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
 - 193. Nařízení vlády o vyhrazených technických zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
 - 194. Nařízení vlády o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice
-

190

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 22. června 2022

o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vláda nařizuje podle § 23 písm. a) až c) a f) až h) zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1

Předmět úpravy

Toto nařízení zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) výčet vyhrazených technických elektrických zařízení (dále jen „vyhrazená elektrická zařízení“), která představují zvýšenou míru ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob, a jejich zařazení do tříd,
- b) požadavky kladené na bezpečnost provozu, umístění, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a provozní dokumentaci vyhrazených elektrických zařízení a
- c) požadavky kladené na odbornou způsobilost právnických osob a podnikajících fyzických osob, které provádějí montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení, a na odbornou způsobilost jejich zaměstnanců a dalších fyzických osob, které vykonávají činnosti na vyhrazených elektrických zařízeních.

§ 2

Vymezení pojmů a základních pravidel

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) elektrickým zařízením zařízení silové, sdělovací, řídicí a zvláštní, které ke své činnosti nebo působení využívá účinků elektrických nebo elektromagnetických jevů a systém ochrany před bleskem, přepětím a statickou elektřinou,
- b) prací na vyhrazeném elektrickém zařízení mon-

táž, demontáž, oprava, prohlídka, kontrola, údržba, zkoušení, měření a revize vyhrazeného elektrického zařízení, všechny úkony pro zajištění a odjištění pracoviště,

- c) prohlídkou činnost směřující k ověření, zda volba vyhrazeného elektrického zařízení odpovídá provozním podmínkám, zda je vyhrazené elektrické zařízení řádně instalováno a provozováno a zda jsou respektovány požadavky jeho výrobce, dovozce, osoby zmocněné výrobcem nebo dovozcem, popřípadě distributora (dále jen „výrobce“), jakož i požadavky výrobců jednotlivých částí vyhrazeného elektrického zařízení na jeho montáž a provoz; součástí prohlídky je i vizuální kontrola vyhrazeného elektrického zařízení tak, aby bylo vyloučeno poškození zařízení ohrožující bezpečnost práce a provozu na tomto zařízení,
- d) řádem prohlídek, údržby a revizí součást provozní dokumentace, kterou právnická osoba a podnikající fyzická osoba provozující vyhrazené elektrické zařízení vymezuje požadavky, lhůty, postupy, pravidla a záznamy o ověřování bezpečnosti, údržbě, prohlídkách, opravách a rekonstrukcích vyhrazených elektrických zařízení, včetně preventivní údržby,
- e) zkouškou soubor postupů ve formě zkoušení a měření podle části B přílohy č. 1 k tomuto nařízení, včetně souboru dalších technických úkonů určených průvodní dokumentací k ověření, zda opatření k zajištění bezpečnosti práce a provozu vyhrazeného elektrického zařízení, včetně bezpečnosti návazného technického zařízení bez ohledu na jeho druh, plní svůj účel,
- f) zprávou o revizi doklad o výsledku revize provedené podle přílohy č. 2 k tomuto nařízení,

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

vypracovaný revizním technikem vyhrazených elektrických zařízení (dále jen „revizní technik“) s využitím informací nezbytných pro provádění revize; zpráva o revizi dokládá stav vyhrazeného elektrického zařízení v době vykonání revize a splnění požadavků kladených na bezpečnost provozu tohoto zařízení, na jeho provozní dokumentaci a soulad s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci²⁾; přípustná je listinná nebo elektronická podoba,

- g) uvedením vyhrazeného elektrického zařízení do provozu úkon, kterým, po provedení předepsané revize na vyhrazeném elektrickém zařízení nebo kontroly ověřením jeho stavu a po vyhodnocení dosažených výsledků, bylo vyhrazené elektrické zařízení uznáno způsobilým k používání a bezpečnému provozu,
- h) prací podle pokynů výkon práce, pro kterou jsou dány nezbytné pokyny pro bezpečné a správné provedení práce; pokyny pro práci na vyhrazeném elektrickém zařízení může vydávat pouze osoba znalá³⁾,
- i) prací s dohledem výkon práce, která se provádí podle podrobnějších pokynů pro bezpečné a správné provedení práce; před zahájením práce s dohledem se fyzická osoba provádějící dohled přesvědčí, zda jsou provedena nutná bezpečnostní opatření, a v průběhu těchto prací podle potřeby kontroluje dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dohled může vykonávat pouze osoba znalá³⁾,
- j) prací pod dozorem výkon práce prováděné za trvalé přítomnosti fyzické osoby pověřené dozorem, který může vykonávat pouze osoba znalá³⁾,
- k) souhrnnou zprávou o výchozí revizi doklad vypracovaný revizním technikem elektrických zařízení s využitím jednotlivých výchozích revizních zpráv částí vyhrazeného elektrického zařízení, z něhož je patrný jeho stav v době vykonání revize a splnění požadavků na

bezpečnost práce a provozu tohoto zařízení a na jeho provozní dokumentaci; přípustná je listinná nebo elektronická podoba.

§ 3

Vyhrazená elektrická zařízení

(1) Vyhrazenými elektrickými zařízeními jsou zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob, a to

- a) elektrická zařízení pro výrobu, přeměnu, přenos, rozvod, distribuci a odběr elektrické energie a elektrické instalace staveb a technologií,
- b) zařízení určená k ochraně před účinky atmosférické nebo statické elektřiny.

(2) Vyhrazenými elektrickými zařízeními nejsou

- a) ruční elektromechanické nářadí, elektronické přístroje a elektrické spotřebiče do napětí 400 V včetně, pokud nejsou určeny pro pevné připojení k elektrické síti,
- b) prodlužovací šňůry a odpojitelné přívody,
- c) zdravotnické elektrické přístroje,
- d) elektrické zařízení strojního zařízení, které je považováno za výrobek podle jiného právního předpisu⁴⁾,
- e) elektrická zařízení a instalace s charakterem proudu nebo napětí, které nepředstavují zvýšenou míru ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob, pokud nejsou určeny k použití v prostředí s nebezpečím výbuchu plynů, par nebo prachů.

§ 4

Zařazení vyhrazených elektrických zařízení do tříd

(1) Vyhrazeným elektrickým zařízením I. třídy je

- a) elektrické zařízení
1. ve vnitřních a vnějších prostorách s extrémně vysokými teplotami okolí nad + 55 °C,

²⁾ § 349 odst. 1 zákoníku práce.

³⁾ § 19 zákona.

⁴⁾ Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2. v prostorách s výskytem tryskající a intenzivně tryskající vody a možností ponoření,
3. v prostorách s trvalým výskytem korozivních a znečišťujících látek a
4. v prostorách s nebezpečím požáru hořlavých kapalin;

nebezpečí působení vnějších vlivů musí vyplývat z projektové nebo provozní dokumentace,

- b) elektrické zařízení určené pro použití v prostředí s nebezpečím výbuchu plynů, par nebo prachů,
- c) elektrické zařízení v objektu, který podle požárně bezpečnostního řešení umožňuje přítomnost více než 200 osob,
- d) elektrická instalace ve zdravotnických prostorech, s výjimkou zdravotnických prostorů, kde se nepředpokládá použití žádných příložených částí a kde zkrat zdroje nebo jiná porucha nemůže způsobit ohrožení života a zdraví osob, majetku nebo životního prostředí,
- e) elektrické zařízení určené na ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, pokud chrání zařízení uvedená v písmenech a) až d).

(2) Vyhrazeným elektrickým zařízením II. třídy jsou

- a) ostatní vyhrazená elektrická zařízení podle § 3 odst. 1 písm. a), neuvedená v § 3 odst. 2 a v § 4 odst. 1 písm. a) až d),
- b) zařízení určená na ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny neuvedená v odstavci 1 písm. e).

§ 5

Požadavky na odbornou způsobilost právnických osob a podnikajících fyzických osob

Odborně způsobilou osobou pro montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba s oprávněním vydaným podle zákona, a to v rozsahu stanoveném v příloze č. 3 k tomuto nařízení.

§ 6

Požadavky na bezpečnost vyhrazeného elektrického zařízení při jeho uvádění do provozu

(1) Montáž vyhrazeného elektrického zařízení

se provádí podle projektové dokumentace, technické zprávy nebo návodu výrobce k tomuto zařízení.

(2) Při uvádění vyhrazeného elektrického zařízení do provozu musí být zajištěno, aby

- a) vyhrazené elektrické zařízení uváděné do provozu po částech mělo nehotové části spolehlivě odpojené a zajištěné proti nežádoucímu zapojení nebo jinak zabezpečené tak, aby ve stavu pod napětím nedošlo k ohrožení bezpečnosti práce a provozu,
- b) vyhrazené elektrické zařízení před dokončením montáže nebo opravy bylo uváděno pod napětí pouze v souvislosti s provedením zkoušky a s ověřováním jeho správné funkce; přitom se provedou taková opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost práce a provozu,
- c) vyhrazené elektrické zařízení po dokončení montáže, opravy nebo přemístění na nové stanoviště, kdy toto zařízení v důsledku montáže, opravy nebo přemístění může vykazovat změny svých elektrických nebo funkčních vlastností, bylo před následným uvedením do provozu podrobeno revizi, a to po dokončení montáže vždy a po opravě nebo přemístění na nové stanoviště podle potřeby tak, aby byla vždy ověřena jeho bezpečnost,
- d) u vyhrazeného elektrického zařízení byla provedena výchozí revize podle části B bodu I. přílohy č. 2 k tomuto nařízení.

(3) Po dokončení montáže vyhrazeného elektrického zařízení obdrží přebírající odběratel od dodavatele montáže spolu s vyhrazeným elektrickým zařízením

- a) průvodní dokumentaci vyhrazeného elektrického zařízení odpovídající skutečnému provedení, umožňující provoz, údržbu a revize tohoto zařízení, jakož i výměnu jednotlivých částí vyhrazeného elektrického zařízení a další rozšiřování vyhrazeného elektrického zařízení; součástí průvodní dokumentace je posouzení vnějších vlivů,
- b) zprávu o výchozí revizi vyhrazeného elektrického zařízení, pokud není sjednán jiný způsob zajištění revize.

(4) Revize na vyhrazeném elektrickém zařízení musí být provedena rovněž, jde-li o změnu

- a) parametru ochrany proti přetížení a zkratu,
- b) ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- c) ve vlastnostech ochrany před účinky atmosférické a statické elektřiny.

(5) Provozovatel vyhrazeného elektrického zařízení zajistí zaznamenání změn do průvodní nebo provozní dokumentace.

(6) Vyhrazené elektrické zařízení I. třídy podle § 4 odst. 1 lze uvést do provozu jen na základě osvědčení vydaného pověřenou organizací podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona, které provozovatel uchovává po celou dobu provozu vyhrazeného elektrického zařízení.

§ 7

Požadavky na bezpečnost provozovaných vyhrazených elektrických zařízení

(1) Vyhrazené elektrické zařízení lze provozovat, pouze pokud jeho stav byl ověřen v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provedenou prohlídkou, zkouškou, kontrolou a revizí, které byly provedeny ve lhůtách stanovených řádem prohlídek, údržby a revizí podle odstavce 5, který musí být pro tento účel zpracován.

(2) Řád prohlídek, údržby a revizí může být součástí řádu preventivní údržby, pokud byl pro vyhrazené elektrické zařízení vydán. Jedná-li se o vyhrazené elektrické zařízení, pro které je v průvodní dokumentaci uvedena lhůta k provedení pravidelné revize nebo kontroly kratší, než je stanoveno řádem prohlídek, údržby a revizí v souladu s právními a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, postupuje se podle lhůty uvedené v průvodní dokumentaci.

(3) Při revizi vyhrazeného elektrického zařízení se provede prohlídka a zkouška v rozsahu podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení, nestanovil-li výrobce odlišné nebo další požadavky. Jestliže některý z bodů prohlídky nebo zkoušky uvedený v příloze podle věty první není u revidovaného vyhrazeného elektrického zařízení technicky proveditelný nebo není z hlediska ověření bezpečnosti důvodný, provedení prohlídky nebo zkoušky v rozsahu takového bodu se nevyžaduje.

(4) Po provedené revizi vyhrazeného elektric-

kého zařízení zpracuje revizní technik zprávu o revizi podle § 10.

(5) V řádu prohlídek, údržby a revizí pro provoz vyhrazeného elektrického zařízení se stanoví

- a) jednotlivé úkony prohlídek, zkoušek a údržby, včetně preventivní údržby, s přihlédnutím k požadavkům výrobce jednotlivých vyhrazených elektrických zařízení obsaženým v jejich průvodní dokumentaci, k právním a ostatním předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a k provozním podmínkám vyhrazených elektrických zařízení,
- b) pravidelné intervaly provádění úkonů podle písmene a),
- c) způsob evidence výsledků prohlídek, zkoušek, údržby a evidence zjištěných a odstraněných závad při provozu a údržbě vyhrazeného elektrického zařízení,
- d) lhůty revizí v souladu s přílohou č. 4 k tomuto nařízení.

(6) Práce na vyhrazeném elektrickém zařízení smí provádět jen odborně způsobilá osoba, která je podle zákona vybavena potřebnými osobními ochrannými pracovními prostředky a byla seznámena s jejich používáním; o této skutečnosti se vyhotoví zápis, který podepíše odborně způsobilá osoba spolu s osobou, která seznámení provedla.

(7) Prozatímní vyhrazené elektrické zařízení nebo jeho části je nutné v době, kdy není používáno, vypnout, pokud jeho vypnutím nebude ohrožena bezpečnost práce nebo provozu; o nutnosti ponechat jej v provozu rozhodne osoba odpovědná za elektrické zařízení.

(8) Vyhrazené elektrické zařízení, u kterého se zjistí stav bezprostředně ohrožující bezpečnost práce nebo provozu daného zařízení, je nutné neprodleně odpojit od napájecího zdroje a zajistit proti nežádoucímu připojení; není-li to možné, je nutné zajistit jeho opravu bez zbytečného odkladu.

§ 8

Požadavky na bezpečnost při činnosti na vyhrazených elektrických zařízeních

Minimálními požadavky na bezpečnost při činnosti na vyhrazených elektrických zařízeních se rozumí

- a) provozování vyhrazeného elektrického zařízení jen tehdy, pokud jsou činnostmi na tomto zařízení pověřovány pouze fyzické osoby odborně způsobilé v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, neurčil-li výrobce další požadavky na odbornou způsobilost s ohledem na rizika činnosti na tomto zařízení,
- b) vyhodnocení elektrického rizika před zahájením práce na vyhrazeném elektrickém zařízení nebo jeho obsluhy, podle něhož musí být stanoveno, jak budou práce nebo obsluha vykonávány a jaká opatření budou pro zajištění bezpečnosti při těchto činnostech provedena,
- c) školení každé fyzické osoby vykonávající činnosti na vyhrazeném elektrickém zařízení, s ním nebo v jeho blízkosti o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně místních provozních bezpečnostních předpisů, týkajících se jejich činnosti,
- d) určení fyzické osoby odpovědné za elektrické zařízení, k jejímž povinnostem patří zajištění bezpečného provozu vyhrazeného elektrického zařízení, na základě písemného pověření vydaného v listinné nebo elektronické podobě právníkou nebo podnikající fyzickou osobou, která vyhrazené elektrické zařízení provozuje,
- e) stanovení vedoucího práce pro každou práci na vyhrazeném elektrickém zařízení, který má povinnost řádně zajistit danou činnost; před zahájením dané práce se provede rozbor její složitosti, aby byla pro její výkon zvolena osoba s vhodnou odbornou způsobilostí; vedoucího práce na vyhrazeném elektrickém zařízení může vykonávat pouze osoba znalá³⁾.

§ 9

Revizní technik

Revizní technik k provádění revizí vyhrazených elektrických zařízení je fyzická osoba, která je držitelem osvědčení o odborné způsobilosti podle § 11 odst. 3 zákona v rozsahu stanoveném v příloze č. 5 k tomuto nařízení.

§ 10

Zpráva o revizi vyhrazeného elektrického zařízení

(1) Zpráva o revizi vyhrazeného elektrického zařízení obsahuje

- a) název a sídlo právnické osoby nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení a adresu podnikání podnikající fyzické osoby, která revidované vyhrazené elektrické zařízení provozuje nebo bude provozovat,
- b) identifikaci vyhrazeného elektrického zařízení, které je revidováno, včetně místa umístění,
- c) vymezení rozsahu revize,
- d) jméno, popřípadě jména, a příjmení, podpis a evidenční číslo osvědčení revizního technika, který revizi provedl; v případě elektronického předání zprávy o revizi musí být elektronický dokument podepsán uznávaným elektronickým podpisem⁵⁾,
- e) určení, zda se jedná o revizi výchozí, pravidelnou nebo mimořádnou a v případě mimořádné revize uvedení důvodu jejího provádění,
- f) datum zahájení revize, ukončení revize, vypracování zprávy o revizi a předání zprávy o revizi,
- g) soupis použitých měřicích přístrojů,
- h) seznam podkladů použitých k provedení revize, včetně jejich vyhodnocení ve vzájemných souvislostech,
- i) soupis provedených úkonů, například prohlídka, zkouška, měření a vyhodnocení,
- j) naměřené hodnoty,
- k) přehled zjištěných závad s uvedením ustanovení porušených právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- l) slovní zhodnocení, zda je vyhrazené elektrické zařízení z hlediska bezpečnosti schopno provozu, zda je provedení ochrany před bleskem a přepětím v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci z doby jejího zřízení a zda její součásti jsou ve stavu způsobilém plnit požadovanou funkci; v případě, že není vyhrazené elektrické zařízení z hlediska bezpečnosti schopno provozu, doplní se odůvodnění tohoto závěru,

⁵⁾ Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

- m) vyhodnocení případných záznamů o výsledcích provedených prohlídek a zkoušek a o odstraňování závad zjištěných při předchozí revizi, při provozu a údržbě vyhrazeného elektrického zařízení,
- n) doporučení lhůty provedení příští revize,
- o) potvrzení o převzetí nebo předání zprávy o revizi.

(2) Bude-li výchozí revize na vyhrazeném elektrickém zařízení vzhledem k rozsahu revize prováděna po částech a budou-li vystavovány na tyto části

jednotlivé zprávy o výchozí revizi, musí být před předáním a uvedením celého vyhrazeného elektrického zařízení do trvalého provozu vystavena jedna souhrnná zpráva o výchozí revizi. K sestavení této souhrnné zprávy o výchozí revizi lze využít jednotlivé zprávy o výchozí revizi.

§ 11

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

Předseda vlády:

prof. PhDr. **Fiala**, Ph.D., LL.M., v. r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. **Jurečka** v. r.

Požadavky kladené na prohlídku a zkoušku při výchozí, pravidelné a mimořádné revizi vyhrazeného elektrického zařízení

Část A

Prohlídka

Prohlídka předchází zkoušce. Prohlídkou se zkontroluje zejména

- a) způsob, popřípadě stav ochrany před úrazem elektrickým proudem včetně měření vzdáleností, pokud jde zejména o ochranu přepážkami nebo kryty, zábranami nebo polohou,
- b) použití protipožárních přepážek nebo jiných bezpečnostních opatření proti šíření ohně a ochrana před tepelnými účinky,
- c) volba vodičů s ohledem na proudovou zatížitelnost a úbytek napětí,
- d) volba, seřízení a stav ukazatelů ochranných a kontrolních prvků,
- e) použití odpovídajících, vhodně umístěných a dostatečně oddělujících spínacích prvků,
- f) volba elektrických zařízení a ochranných opatření s ohledem na vnější vlivy, oprávněnost zatřídění a označení prostorů z hlediska vnějších vlivů,
- g) označení středních a ochranných vodičů,
- h) vybavení schématy, varovnými nápisy a jinými podobnými informacemi požadovanými jinými právními předpisy nebo technickými normami,
- i) označení obvodů, pojistek, spínačů, svorek,
- j) odpovídající způsob spojení vodičů,
- k) přístupnost z hlediska provozu a údržby.

Část B

Zkouška - měření

I. Obecné požadavky

Zkoušení a měření se u revidovaného vyhrazeného elektrického zařízení provádí v tomto pořadí:

- a) spojitost ochranných vodičů a vodičů pro pospojování k uvedení na stejný potenciál,
- b) izolační stav elektrického zařízení,
- c) ochrana oddělením obvodů a oddělením při použití bezpečného malého napětí s označením (SELV) nebo (PELV),
- d) izolační odpor podlahy a stěn,
- e) automatické odpojení od zdroje,
- f) zkouška zapojení přístrojů,
- g) zkouška elektrické pevnosti,
- h) funkční zkouška,
- i) tepelné účinky,
- j) úbytek napětí,
- k) zkouška polarity,
- l) pořadí fází.

II. Další požadavky

Zkouší se zejména

- a) hlídače izolačního stavu, proudové chrániče a další ochranné přístroje, a to aktivací zkušebního ovládacího prvku, pokud jsou takovým vybaveny, nebo způsobem předepsaným jejich výrobcem nebo postupem podle technických předpisů, technických dokumentů a technických norem,
- b) účinnost bezpečnostních zařízení, jako jsou zařízení pro nouzové vypnutí, blokovací opatření a hlídače tlaku,
- c) funkční schopnost hlásičů a ukazatelů stavu, jako jsou zařízení pro zpětná hlášení při dálkovém ovládní spínačů a světelné hlásiče,

- d) elektrická pevnost izolace spočívající v provedení zkoušky přiloženým napětím, a to jen v případě, že použité elektrické předměty nemají doloženo zajištění požadovaných vlastností výrobcem,
- e) funkčnost přepět'ových ochran.

Podklady pro provedení revize vyhrazených elektrických zařízení a náplň revize

Část A

Podklady pro provedení revize vyhrazeného elektrického zařízení obsahují zejména

I. Pro výchozí revize

- a) průvodní, projektovou nebo výkresovou dokumentaci skutečného provedení vyhrazeného elektrického zařízení, technickou zprávu k dokumentaci,
- b) protokoly o určení vnějších vlivů, pokud nejsou součástí průvodní dokumentace,
- c) výchozí revize těch částí vyhrazeného elektrického zařízení objektu, provozního souboru (dílečního provozního souboru), jež jsou z něho jako celku připraveny postupně k uvedení do provozu,
- d) záznamy o prohlídkách a zkouškách provedených na vyhrazeném elektrickém zařízení v průběhu jeho montáže,
- e) záznamy o provedených opatřeních, prohlídkách a zkouškách provedených v průběhu rekonstrukce vyhrazeného elektrického zařízení, které nemůže být ze závažných společenských, národohospodářských nebo technologických důvodů bez napětí po celou dobu provádění činností, popřípadě stanovisko pověřené organizace nebo znalce,
- f) výpočet rizik pro zařízení určená na ochranu před účinky atmosférické elektřiny se začleněním posuzovaného systému ochrany před bleskem a přepětím (dále jen „LPS“) do příslušné třídy LPS podle normových hodnot, technickou zprávu obsahující dokumentaci LPS, popis návrhu včetně technických výkresů, doprovodnou technickou dokumentaci jednotlivých použitých součástí prokazující jejich vhodnost k použití v dané třídě LPS splněním normativních hodnot a podmínky pro údržbu,
- g) protokoly o kusovém ověřování na zabudované výrobky,
- h) identifikaci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, včetně čísla oprávnění, která elektroinstalaci prováděla.

II. Pro pravidelné a mimořádné revize

- a) provozní a projektovou nebo výkresovou dokumentaci vyhrazeného elektrického zařízení a podmínky pro údržbu,
- b) protokoly o určení vnějších vlivů, pokud nejsou součástí provozní dokumentace,
- c) záznamy o výsledcích provedených prohlídek a zkoušek a o zjištěných a odstraněných závadách při provozu a údržbě,

- d) zprávu o předchozí revizi,
- e) doklady o kontrolách orgánů inspekce práce,
- f) osvědčení k vyhrazenému elektrickému zařízení I. třídy vydanému pověřenou organizací podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona,
- g) doklad uvádějící důvody mimořádné revize.

Část B

Náplň revize vyhrazeného elektrického zařízení

I. Při výchozí revizi se s přihlédnutím ke druhu vyhrazeného elektrického zařízení provede

- a) kontrola shody skutečného provedení vyhrazeného elektrického zařízení s projektovou nebo výkresovou dokumentací a s průvodní dokumentací vyhrazeného elektrického zařízení a kontrola úplnosti průvodní dokumentace,
- b) prohlídka vyhrazeného elektrického zařízení z pohledu splnění podmínek pro instalaci ve vztahu k vnějším vlivům prostředí podle průvodní dokumentace,
- c) opatření k ověření stavu revidovaného vyhrazeného elektrického zařízení zahrnující prohlídku a zkoušku,
- d) provedení potřebných měření a jejich vyhodnocení.

II. Při pravidelné a mimořádné revizi se s přihlédnutím ke druhu vyhrazeného elektrického zařízení provede

- a) kontrola shody skutečného provedení vyhrazeného elektrického zařízení s projektovou nebo výkresovou dokumentací a s provozní dokumentací zařízení a kontrola úplnosti provozní dokumentace,
- b) prohlídka skutečného stavu vyhrazeného elektrického zařízení z pohledu splnění původních podmínek pro instalaci ve vztahu k vnějším vlivům prostředí podle průvodní dokumentace a posouzení případných změn provedených od poslední revize,
- c) opatření k ověření stavu revidovaného vyhrazeného elektrického zařízení zahrnující prohlídku a zkoušku,
- d) provedení potřebných měření a jejich vyhodnocení.

Oprávnění k montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených elektrických zařízení

Oprávnění obsahuje pro daný účel tyto rozlišovací znaky:

I. Podle rozsahu vyhrazeného elektrického zařízení:

- a) elektrická zařízení nízkého napětí a vysokého napětí s uvedením rozsahu napětí; rozsahy napětí do 35 kV, do 230 kV nebo bez omezení rozsahu napětí E1
- b) elektrická zařízení nízkého napětí do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí E2
- c) zařízení pro ochranu před atmosférickou elektřinou, přepětím a statickou elektřinou E3

II. Podle druhu vyhrazeného elektrického zařízení:

- a) zařízení v prostorech bez nebezpečí výbuchu A
- b) zařízení v prostorech s nebezpečím výbuchu [§ 4 odst. 1 písm. b)] B

III. Podle druhu činnosti na vyhrazeném elektrickém zařízení:

- a) Montáž M
- b) Opravy O
- c) Revize R
- d) Zkoušky Z

Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 190/2022 Sb.

Základní nejdelší lhůty pravidelných revizí vyhrazeného elektrického zařízení včetně zařízení pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny

Podle objektu a prostoru:	Revizní lhůty
V objektech určených pro administrativní činnost	5 let
V objektech určených pro výrobu, vzdělávání (školy, mateřské školy), ubytování (hotely, ubytovny, kempy a jiná ubytovací zařízení) a lékařské účely	3 roky
Elektrické zařízení v objektu, který podle požárně bezpečnostního řešení umožňuje přítomnost více než 200 osob	2 roky
Prozatímní zařízení stavenišť	0,5 roku
Pojízdné a převozní prostředky	1 rok
Prostory s nebezpečím požáru a výbuchu	3 roky
Prostory mokré a s trvalým výskytem korozivních nebo znečišťujících látek	1 rok
Ochrana před účinky atmosférické a statické elektřiny:	Revizní lhůty
LPS chránící kritické systémy	2 roky
LPS chránící ostatní objekty nebo zařízení	4 roky

Doplňující informace k základním nejdelším lhůtám pravidelných revizí vyhrazeného elektrického zařízení

- a) Pokud se na elektrické zařízení vztahuje více než jedna revizní lhůta, použije se z nich lhůta nejkratší.
- b) Pravidelná revize musí být provedena v roce, do kterého spadá konec stanovené lhůty od doby provedení poslední revize. Netýká se lhůt, nepřesahujících délku jednoho roku.
- c) Provozovatelé, kteří mají zpracován řád preventivní údržby, kdy pravidelnými kontrolami a údržbou je zajišťována minimalizace rizik souvisejících s provozem elektrických zařízení, mohou ve svém řádu preventivní údržby stanovit lhůty pravidelných revizí až dvojnásobné.
- d) Výše uvedené lhůty nemusí být uplatněny na vyhrazená elektrická zařízení splňující požadavky stanovené § 21 odst. 1 zákona.

Doplňující informace k základním nejdelším lhůtám pravidelných revizí LPS

- a) Na všech zařízeních LPS je nutno provést nejméně jednou ročně vizuální kontrolu, kterou se ověří, že LPS není viditelně poškozen.
- b) LPS u objektů s rizikem způsobovaným výbušnými materiály musí být vizuálně kontrolován nejméně jednou za 6 měsíců a úplná revize musí být provedena jednou ročně.

- c) Kritické systémy mohou zahrnovat stavby obsahující citlivé vnitřní systémy, kancelářské budovy a obchodní budovy. Mezi kritické systémy patří vyhrazená elektrická zařízení I. třídy a objekty, kde následkem úderu blesku nebo přepětí může vzniknout škoda velkého rozsahu.

Vyhrazené elektrické zařízení, pro které nestanovuje tato příloha lhůtu, je revidováno podle lhůt, které jsou stanoveny v jiných právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Osvědčení revizního technika vyhrazených elektrických zařízení

Osvědčení obsahuje pro daný účel tyto rozlišovací znaky:

I. Podle rozsahu vyhrazeného elektrického zařízení:

- a) elektrická zařízení nízkého napětí a vysokého napětí, s uvedením rozsahu napětí; rozsahy napětí do 35 kV, do 230 kV nebo bez omezení rozsahu napětí, včetně zařízení pro ochranu před atmosférickou elektřinou, přepětím a statickou elektřinou E1
- b) elektrická zařízení nízkého napětí do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí, včetně zařízení pro ochranu před atmosférickou elektřinou, přepětím a statickou elektřinou E2
- c) zařízení pro ochranu před atmosférickou elektřinou, přepětím a statickou elektřinou E3

II. Podle druhu vyhrazeného elektrického zařízení:

- a) zařízení v prostorech bez nebezpečí výbuchu A
- b) zařízení v prostorech s nebezpečím výbuchu [§ 4 odst. 1 písm. b)] B

191**NAŘÍZENÍ VLÁDY**

ze dne 22. června 2022

o vyhrazených technických plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vláda nařizuje podle § 23 písm. a), b), d) a f) až h) zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1**Předmět úpravy**

Toto nařízení zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) výčet technických plynových zařízení, která jsou vyhrazená, (dále jen „vyhrazená plynová zařízení“) a jejich zařazení do tříd, skupin a podskupin,
- b) požadavky kladené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na vyhrazených plynových zařízeních, požadavky na zajištění bezpečnosti jejich provozu a požadavky na úroveň bezpečnosti, umístění, provádění montáží a oprav, provozu, kontrol, kontrolních prohlídek, revizí, zkoušek a provozní dokumentace,
- c) požadavky kladené na způsobilost právnických osob a podnikajících fyzických osob provozujících vyhrazená plynová zařízení nebo osob, které vykonávají montáže, opravy, revize, zkoušky a plnění nádob plyny, a stanoví požadavky na prověřování jejich odborné způsobilosti a
- d) požadavky kladené na odbornou způsobilost fyzických osob, které vykonávají na vyhrazených plynových zařízeních montáže, opravy, revize, zkoušky, činnost osoby odpovědné za provoz, obsluhu a kontrolu z hlediska předepsané kvalifikace i doby odborné praxe v oboru a požadavky na prověřování jejich odborné způsobilosti.

§ 2**Vymezení pojmů**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) plynem jakákoli látka, která je při 1,013 baru a +20 °C zcela v plynném stavu nebo má tlak par větší než 3 bary při +50 °C; za plyn se považuje i směs plynů splňující kritéria podle části věty před středníkem,
- b) uvedením vyhrazeného plynového zařízení do provozu okamžik, kdy byl zahájen provoz vyhrazeného plynového zařízení,
- c) průvodní dokumentací soubor konstrukční, projektové dokumentace a dokumentace pro montáž a opravy vyhrazeného plynového zařízení,
- d) zařízením pro vypouštění hasebních plynů beztlaké potrubí s otevřeným koncem,
- e) odbornou praxí revizního nebo zkušebního technika činnost při projektování, konstrukci, montáži, opravě a obsluze vyhrazeného plynového zařízení příslušné skupiny,
- f) odbornou praxí fyzické osoby pro provádění montáže, oprav a obsluhy vyhrazených plynových zařízení příslušné skupiny činnosti při provádění montáže, oprav a obsluhy vyhrazených plynových zařízení prováděné pod přímým řízením a dohledem osoby s odbornou způsobilostí s osvědčením příslušného rozsahu,
- g) zkušebním technikem fyzická osoba s osvědčením o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních,
- h) uvolnitelným objemem parametr charakterizující míru nebezpečnosti zařízení s hořlavými plyny v případě jeho havárie.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

§ 3

Rozdělení plynů

(1) Pro účely tohoto nařízení se plyny rozdělují podle způsobu použití na

- a) topný plyn, který se využívá k produkci tepla spalováním pro otop, technologické ohřevy, přípravu teplé vody, přípravu potravin, pro výrobu mechanické práce, pro pohon vozidel a pro výrobu elektrické energie,
- b) technický plyn, který je používán k jiným účelům než plyn topný.

(2) Pro účely tohoto nařízení se plyny dále rozdělují podle svých charakteristik na

- a) hořlavé, nehořlavé hoření podporující a nehořlavé inertní,
- b) dýchatelé, nedýchatelé, toxické, dráždivé, dusivé a žíravé,
- c) lehčí nebo těžší než vzduch.

§ 4

Uvolnitelný objem

(1) Při stanovení uvolnitelného objemu se vychází z vodního objemu té části vyhrazeného plynového zařízení, ze které se může médium uvolnit v případě narušení jeho celistvosti. Hranici této části obvykle tvoří dva sériově instalované zabezpečovací prvky, odsávač, dmychadlo nebo kompresor. Do objemu zařízení se započítává i objem přívodních potrubí počínaje místem, kde lze průtok plynu zaručeně uzavřít. Pokud je u jednoho vyhrazeného plynového zařízení instalováno více zásobníků na uskladnění plynu, stanovuje se uvolnitelný objem pro zásobník s největším objemem.

(2) Uvolnitelný objem se pro všechny druhy hořlavých plynů vyjadřuje v metrech krychlových zemního plynu za podmínek 1,013 baru a +20 °C. Z vyššího tlaku nebo jiné teploty se provede přepočet stavovou rovnicí ideálního plynu podle vztahu $p \times V / T = \text{konst.}$ Pro přepočet jiných hořlavých plynů na uvolnitelný objem plynu se používají převody uvedené v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

§ 5

Zařazení vyhrazených plynových zařízení

(1) Vyhrazená plynová zařízení se zařazují jako zařízení pro

- a) výrobu a úpravu plynů do skupiny A,
- b) skladování plynů do skupiny B,
- c) plnění nádob plyny, tlakové stanice, zařízení pro plnění a čerpání nádrží vozidel plyny do skupiny C,
- d) zkapalňování a odpařování plynů do skupiny D,
- e) zvyšování a snižování tlaku plynů do skupiny E,
- f) rozvod plynů do skupiny F,
- g) spotřebu plynů spalováním včetně stabilních plynových motorů ve strojovnách nebo v kotelnách do skupiny G,
- h) vypouštění hasebních plynů do skupiny H.

(2) Vyhrazenými plynovými zařízeními nejsou

- a) výrobní zařízení, ve kterých plyny vznikají jako vedlejší výrobní produkt s výjimkou plynového hospodářství čistíren odpadních vod,
- b) zařízení chemických výrob, kde plyny vznikají jako meziprodukty, které se dále zpracovávají na jiné než plynné produkty,
- c) stavební objekty pro skladování tlakových nádob k dopravě plynů, skříně pro umístění tlakových stanic, jednotlivé tlakové nádoby k dopravě plynů, nádoby na plyny s vodním objemem do 0,22 litru, nádoby na plyny používané jako části strojů, například vstříkovací a spouštěcí lahve spalovacích motorů, jestliže jsou stále spojeny se zdrojem tlaku, lahve pracující jako odlučovače oleje, hydraulické akumulátory, nádoby na zkapalněné plyny s kritickou teplotou nižší než -10 °C, například kapalný vzduch, kapalný kyslík a nádoby na plyny s kritickou teplotou vyšší než -10 °C, ale nižší než +70 °C, dopravované v cisternách v kapalném stavu hluboko ochlazené, například oxid uhličitý nebo ethen,
- d) vzorkovací a kalibrační lahve do objemu 3 litry pro laboratorní účely, pro které platí právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- e) zařízení, která jsou součástí samostatných pracovních strojů nebo přístrojů, anebo samostatné přenosné hasicí přístroje,
- f) samostatně pracující kompresory, které nejsou trvale napojeny na dlouhodobě provozované potrubí plynů, vývěvy, samostatně pracující

- lahvové regulátory a regulační zařízení, která jsou součástí jiné skupiny plynového zařízení,
- g) rozvody médií pro měřicí a regulační techniku,
 - h) zařízení pro přepouštění plynů v rámci jednoho pracoviště,
 - i) klimatizační zařízení,
 - j) vzduchotechnické systémy, odtahy spalin a spalinové cesty,
 - k) samostatně pracující hořáky na plyná paliva do 10 kW v uzavřeném prostoru, ve volném prostoru bez omezení, zejména laboratorní, sklářské kahany, svářecí a pájecí soupravy, a venkovní a campingové vybavení,
 - l) zařízení, v nichž se plyny spotřebovávají jiným způsobem než spalováním, zejména zařízení procesu syntézy při výrobě čpavku, etanolu,
 - m) rozvody vzduchu do provozního přetlaku 16 barů,
 - n) palivové nádrže a plynové motory dopravních prostředků.

(3) Pokud vyhrazené plynové zařízení svým charakterem a technickými hodnotami splňuje podmínky pro zařazení do několika skupin, je pro zařazení rozhodující základní technologická funkce vyhrazeného plynového zařízení. V průvodní dokumentaci vyhrazeného plynového zařízení musí být zároveň vždy určena hranice mezi zařazením vyhrazeného plynového zařízení do jednotlivých skupin.

§ 6

Zařazení vyhrazených plynových zařízení do tříd

(1) Vyhrazenými plynovými zařízeními I. třídy jsou

- a) zařízení pro plnění tlakových nádob topnými plyny,
- b) zařízení pro plnění tlakových nádob technickými plyny hořlavými, toxickými a žíravými s tlakem vyšším než 4 bary, acetylenem a ostatními plyny s tlakem 20 barů a vyšším,
- c) zařízení pro plnění a čerpání nádrží vozidel,
- d) kompresorové stanice hořlavých plynů obsahujících kyslík s provozním tlakem vyšším než 0,05 baru, zejména hutní plyny,
- e) kompresorové stanice hořlavých, toxických a žíravých plynů s tlakem nad 4 bary, kompreso-

rové stanice ostatních plynů s tlakem 20 barů a více,

- f) regulační stanice s tlakem vyšším než 4 bary,
- g) zařízení pro rozvod topných plynů s tlakem vyšším než 4 bary,
- h) zařízení pro rozvod technických plynů hořlavých, toxických a žíravých s tlakem vyšším než 4 bary, zařízení pro rozvod acetylenu s tlakem od 0,2 baru, zařízení pro rozvod plynů ostatních s tlakem 20 barů a vyšším,
- i) zařízení pro spotřebu plynů spalováním s jednotlivým výkonem vyšším než 3,5 MW,
- j) zařízení pro výrobu hořlavých plynů s jednotlivým výkonem vyšším než $100 \text{ m}^3 \times \text{h}^{-1}$,
- k) zařízení na výrobu kyslíku s jednotkovým výkonem vyšším než $1\,500 \text{ m}^3 \times \text{h}^{-1}$,
- l) zařízení pro spotřebu plynu spalováním ve veřejných budovách s prostorem pro shromažďování nejméně 200 osob se součtem jmenovitých výkonů plynových spotřebičů 1 MW a více v jedné stavbě,
- m) zařízení pro skladování toxických a žíravých plynů s objemem vyšším než 5 m^3 ,
- n) zařízení pro skladování inertních plynů s tlakem vyšším než 40 barů,
- o) zařízení pro skladování hořlavých plynů s uvolnitelným objemem v plynné fázi vyšším než $5\,000 \text{ m}^3$, pro kapalný
 1. ropný plyn v označení LPG vyšším než $20\,000 \text{ m}^3$,
 2. zemní plyn v označení LNG vyšším než $50\,000 \text{ m}^3$.

(2) Ostatní vyhrazená plynová zařízení, která nejsou uvedena v odstavci 1, se zařazují do II. třídy.

§ 7

Požadavky na odbornou způsobilost revizního a zkušební technika a ověřování jejich odborné způsobilosti

Požadavky na odbornou praxi a vzdělání žadatele o vydání osvědčení revizního a zkušební technika o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních podle zákona stanoví příloha č. 2 k tomuto nařízení.

§ 8

Činnosti zajišťované revizním technikem

(1) Revizní technik provádí revize, zkoušky a vyhodnocuje zkoušky vyhrazených plynových zařízení v rozsahu svého osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona, a to řádně a v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Revizní technik vyhotovuje zprávu o revizi nebo záznam o zkoušce.

(2) Revizní technik samostatně provádí montáž za účelem provedení zkoušek a měření na zařízení pro rozvod plynů do 0,05 baru včetně a u spotřebičů s jednotlivými tepelnými výkony nižšími než 50 kW.

(3) Revizní technik zpracovává nebo ověřuje a potvrzuje svým podpisem písemný technologický postup revize nebo zkoušky v rozsahu svého osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních podle zákona.

(4) Revizní technik navrhuje na základě výsledku revize opatření k odstranění zjištěných nedostatků, včetně termínu odstranění, a také navrhuje okamžité odstavení vyhrazeného plynového zařízení z provozu v případě, že zařízení bezprostředně ohrožuje život, zdraví a bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí.

§ 9

Vedení evidence o zkouškách a revizích

(1) Právníká a podnikající fyzická osoba oprávněná k montáži, opravám, revizím nebo zkouškám vyhrazeného plynového zařízení, nikoli pro vlastní potřebu, je povinna vést evidenci o jí provedených zkouškách a revizích. Tuto evidenci je povinna uchovávat nejméně po dobu 10 let.

(2) Evidence podle odstavce 1 obsahuje

- a) pořadové číslo zprávy o revizi nebo zkoušce, popřípadě záznamu o zkoušce,
- b) datum vystavení výše uvedených dokumentů,
- c) označení skupiny a umístění posuzovaného vyhrazeného plynového zařízení,
- d) kopie dokumentů souvisejících se zkouškou nebo revizí.

§ 10

Činnosti zajišťované zkušební technikem

(1) Zkušební technik smí provádět a vyhodno-

covat zkoušky vyhrazených plynových zařízení v rozsahu svého osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona, a to řádně a v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Na základě výsledku zkoušky může doporučit zkoušené vyhrazené plynové zařízení k uvedení do provozu.

(2) Zkušební technik provádí samostatně zkoušky nebo montáž vyhrazeného plynového zařízení za účelem provedení tlakových zkoušek na zařízení pro rozvod plynů do 0,05 baru včetně a dále u zařízení pro spotřebu plynů spalováním s jednotlivými tepelnými výkony nižšími než 50 kW; u ostatních zařízení i jiných skupin je provádění a vyhodnocování tlakových zkoušek zkušební technikem podmíněno dosažením znalostí a odborné způsobilosti v souladu s požadavky výrobců těchto zařízení, zejména zkoušky hořáků spotřebičů, kompresorů, regulačních zařízení, nebo s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(3) Zkušební technik zpracovává písemný technologický postup zkoušky nebo záznam o zkoušce v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

§ 11

Požadavky na odbornou způsobilost fyzických osob pro montáže a opravy

(1) Osobou odborně způsobilou k samostatnému provádění montáží a oprav vyhrazených plynových zařízení je fyzická osoba splňující odbornou praxi a vzdělání podle přílohy č. 2 k tomuto nařízení, která je držitelem osvědčení o odborné způsobilosti k montáži a opravám a absolvovala zaškolení v rozsahu stanoveném právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na charakter práce.

(2) Absolvování zaškolení se týká i opakovaných zkoušek odborné způsobilosti, včetně prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních.

(3) Absolvování zaškolení v případě opakovaných zkoušek odborné způsobilosti lze splnit i systémem průběžného vzdělávání v rámci odborného plynárenského vzdělávání, organizovaného přísluš-

ným autorizovaným společenstvem registrovaným u Hospodářské komory České republiky.

(4) Zaměstnanci, kteří nemají odbornou způsobilost podle odstavce 1, smějí provádět montážní práce jen pod dohledem zaměstnanců, kteří tuto odbornou způsobilost mají.

§ 12

Požadavky na odbornou způsobilost fyzických osob k obsluze a kontrolám

(1) Osvědčení o odborné způsobilosti k činností na vyhrazených technických zařízeních podle zákona se nevyžaduje pro kontroly vyhrazených plynových zařízení a pro jejich obsluhu.

(2) Provozovatel vyhrazeného plynového zařízení před určením osoby k obsluze a kontrolám zajistí její seznámení včetně ověření znalostí právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci souvisejících s vyhrazeným plynovým zařízením.

(3) Jde-li o provádění kontroly nikoli pro vlastní potřebu provozovatele vyhrazeného plynového zařízení, považuje se za odborně způsobilou osobu

- a) revizní technik,
- b) zkušební technik, nebo
- c) osoba s platným osvědčením k montáži a opravám vyhrazeného plynového zařízení s příslušným rozsahem k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních.

(4) Za pověření k provádění kontrol podle odstavce 3 se považuje objednávka kontroly provozovatelem kontrolovaného vyhrazeného plynového zařízení.

(5) Odborně způsobilou osobou k obsluze vyhrazeného plynového zařízení podle zákona je fyzická osoba splňující odbornou praxi a vzdělání podle přílohy č. 2 k tomuto nařízení, řádně zaškolená u provozovatele daného vyhrazeného plynového zařízení. Osnovu zaškolení a délku odborné praxe určí provozovatel vyhrazeného plynového zařízení ve spolupráci s revizním technikem, a to s ohledem na charakter práce a náročnost obsluhy vyhrazeného plynového zařízení.

(6) Odborně způsobilá osoba k obsluze vyhrazeného plynového zařízení absolvuje pravidelné ově-

ření znalostí v rozsahu vykonávaných činností při obsluze. Ověřování znalostí obsluhy vyhrazeného plynového zařízení provádí revizní technik s osvědčením o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních pro danou skupinu a podskupinu vyhrazených plynových zařízení podle přílohy č. 3 k tomuto nařízení. Ověřování znalostí obsluhy se provádí u vyhrazených plynových zařízení I. třídy nejméně jedenkrát za 3 roky, u vyhrazených plynových zařízení II. třídy nejméně jedenkrát za 5 let. O výsledku ověření znalostí obsluhy musí být učiněn písemný záznam.

(7) V případě změny na vyhrazeném plynovém zařízení, která má vliv na provozní požadavky, případně na provozní bezpečnost, je nutno provést bezodkladně doplnění a ověření znalostí obsluhy bez ohledu na lhůty uvedené v odstavci 6.

(8) Ověřování znalostí revizním technikem se nepožadují pro obsluhu vyhrazeného plynového zařízení vykonávající činnosti na zařízení pro rozvod plynů s tlakem nepřesahujícím 0,05 baru a se spotřebiči s jednotlivými tepelnými výkony nižšími než 50 kW, s výjimkou průmyslových tepelných zařízení, a pro manipulaci s plnicí koncovkou. Manipulace s plnicí koncovkou při plnění plynů do dopravních prostředků se nepovažuje za obsluhu vyhrazeného plynového zařízení, ale za činnost prováděnou poučeným uživatelem.

§ 13

Montáže a opravy vyhrazených plynových zařízení

(1) Při provádění montáží a oprav vyhrazeného plynového zařízení musí být dodržovány právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a případné specifické požadavky výrobce na způsobilost osob provádějících montáž nebo opravu vyhrazeného plynového zařízení. Za montáž se považuje rovněž servis.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba provádějící montáž a opravu vyhrazeného plynového zařízení zajišťuje

- a) průvodní dokumentaci v českém jazyce v souladu s požadavky na kompletnost a rozsah, stanovenými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- b) provedení příslušných revizí a zkoušek,

- c) provedení revizí v případě oprav, pokud to stanoví jiné právní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d) podklady pro zpracování provozní dokumentace v českém jazyce,
- e) provedení prohlídky za účelem ověření kompletnosti, neporušenosti a bezpečnosti vyhrazeného plynového zařízení bezprostředně před jeho uvedením do provozu,
- f) zaškolení osob provádějících obsluhu vyhrazeného plynového zařízení v souladu s požadavky výrobců jednotlivých částí vyhrazeného plynového zařízení.

(3) Doklady předá právnická nebo podnikající fyzická osoba provádějící montáž nebo opravu vyhrazeného plynového zařízení provozovateli tohoto zařízení spolu s podklady pro zpracování místního provozního řádu.

(4) K dokončené montáži nebo opravě vyhrazeného plynového zařízení právnická nebo podnikající fyzická osoba provádějící montáž nebo opravu vyhrazeného plynového zařízení vede a uchovává průvodní technickou dokumentaci nejméně po dobu 10 let v rozsahu stanoveném právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(5) U montáže a opravy vyhrazeného plynového zařízení, kde hrozí riziko úniku hořlavého, toxického nebo žíravého plynu, vypracuje právnická nebo podnikající fyzická osoba provádějící montáž nebo opravu vyhrazeného plynového zařízení technologický postup prací, pokud právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nestanoví jinak.

(6) Provádí-li se montáž nebo oprava na již provozovaném vyhrazeném plynovém zařízení, poskytne provozovatel právnické nebo podnikající fyzické osobě provádějící montáž a opravy vyhrazených plynových zařízení dokumentaci o zařízení pro přípravu technologického postupu, provedení montáže a opravy a pro případné doplnění a úpravy této dokumentace.

§ 14

Požadavky na bezpečnost provozu vyhrazených plynových zařízení

(1) Vyhrazené plynové zařízení lze provozovat

až po provedení všech předepsaných revizí a zkoušek, prokazujících, že jeho technický stav je v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(2) Provozovatel vyhrazeného plynového zařízení je po dobu jeho provozu povinen zajistit bezpečný a spolehlivý provoz zařízení tak, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob, majetku nebo životního prostředí, a provádění všech činností na vyhrazeném plynovém zařízení v rozsahu a termínech stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(3) Provozovatel vyhrazeného plynového zařízení

- a) při uvedení vyhrazeného plynového zařízení do provozu jmenuje osobu odpovědnou za provoz tohoto zařízení a zajistí její zaškolení s ověřením znalostí,
- b) zajistí do jednoho měsíce od uvedení vyhrazeného plynového zařízení do provozu vypracování místního provozního řádu v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zpracovaného pro konkrétní místní podmínky; místní provozní řád se nemusí vypracovat pro odběrná plynová zařízení pro rozvod plynu ke spotřebičům o jednotlivém tepelném výkonu nižším než 50 kW,
- c) vede a uchovává předepsanou průvodní technickou dokumentaci, provozní dokumentaci a evidenci vyhrazeného plynového zařízení v rozsahu a za podmínek stanovených v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d) vede o provozu vyhrazeného plynového zařízení provozní deník, který obsahuje záznamy v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; provozní deník se nevede pro odběrná plynová zařízení pro rozvod plynu ke spotřebičům o jednotlivém tepelném výkonu nižším než 50 kW, s výjimkou kotelen,
- e) zajistí provádění provozních revizí a kontrol vyhrazeného plynového zařízení ve lhůtách stanovených tímto nařízením,
- f) uchovává provozní deník nejméně po dobu 10 let od provedení posledního záznamu,

- g) uchovává doklady o provedené kontrole vyhrazeného plynového zařízení, o pravidelném servisu, údržbě a provedené provozní revizi po dobu 10 let; doklady o zkouškách provedených po dokončené montáži nebo rekonstrukci zařízení a výchozí revizi je nutno uchovat po celou dobu provozu zařízení,
- h) zajistí, aby montáž a opravu, revize a zkoušku vyhrazených plynových zařízení vykonávaly jen právnické a podnikající fyzické osoby s oprávněním pro danou činnost podle zákona a obsluhu vyhrazených plynových zařízení jen odborně způsobilé fyzické osoby,
- i) zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáže a kontroly vyhrazeného plynového zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé, a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení podle zákona,
- j) zajistí realizaci nápravných opatření a odstranění závad stanovených revizemi nebo orgány státní správy na vyhrazených plynových zařízeních v průběhu jejich provozu,
- k) zjišťuje, analyzuje a vyhodnocuje příčiny havárií a dalších závažných událostí, k nimž došlo na vyhrazeném plynovém zařízení, a provádí nápravná a preventivní opatření.

(4) Místním provozním řádem je předpis, který stanovuje pro místní podmínky zejména postupy pro provoz, kontrolu a údržbu vyhrazeného plynového zařízení a který je zpracován v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

§ 15

Další požadavky na bezpečnost provozu vyhrazeného plynového zařízení

(1) Právnická a podnikající fyzická osoba je povinna vyhrazená plynová zařízení instalovat v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s požadavky výrobců nebo dovozců.

(2) Osobu odpovědnou za provoz vyhrazeného plynového zařízení určí provozovatel tohoto plynového zařízení, který odpovídá za její seznámení s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro příslušné zařízení.

(3) Právnická a podnikající fyzická osoba je povinna při montáži a provozování vyhrazeného plynového zařízení zejména zajistit, aby

- a) dokumentace předávaná výrobcem nebo dodavatelem vyhrazeného plynového zařízení obsahovala údaje nezbytné pro posouzení stavu plynového zařízení při revizích, zkouškách, montážích a opravách, včetně výkresové dokumentace sloužící ke zpracování technologických postupů revizí a zkoušek, stanovení způsobu obsluhy a zpracování místního provozního řádu a jiných provozních dokumentů zajišťujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- b) prostory, v nichž se skladují nebo upravují toxické, výbušné, hořlavé nebo hoření podporující plyny, a prostory, v nichž se s těmito látkami zachází, byly vybaveny pevnými svítidly odpovídajícími protokolu o určení vnějších vlivů a na vstupu a přístupových cestách byly označeny bezpečnostními tabulkami nebo značkami v souladu s požadavky jiných právních předpisů,
- c) jednotlivé části vyhrazeného plynového zařízení byly vodivě propojeny a chráněny proti účinkům atmosférické, statické elektřiny a atmosférickým vlivům, není-li jiným předpisem stanoveno jinak,
- d) materiály použité při konstrukci a stavbě vyhrazeného plynového zařízení odpovídaly provozním podmínkám a vlastnostem plynů, s nimiž přijdou do styku; jejich vhodnost musí být doložena atestem nebo prohlášením o shodě,
- e) stavem vyhrazeného plynového zařízení byla zajištěna jeho pevnost a těsnost a zařízení bylo chráněno proti účinkům koroze, pokud je zhotoveno z materiálu, který není odolný proti korozi,
- f) v prostorech, kde je provozováno vyhrazené plynové zařízení, bylo zajištěno odpovídající větrání s ohledem na charakter zařízení, používanou technologii a plyn,
- g) vyhrazené plynové zařízení bylo podle potřeby opatřeno měřením tlaku a množství plynu,
- h) při skladování plynů byla stanovena a dodržována ochranná pásma, v nichž je zakázána manipulace s otevřeným ohněm a uskladňování hořlavých a hoření podporujících látek,
- i) zařízení plnirny bylo umístěno v samostatných

- přízemních budovách, při plnění nádob plyny těžšími než vzduch nesmí být tyto prostory podsklepeny a nesmí být propojeny podzemními prostory s jinými objekty,
- j) hlavní uzávěr na přívodu plynu byl umístěn na snadno přístupném a označeném místě přednostně vně objektu,
- k) jednotlivé úseky rozvodu plynů byly uzavíratelné s ohledem na jejich funkci v provozu a každý úsek, s výjimkou rozvodů v bytových jednotkách, měl možnost bezpečného odvodu a odplynění do volného prostoru,
- l) rozvody plynu při průchodu stavebními konstrukcemi a další podmínky vedení byly v souladu s požadavky právních a technických předpisů k zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu,
- m) rozvody plynů nebyly vedeny výtahovými šachtami a jako průchozí v zemi pod objekty; jejich uzávěry musí být snadno přístupné a ovladatelné a musí být chráněny proti neoprávněné manipulaci,
- n) rozvody podle druhu dopravovaných plynů byly označeny bezpečnostním označením, a to zejména v místech, kde by mohly být zaměněny s rozvody jiného média,
- o) zplodiny spalování byly odvedeny tak, aby neohrožovaly život, bezpečnost a zdraví osob, majetek nebo životní prostředí,
- p) u zařízení, kde se pracuje s toxickými, dráždivými, dusivými nebo žíravými plyny, byla zabezpečena dýchací technika,
- q) nádoby na plyn byly při plnění bezpečně zajištěny proti převržení a aby připojení nádoby na plnicí zařízení bylo provedeno tak, aby byla zaručena těsnost spojení mezi připojovacím potrubím a uzavíracím ventilem nádoby.

§ 16

V souladu s požadavky na bezpečný provoz vyhrazených plynových zařízení podle zákona je zakázáno plnit nádoby,

- a) u nichž prošla lhůta periodické zkoušky,
- b) které nemají předepsané značení, popřípadě je značení nečitelné,
- c) které mají poškozený povrch, patky, ventily, výstroj nebo izolaci,

- d) které nemají předepsanou výstroj,
- e) které jsou určeny pro acetylén, jestliže nemají označení porézní hmoty, nebo
- f) u nichž poklesl obsah látky, ve které je acetylén rozpuštěný pod stanovenou mez.

§ 17

Požadavky na zkoušku vyhrazeného plynového zařízení

(1) Zkouškou vyhrazeného plynového zařízení se po dokončení montáže nebo rekonstrukce zjišťuje, zda jeho stav odpovídá právním a ostatním předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(2) Zkoušku vyhrazeného plynového zařízení zajistí právnická nebo podnikající fyzická osoba, která prováděla montáž nebo rekonstrukci zařízení. Osoba podle věty první určí fyzickou osobu, která zkoušku řídí a odpovídá za vypracování písemné zprávy o průběhu a výsledku zkoušky. Osoba podle věty první dále písemně oznámí pověřené organizaci alespoň 15 dnů předem místo a čas provádění zkoušky vyhrazených plynových zařízení I. třídy podle tohoto nařízení. Zařízení I. třídy může montážní organizace odevzdat odběrateli jen po úspěšné zkoušce zařízení potvrzené pověřenou organizací, která následně vydá odborné stanovisko.

(3) Před zahájením zkoušky revizní nebo zkušební technik vypracuje písemný technologický postup zkoušky, který obsahuje zejména

- a) rozsah zkoušky,
- b) popis prováděných úkonů, včetně použití příslušné měřicí techniky,
- c) nezbytná opatření pro zajištění bezpečného provádění zkoušky,
- d) podmínky, za kterých je shledána zkouška úspěšnou.

(4) Pro vyhrazená plynová zařízení stejné podskupiny lze zpracovat typový technologický postup zkoušky. Tento postup může být i podkladem pro případné vypracování konkrétního technologického postupu zkoušky na předmětném vyhrazeném plynovém zařízení.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provádějící zkoušku před zahájením zkoušky zajistí

- a) vymezení a zřetelné označení nebezpečného prostoru,
- b) aby se v nebezpečném prostoru nezdržovaly v průběhu zkoušky nepovolané osoby,
- c) aby se osoby pověřené prováděním zkoušky zdržovaly v průběhu zkoušky na bezpečném místě stanoveném technologickým postupem,
- d) aby ovládací zařízení, která se v průběhu zkoušky používají, byla umístěna na bezpečném místě,
- e) aby přípojovací potrubí a tlakové nádoby potřebné k provedení zkoušky byly předem vyzkoušeny na stanovený zkušební tlak v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- f) aby byla zajištěna správnost měřicích přístrojů podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(6) Jestliže zkouška vyhrazeného plynového zařízení nebyla úspěšná, je po odstranění zjištěných závad opakována.

(7) Doba platnosti zkoušky je 6 měsíců, pokud není v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoveno jinak.

§ 18

Požadavky na výchozí revize vyhrazených plynových zařízení

(1) Způsobilost vyhrazeného plynového zařízení k bezpečnému provozu se ověřuje a prokazuje výchozí revizí.

(2) Výchozí revizi vyhrazeného plynového zařízení zajistí právnická nebo podnikající fyzická osoba, která prováděla montáž nebo rekonstrukci tohoto zařízení. Výchozí revize se provádí před uvedením vyhrazeného plynového zařízení do provozu. Zpráva o výsledku výchozí revize je nedílnou součástí dodávky vyhrazeného plynového zařízení. Vyhrazené plynové zařízení nesmí být uvedeno do provozu, pokud nejsou odstraněny závady bránící bezpečnému a spolehlivému provozu, které jsou uvedeny ve zprávě o revizi. Při výchozí revizi revizní technik nehodnotí plnění požadavků požární ochrany.

(3) Výchozí revize se provádí na základě písemného technologického postupu, zpracovaného reviz-

ním technikem, který ji bude provádět. Pokud je technologický postup zpracován jinou osobou, ověří ho provádějící revizní technik svým podpisem.

(4) Technologický postup výchozí revize obsahuje zejména

- a) rozsah revize,
- b) popis prováděných úkonů,
- c) nezbytná opatření pro zajištění bezpečného provádění revize.

(5) Pro vyhrazená plynová zařízení stejné podskupiny lze zpracovat typový technologický postup výchozí revize. Tento postup může být i podkladem pro případné vypracování konkrétního technologického postupu výchozí revize na předmětném vyhrazeném plynovém zařízení.

(6) Při výchozí revizi se prověří zejména

- a) úplnost a správnost průvodní dokumentace vyhrazeného plynového zařízení,
- b) zda byly na vyhrazeném plynovém zařízení provedeny předepsané zkoušky, stejně jako správnost a úplnost dokladů o zkouškách,
- c) zda vyhrazené plynové zařízení odpovídá právním a ostatním předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požadavkům bezpečnosti práce na provoz vyhrazených plynových zařízení,
- d) zda je vyhrazené plynové zařízení vybaveno předepsanými měřicími, kontrolními a bezpečnostními zařízeními,
- e) výsledky případných dílčích kontrol a zkoušek prováděných v průběhu montáže a kvalita montážních prací, zejména kvalita provedení montáže závitových, přírubových a dalších druhů spojů potrubí, kvalita způsobu upevnění vyhrazeného plynového zařízení k stavebním konstrukcím,
- f) zda byly montážní práce provedeny osobami s předepsanou odbornou způsobilostí,
- g) doklady o vhodnosti a kvalitě použitých trubních materiálů, armatur a dalších kompletačních prvků,
- h) u vyhrazeného plynového zařízení pro spalování plynu dostatečný přívod spalovacího vzduchu s ohledem na charakter vyhrazeného plynového zařízení, použitou technologii a druh plynu,

- i) zda byly podle příslušných právních předpisů provedeny revize i na vyhrazených elektrických, tlakových nebo zdvihacích zařízeních a zda byly provedeny revize spalinových cest, vztahující se k revidovanému vyhrazenému plynovému zařízení,
- j) jiné okolnosti důležité z hlediska bezpečnosti a spolehlivosti provozu požadované technologickým postupem.

§ 19

Požadavky na provoz zařízení

(1) Způsobilost provozovaného vyhrazeného plynového zařízení k dalšímu bezpečnému provozu se ověřuje a prokazuje kontrolou a provozní revizí, které jsou vykonávány v rozsahu stanoveném tímto nařízením. Kontrola vyhrazeného plynového zařízení se provádí nejméně jedenkrát ročně. Provozní revize vyhrazeného plynového zařízení se provádí nejméně jedenkrát za 3 roky. Pro plynárenská zařízení držitelů licence na přepravu plynu nebo distribuci plynu podle jiného právního předpisu platí lhůty uvedené v příloze č. 4 k tomuto nařízení s výjimkou případů, na něž se vztahuje § 21 odst. 2 zákona.

(2) Povinnost provádění kontrol a provozních revizí se nevztahuje na vyhrazené plynové zařízení, které je v užívání uživatelů bytů a vlastníků bytů a rodinných domů.

§ 20

Provozní revize

(1) Na vyhrazených plynových zařízeních, která jsou v provozu, provozovatelé zajistí provádění provozních revizí. Provozní revize se provádějí zejména po skončení zkušební provozu, po zásazích do vyhrazeného plynového zařízení nebo změně jeho instalačních podmínek, které mají vliv na bezpečnost a spolehlivost provozu, po nuceném odstavení vyhrazeného plynového zařízení z provozu, zejména z důvodu požáru, výbuchu, havárie nebo po odstavení zařízení z provozu na dobu delší než 6 měsíců.

(2) Provozní revize se provádí na základě písemného technologického postupu zpracovaného revizním technikem, který ji bude provádět. Pokud je technologický postup zpracován jinou osobou, ověří jej revizní technik provádějící revizi a opatří svým

podpisem. Technologický postup revize obsahuje zejména

- a) rozsah revize,
- b) popis prováděných úkonů,
- c) nezbytná opatření pro zajištění bezpečného provádění revize,
- d) požadavky na zajištění podmínek pro provedení revize ze strany provozovatele, jsou-li vyžadovány, například odstavení zařízení, odplynění, provedení měření, přítomnost odborných pracovníků, s respektováním místních provozních podmínek.

(3) Pro vyhrazená plynová zařízení stejné podskupiny lze zpracovat typový technologický postup revize. Tento postup může být i podkladem pro případné vypracování konkrétního technologického postupu provozní revize na předmětném vyhrazeném plynovém zařízení.

(4) Při provozní revizi se podle charakteru vyhrazeného plynového zařízení prověří zejména

- a) změny stavu vyhrazeného plynového zařízení od poslední revize, zda bylo zařízení odstaveno z provozu déle než 6 měsíců a zda vykazovalo v provozu závady a jiné nedostatky,
- b) dokumentace o provedených revizích, kontrolách a zkouškách zařízení během jeho provozu,
- c) úplnost a správnost provozní a průvodní technické dokumentace,
- d) funkce zabezpečovacích, kontrolních, měřicích a ovládacích zařízení, včetně vyzkoušení simulovaných poruchových stavů,
- e) funkce odtahových systémů, dostatečnost větrání, přívodu vzduchu, odsávání,
- f) těsnost vyhrazeného plynového zařízení,
- g) celková funkce vyhrazeného plynového zařízení,
- h) vybavení pracoviště osobními ochrannými pracovními prostředky, případně podle druhu plynu a charakteru používání dýchací a oživovací technikou,
- i) stav pracoviště, vybavení pracoviště bezpečnostními značkami a tabulkami, výskyt vlivů, které ztěžují obsluhu a způsobují nadměrné přetížení zařízení,
- j) zda splňuje obsluha předepsané požadavky odborné způsobilosti,

k) jiné okolnosti důležité z hlediska bezpečnosti a spolehlivosti provozu požadované technologickým postupem.

(5) Provozní revize se provede do konce kalendářního měsíce, ve kterém uplyne její lhůta, pokud není v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoveno jinak.

(6) Je-li při provozní revizi zjištěno, že vyhrazené plynové zařízení vykazuje závady bránící jeho dalšímu bezpečnému provozu, provede revizní technik provádějící provozní revizi písemný záznam s doporučením odpojení zařízení od zdroje energie nebo tlaku a zajištěním proti nežádoucímu připojení a neprodleně s touto skutečností seznámí osobu odpovědnou za provoz vyhrazeného plynového zařízení, případně vedoucího zaměstnance provozovatele, který provede další nezbytné úkony k zajištění bezpečnosti provozovaného vyhrazeného plynového zařízení.

(7) Po provedené provozní revizi vypracuje revizní technik revizní zprávu s údaji uvedenými v příloze č. 5 k tomuto nařízení.

§ 21

Kontrola zařízení

(1) Kontrolu vyhrazeného plynového zařízení provádí osoba odborně způsobilá podle § 12 odst. 2 nebo 3.

(2) Za splnění požadavků na kontrolu zařízení se považuje i pravidelný servis provedený v lhůtách podle § 19 odst. 1 vět druhé a třetí. O úkonu musí být učiněn záznam.

(3) Pokud pro skupinu nebo podskupinu vyhrazených plynových zařízení podle § 5 není určen rozsah a předmět kontroly právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, při kontrole zařízení se ověří zejména

- stav vyhrazeného plynového zařízení a jeho jednotlivých částí, zda nejsou viditelně poškozeny, opotřebený nebo zkorodovány tak, že by tím byla snížena bezpečnost provozu vyhrazeného plynového zařízení,
- stav, ovladatelnost všech uzávěrů plynu a označení hlavních uzávěrů plynu,
- zda vyhrazené plynové zařízení a pracoviště, na kterém je vyhrazené plynové zařízení umístěno,

je vybaveno předepsanými bezpečnostními značkami,

- přístupnost vyhrazeného plynového zařízení z hlediska obsluhy,
- těsnost vyhrazeného plynového zařízení,
- působení vnějších vlivů a provozních okolností na vyhrazené plynové zařízení, zejména větrání nebo odsávání,
- stav rozvodu plynu za hlavním uzávěrem plynu, včetně osazených regulátorů, plynoměrů a ostatních zařízení,
- přístupnost, umístění, označení a ovladatelnost uzávěru regulačních a měřicích zařízení,
- větrání prostor, instalačních kanálů a instalačních podlaží, osvětlení a těsnost plynovodních prostupů, a to z hlediska požadavků bezpečnosti práce při provozu vyhrazených technických zařízení.

(4) Po provedené kontrole vypracuje oprávněná osoba bez zbytečného odkladu záznam o kontrole s údaji uvedenými v příloze č. 6 k tomuto nařízení. Kontrola musí být provedena do konce kalendářního měsíce, ve které uplyne její lhůta, pokud není v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoveno jinak. Kontroly se lhůtou 3 měsíce nebo kratší musí být provedeny nejpozději v poslední den lhůty. Byly-li zjištěny při kontrole závažné nedostatky ohrožující bezpečný a spolehlivý provoz, musí být odstraněny bez zbytečného odkladu po vyhotovení záznamu o kontrole.

§ 22

Harmonogram revizí a kontrol

(1) Harmonogram revizí a kontrol vypracovává provozovatel na období 6 let a jeho obsahem jsou konkrétní termíny provedení revizí a kontrol u všech provozovaných vyhrazených plynových zařízení, včetně uvedení konkrétních termínů provedení revizí a kontrol.

(2) Pro stanovení termínů revizí a kontrol se při zpracování harmonogramu podle odstavce 1 vychází z požadavků právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(3) Provozovatel harmonogram průběžně vyhodnocuje a aktualizuje.

§ 23

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

Předseda vlády:

prof. PhDr. **Fiala**, Ph.D., LL.M., v. r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. **Jurečka** v. r.

Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb.

Přepočet jiných hořlavých plynů na uvolnitelný objem plynu

Pro přepočet jiných než hořlavých plynů na uvolnitelný objem plynu se používají převody:

a) Plynné fáze

Kategorie plynu	Koeficient přepočtu
Nízkoenergetické plyny (generátorový, kychtový a podobně)	V/4
Středněenergetické plyny (koksárenský plyn, svítiplyn, energetický plyn, degazační plyn, vodní plyn, skládkový plyn, bioplyn, zemní plyn+vzduch a podobně)	V/2
Vysoce energetické plyny, zejména směsi kapalného ropného plynu v označení (LPG) a vzduchu, syntetický zemní plyn v označení (SNG), biomethan	V×1
Velmi vysoce energetické plyny, zejména kapalný ropný plyn v označení (LPG) a rafinérské plyny	V×3
Jiné hořlavé plyny - objem se přepočte podle spalného tepla, přičemž pro zemní plyn se uvažuje s hodnotou 40 MJ/m ³	

b) Kapalné fáze

Kategorie plynu	Koeficient přepočtu
Kapalný zemní plyn v označení (LNG)	Objem (LNG) × 650
Kapalný ropný plyn v označení (LPG)	Objem (LPG) × 750

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb.

**Nejkratší doba odborné praxe požadovaná pro získání odborné způsobilosti k činnostem
na vyhrazených plynových zařízeních ve vztahu k dosaženému minimálnímu stupni
odborného vzdělání**

Činnost na zařízení	Minimální stupeň vzdělání	Odborná praxe
Obsluha	základní	odborný zácvik
Montáže a opravy	vyučen nebo rekvalifikován v oboru mechanik plynových zařízení	praxe je součástí výuky, další zácvik se nevyžaduje
	vyučen v technickém oboru nebo úplné střední odborné strojního, elektrotechnického, stavebního nebo chemického směru nebo vysokoškolské technického směru	1 rok
	vyučen nebo úplné střední nebo vysokoškolské vzdělání jiného než technického směru	2 roky
Revize	úplné střední odborné strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru s maturitní zkouškou z oborů 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární obory	2 roky
	vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	1 rok
Zkoušky	vyučen - osvědčení pro montáže a opravy příslušné podskupiny	3 roky
	úplné střední odborné strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	1 rok
	vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	0,5 roku

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb.

Rozlišovací znaky rozsahů oprávnění a osvědčení k montáži, opravám, revizím a zkouškám podle zákona

Oprávnění a osvědčení obsahuje pro daný účel tyto rozlišovací znaky:

Rozsah oprávnění a osvědčení	
Skupiny a podskupiny	
A 1	Zařízení pro výrobu a úpravu plyných paliv
A 2	Zařízení pro výrobu a úpravu technických plynů
B	Zařízení pro skladování plynů
C 1	Zařízení pro plnění nádob plyny a tlakové stanice na plyná paliva
C 2	Zařízení pro plnění nádob plyny a tlakové stanice na technické plyny
C 3	Plnění a čerpání nádrží vozidel plyny
C 4	Plnění tlakových nádob k dopravě plynů (platí pouze pro oprávnění k plnění tlakových nádob na plyny)
D	Zařízení pro zkapalňování a odpařování plynů
E 1	Kompresorové stanice
E 2	Regulační stanice plynu
F 1	Plynovody v budovách na plyná paliva, kromě propanu, butanu a jejich směsí
F 2	Průmyslové plynovody na plyná paliva, kromě propanu, butanu a jejich směsí
F 3	NTL, STL plynovody a přípojky pro veřejnou potřebu na zemní plyn
F 4	VTL plynovody a přípojky pro veřejnou potřebu na zemní plyn
F 5	NTL, STL a VTL plynovody na propan, butan a jejich směsí
F 6	Rozvody technických plynů
G 1	Spotřebiče s výkonem pod 50 kW na plyná paliva včetně spotřebičů na vytápění nebytových prostor, mimo pecí a průmyslových tepelných zařízení
G 2	Kotle s výkonem 50 kW a více na plyná paliva
G 3	Pec a průmyslová tepelná zařízení bez omezení výkonu a spotřebiče na vytápění nebytových prostor s výkonem 50 kW a více, popřípadě jiné typy spotřebičů neuvedené ve skupině G1, G2 nebo G4
G 4	Stabilní plynové motory ve strojovnách, kotelnách
H	Zařízení pro vypouštění hasebních plynů

Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb.

Lhůty pro provádění provozních revizí a kontrol plynárenských zařízení

Druh plynárenského zařízení	Provozní revize	Kontrola
Plynovody o tlakové úrovni do 4 barů v sídlech	6 let	1 rok
Plynovody o tlakové úrovni do 4 barů mimo sídla	6 let	3 roky
Ostatní plynárenská zařízení	6 let	1 rok

Obsah zprávy o revizi vyhrazeného plynového zařízení

Zpráva o revizi vyhrazeného plynového zařízení obsahuje minimálně tyto údaje:

- a) označení provozovatele vyhrazeného plynového zařízení, identifikační číslo provozovatele, bylo-li mu přiděleno, jeho název a sídlo, pokud je právnickou osobou, nebo jméno, popřípadě jména a příjmení a adresa místa podnikání, pokud je podnikající fyzickou osobou,
- b) umístění vyhrazeného plynového zařízení,
- c) datum zahájení a ukončení revize, datum vypracování revize, jméno, popřípadě jména a příjmení, podpis a evidenční číslo osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazeném technickém zařízení revizního technika, který revizi nebo zkoušku provedl; v případě elektronického předání revizní zprávy musí být elektronický dokument podepsán uznávaným elektronickým podpisem²⁾,
- d) druh revize (provozní nebo výchozí revize), evidenční číslo zprávy o revizi,
- e) přesnou specifikaci, druh a technické hodnoty revidovaného vyhrazeného plynového zařízení,
- f) v případě zpracování zprávy o výchozí revizi je nutno v části „Technické hodnoty revidovaného zařízení“ doplnění seznamu předložené dokumentace, jednoznačné konstatování, zda montáž zařízení provedla právnická nebo podnikající fyzická osoba k tomu oprávněná podle zákona, a seznam odborně způsobilých osob s uvedením kvalifikace, které se podílely na montáži vyhrazeného plynového zařízení; součástí technických hodnot revidovaného zařízení mohou být též vložené fotografie dílčích částí revidovaného zařízení, popřípadě i výrobních štítků,
- g) údaje o provedeném měření, zkouškách a prohlídce vyhrazeného plynového zařízení, včetně výrobních nebo evidenčních čísel použitých měřicích přístrojů s uvedením výsledku měření,
- h) zjištěné závady a nedostatky, jejich závažnost z hlediska bezpečnosti a spolehlivosti provozu vyhrazeného plynového zařízení, odkaz na porušený bezpečnostní předpis,
- i) návrh opatření a lhůt k odstranění zjištěných závad a nedostatků,
- j) údaje o způsobu odstranění závad zjištěných při předchozí revizi, popřípadě při kontrole vyhrazeného plynového zařízení; pokud závady a nedostatky, uvedené v předchozích záznamech a zprávách o revizích vyhrazeného plynového zařízení nebyly odstraněny, uvedou se znovu do části zprávy o revizi „Zjištěné závady a nedostatky, návrh opatření a lhůt k odstranění“,
- k) celkové zhodnocení revidovaného vyhrazeného plynového zařízení z hlediska bezpečnosti a provozuschopnosti; celkové hodnocení nesmí být podmíněčné; v případě provozní revize je třeba jednoznačně konstatovat, zda je nebo není revidované zařízení schopno bezpečného provozu,
- l) v případě výchozí revize musí být jednoznačně konstatováno, zda je revidované zařízení způsobilé k bezpečnému provozu a je možné ho do provozu uvést,
- m) podpis a otisk razítka revizního technika s číslem jeho osvědčení,
- n) v případě, že revizi provedla osoba s oprávněním podle zákona, identifikační číslo, bylo-li jí přiděleno, název a sídlo, pokud je právnickou osobou, nebo jméno, popřípadě jména a

²⁾ Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

příjmení a adresa místa podnikání, pokud je podnikající fyzickou osobou, a číslo oprávnění,

- o) záznam o předložených souvisejících revizích vyhrazeného zařízení elektrického, tlakového a spalinových cest, případně jiných; ve zprávě se uvedou identifikační údaje příslušných revizí: evidenční číslo, datum vystavení a jméno, popřípadě jména a příjmení revizního technika,
- p) potvrzení o předání revizní zprávy.

Záznam o kontrole vyhrazeného plynového zařízení

1. Záznam o kontrole vyhrazeného plynového zařízení se provede v provozním deníku tohoto zařízení nebo musí být jako písemný dokument zařazen a evidován v jeho provozní dokumentaci.

2. Záznam o kontrole musí zejména obsahovat

- a) datum kontroly,
- b) rozsah kontrolovaného vyhrazeného plynového zařízení,
- c) zjištěné závady a nedostatky, návrh termínu a způsobu jejich odstranění,
- d) jméno, popřípadě jména a příjmení a podpis osoby, která provedla kontrolu, a
- e) pokud kontrola nebyla provedena pro vlastní potřebu provozovatele vyhrazeného plynového zařízení, identifikační číslo osoby, bylo-li osobě přiděleno, název a sídlo právnické osoby, případně adresa místa podnikání podnikající fyzické osoby, která kontrolu provedla, a evidenční číslo oprávnění k provádění revizí nebo montáží.

192**NAŘÍZENÍ VLÁDY**

ze dne 22. června 2022

o vyhrazených technických tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vláda nařizuje podle § 23 písm. a) až d) a f) až h) zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1**Předmět úpravy**

Toto nařízení zapracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) výčet technických tlakových zařízení, která jsou vyhrazená, (dále jen „vyhrazená tlaková zařízení“) a jejich zařazení do tříd,
- b) požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na vyhrazených tlakových zařízeních, požadavky pro montáže, bezpečný provoz, umístění, opravy, prohlídky, revize, zkoušky a provozní dokumentaci vyhrazených tlakových zařízení,
- c) požadavky kladené na způsobilost právnických osob a podnikajících fyzických osob z hlediska potřebného technického vybavení a na odbornou způsobilost jejich zaměstnanců, včetně způsobu prověřování jejich odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených tlakových zařízeních,
- d) požadavky kladené na odbornou způsobilost fyzických osob z hlediska předepsané kvalifikace a doby odborné praxe v oboru, včetně způsobu prověřování jejich odborné způsobilosti.

§ 2**Vymezení pojmů**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) nádobou těleso navržené a zhotovené tak, aby mohlo být naplněno tekutinou pod tlakem, včetně součástí, které jsou k němu přímo připevněny a zasahují až k místu spojení s jiným tlakovým zařízením; nádoba se může skládat z více než jednoho tlakového prostoru,
- b) tlakovou nádobou stabilní nádoba, která neslouží k dopravě plynů,
 1. nemění své stanoviště, trvale nebo přechodně spojená se zdrojem tlaku,
 2. přenosná, převozná nebo pojízdná, pokud je se zdrojem tlaku spojena trvale,
 3. přenosná, převozná nebo pojízdná, pokud je se zdrojem tlaku spojena při plnění nebo vyprazdňování obsahu plynem nebo plyn slouží jako ochranná atmosféra,
- c) nádobou na plyny nádoba sloužící k dopravě plynů od zdroje na místo spotřeby, u plynů, jejichž kritická teplota je nižší než +50 °C nebo u nichž je při teplotě +50 °C absolutní tlak par vyšší než 3 bar,
- d) jednoduchou tlakovou nádobou nádoba vyráběná sériově podle nařízení vlády o posuzování shody jednoduchých tlakových nádob při jejich dodávání na trh²⁾,
- e) bezpečnostní výstrojí zařízení určená k ochraně vyhrazeného tlakového zařízení před překročením nejvyšších pracovních mezí,
- f) tlakovou výstrojí zařízení, která mají provozní funkci a jejichž těleso je vystaveno vnitřnímu tlaku,
- g) tlakem tlak vztažený k atmosférickému tlaku; podtlak se vyjadřuje zápornou hodnotou,
- h) nejvyšším pracovním tlakem nejvyšší dovolený tlak v označení (PS) udaný výrobcem, pro který

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

²⁾ Nařízení vlády č. 119/2016 Sb., o posuzování shody jednoduchých tlakových nádob při jejich dodávání na trh.

- je vyhrazené tlakové zařízení navrženo; definován je pro určité místo udané výrobcem, na které jsou obvykle připojena ochranná nebo omezující zařízení,
- i) objemem v označení (V) vnitřní objem tlakového prostoru v litrech, včetně objemu hrdel až k prvnímu spoji nebo svaru, po odečtení objemu trvale zabudovaných vnitřních částí tlakového celku,
 - j) bezpečnostním součinem součin nejvyššího pracovního tlaku v označení (PS) vyjádřený v barech a objemu v označení (V) vyjádřený v litrech, ve vztahu ($PS \times V$),
 - k) kotlem konstrukčně ucelená sestava vystavená působení plamene nebo jinak vytápěná s nebezpečím přehřátí teplosměnných ploch sloužících k výrobě a odběru páry a horké vody, případně jiné kapaliny, ze kterých se tekutina odebírá,
 - l) zkouškou zkouška tlaková, těsnostní a zkoušky po opravách, a to stavební a tlaková,
 - m) sestavou několik tlakových zařízení sestavených výrobcem tak, že představují ucelenou funkční jednotku, pokud alespoň jedno zařízení vystavené riziku tlaku je vyhrazené tlakové zařízení,
 - n) tekutinou plyny, kapaliny a páry jak v podobě čisté fáze, tak ve směsi; tekutina může obsahovat suspenze pevných látek.

§ 3

Dělení pracovních tekutin podle nebezpečnosti

Pro účely tohoto nařízení se tekutiny dělí na dvě skupiny. Skupina 1 zahrnuje nebezpečné tekutiny podle jiného právního předpisu³⁾ a skupina 2 zahrnuje všechny ostatní tekutiny neuvedené ve skupině 1.

§ 4

Vyhrazená tlaková zařízení

(1) Vyhrazenými tlakovými zařízeními jsou tla-

kové nádoby a kotle s nejvyšším pracovním tlakem vyšším než 0,5 bar, a to

- a) parní a kapalinové kotle, jejichž nejvyšší pracovní tlak přesahuje 0,5 bar a teplota pracovní tekutiny převyšuje při tomto tlaku bod varu pracovní tekutiny,
- b) tlakové nádoby, jejichž nejvyšší pracovní tlak přesahuje 0,5 bar a které obsahují plyny, páry nebo žíravé, toxické a výbušné kapaliny skupiny 1 o jakékoliv teplotě nebo jakékoliv kapaliny o teplotě převyšující jejich bod varu při tlaku 0,5 bar; za tlakovou nádobu jsou považovány též vyvíječe páry typu pára/pára a typu horká voda/pára a vyvíječe páry bez nebezpečí přehřátí,
- c) nádoby na plyny sloužící k dopravě plynů, jejichž kritická teplota je nižší než + 50 °C nebo u nichž při teplotě + 50 °C je absolutní tlak par vyšší než 3 bar od zdroje na místo spotřeby.

(2) Vyhrazenými tlakovými zařízeními nejsou

- a) kotle o objemu do 10 litrů včetně, u nichž bezpečnostní součin z nejvyššího pracovního tlaku PS v barech a objemu v litrech nepřesahuje 100,
- b) tlakové nádoby do 10 litrů včetně, u nichž bezpečnostní součin z nejvyššího pracovního tlaku PS v barech a objemu v litrech nepřevyšuje 100,
- c) tlakové nádoby z trubek i nekruhových průřezů o nejvyšším vnitřním rozměru do 100 mm včetně bez sběračů, popřípadě se sběrači, pokud sběrač z trubky i nekruhového průřezu nemá vnitřní rozměr větší než 150 mm včetně,
- d) potrubí, jeho rozšířené části a tlakové nádoby do něho vestavené, jejichž vnitřní průměr v označení (D) nepřesahuje vnitřní průměr v označení (d) největší připojené trubky, kdy D je menší než 3d,
- e) tlakové nádobky pro aerosolové rozprašovače podle jiného právního předpisu⁴⁾,

³⁾ Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 219/2016 Sb., o posuzování shody tlakových zařízení při jejich dodávání na trh.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006.

⁴⁾ Nařízení vlády č. 194/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aerosolové rozprašovače, ve znění pozdějších předpisů.

- f) tlaková zařízení určená pro motorová vozidla podle jiného právního předpisu⁵⁾, jako zejména vzduchojemy brzdového systému a vzduchových tlumičů, nádoby na
1. zchlazené uhlovodíkové páry v označení (LPG),
 2. stlačený zemní plyn v označení (CNG),
 3. zkapalněný zemní plyn v označení (LNG),
 4. vodík v označení (H),
- kteřé jsou nedílnou součástí motorového vozidla, s výjimkou nástaveb a nádob pro přepravu tekutin a materiálů,
- g) tlaková zařízení určená k použití jako zbraně, střelivo a vojenský materiál,
- h) tlaková zařízení speciálně navrhovaná pro jaderná zařízení a jejich části podle atomového zákona⁶⁾,
- i) zařízení obsahující tělesa nebo strojní součásti, jejichž dimenzování, volba materiálu a výrobní předpisy vycházejí především z požadavků dostatečné pevnosti, tuhosti a stability s ohledem na statické a dynamické provozní účinky nebo jiná provozní kritéria a pro které není tlak významným konstrukčním činitelem; mezi tato zařízení patří zejména
1. motory, včetně turbín a spalovacích motorů,
 2. parní stroje, plynové nebo parní turbíny, turbogenerátory, kompresory, čerpadla a jejich ovládací zařízení,
- j) vysoké pece, včetně jejich chladičového systému, ohříváčů vzduchu, odlučovačů prachu a plynu, šachtové pece s přímou redukcí, včetně chladičového zařízení pece, plynových konvertorů a pánví k tavení, přetavování, odplynování a odlévání oceli a neželezných kovů,
- k) skříně pro vysokonapěťová elektrická zařízení, jako jsou spínací zařízení, řídicí a regulační zařízení, transformátory a točivé stroje,
- l) pancéřové trubky sloužící k uložení přenosových systémů, například elektrických silových kabelů, telefonních kabelů a pláště kabelů,
- m) lodě, rakety, letadla a mobilní zařízení mimo pevninu⁷⁾ a zařízení specificky určená k instalaci na jejich palubě nebo k jejich pohonu,
- n) tlaková zařízení tvořená pružným pláštěm, zejména pneumatiky, vzduchové polštáře, míče, nafukovací čluny a další podobná tlaková zařízení,
- o) tlumiče výfuku a sání,
- p) láhve nebo plechovky pro nápoje sycené oxidem uhličitým určené k jednorázovému použití určené konečným spotřebitelům,
- q) sudy a jiné nádoby sloužící pro distribuci a spotřebu nápojů, tlakové hrnce a konvektomaty,
- r) tlakové obaly pro zkapalněné uhlovodíkové plyny a jejich směsi určené k jednorázovému použití,
- s) zařízení, na která se vztahují jiné právní předpisy⁸⁾, a zařízení, na která se vztahuje předpis Mezinárodní námořní organizace pro přepravu

⁵⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Nařízení vlády č. 219/2016 Sb., o posuzování shody tlakových zařízení při jejich dodávání na trh.

⁸⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 17/2011 Sb. m. s., kterým se ruší sdělení č. 159/1997 Sb., č. 186/1998 Sb., č. 54/1999 Sb., č. 93/2000 Sb. m. s., č. 6/2002 Sb. m. s., č. 65/2003 Sb. m. s., č. 77/2004 Sb. m. s., č. 33/2005 Sb. m. s., č. 14/2007 Sb. m. s. a č. 21/2008 Sb. m. s., o vyhlášení přijetí změn a doplňků „Přílohy A – Všeobecná ustanovení týkající se nebezpečných látek a předmětů“ a „Přílohy B – Ustanovení o dopravních prostředcích a o přepravě“ Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR). Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 19/2011 Sb. m. s., Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) – Přípojek C – Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (RID). Úmluva č. 147/1947 Sb., o mezinárodním civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů.

nebezpečného zboží po moři a jiné právní předpisy⁹⁾,

- t) otopná tělesa a potrubí teplovodních otopných systémů,
- u) nádoby určené k jímání kapalin, u nichž tlak plynu nad kapalinou není větší než 0,5 bar s teplotou do + 110 °C,
- v) tlaková zařízení obsahující kapalinu zařazenou podle § 3 do skupiny 2 bez ohledu na tlak, pokud její nejvyšší pracovní teplota nepřekročí teplotu jejího bodu varu při tlaku 0,5 bar,
- w) nádoby na plyny o tlakovém objemu maximálně 0,22 litru.

§ 5

Zařazení vyhrazených tlakových zařízení

(1) Parní a kapalinové kotle s objemem větším než 10 litrů nebo bezpečnostním součinem nejvyššího pracovního tlaku v označení (PS) v barech a objemu v označení (V) v litrech přesahující 100 se zařazují do 4 tříd na

- a) parní kotle s jmenovitým množstvím vyráběné páry nad 115 t/h, které jsou zařazeny do I. třídy,
- b) parní kotle s jmenovitým množstvím vyráběné páry nad 50 t/h do 115 t/h včetně nebo horkovodní kotle s tepelným výkonem nad 35 MW, které jsou zařazeny do II. třídy,
- c) parní kotle s jmenovitým množstvím vyráběné páry nad 8 t/h do 50 t/h včetně nebo horkovodní kotle s tepelným výkonem nad 5,8 MW do 35 MW včetně, které jsou zařazeny do III. třídy,
- d) parní kotle s jmenovitým množstvím vyráběné páry do 8 t/h včetně nebo horkovodní kotle s tepelným výkonem do 5,8 MW včetně a všechny ostatní kotle kapalinové, které jsou zařazeny do IV. třídy.

(2) Tlakové nádoby se člení do tříd podle nejvyššího pracovního tlaku (PS) v barech a podle bezpečnostního součinu nejvyššího pracovního tlaku (PS) v barech a objemu (V) v litrech, a to na

- a) tlakové nádoby zařazené do I. třídy s nejvyšším

pracovním tlakem přesahujícím 100 bar a zároveň s objemem větším než 1 000 litrů,

- b) tlakové nádoby zařazené do II. třídy s nejvyšším pracovním tlakem přesahujícím 0,5 bar, objemem větším než 10 litrů nebo s bezpečnostním součinem nejvyššího pracovního tlaku (PS) v barech a objemu (V) v litrech přesahujícím 100, s výjimkou třídy I. podle písmene a).

(3) Součástí vyhrazených tlakových zařízení je jejich bezpečnostní a tlaková výstroj.

§ 6

Montáž a opravy

(1) Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba s oprávněním k montáži a opravám vyhrazených tlakových zařízení vyhledává a vyhodnocuje nebezpečí, která z důvodu tlaku přicházejí u vyhrazených tlakových zařízení v úvahu, a činí opatření nezbytná k zajištění toho, aby vyhrazené tlakové zařízení, na kterém byla prováděna činnost v rozsahu oprávnění, splňovalo požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které se na ně vztahují, a aby bylo vhodné k účelu nebo činnosti, pro které má být používáno, a mohlo být provozováno bez ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob a škody na majetku nebo životním prostředí.

(2) Výrobce nebo dodavatel poskytnou provozovateli vyhrazeného tlakového zařízení informace, které mu umožní posoudit obvyklé nebo předvídatelné nebezpečí spojené s provozováním a užíváním vyhrazeného tlakového zařízení.

§ 7

Požadavky na umístění vyhrazených tlakových zařízení

(1) Kotel určený pro instalaci ve stavebním objektu se umísťuje ve zvlášť k tomu účelu určené místnosti s účinným větráním vybavené funkčním osvětlením.

(2) Při umístění tlakové nádoby je nutno dodržet požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zo-

⁹⁾ Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 208/2011 Sb., o technických požadavcích na přepravitelná tlaková zařízení.

Příloha č. I k vyhlášce č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění pozdějších předpisů.

hlednit nejvyšší, popřípadě nejnižší pracovní teplotu, pro kterou je tlaková nádoba navržena. Pokud není zapuštěna v zemině, lze nádobu umístit jen tak, aby k ní byl umožněn bezpečný přístup, především k její bezpečnostní výstroji.

(3) Tlaková nádoba může být umístěna jen na patkách, podstavcích nebo podpěrách, avšak vždy jen na základech nebo podlahách, které jsou dimenzovány i pro zatížení při tlakové zkoušce. Tlakovou nádobu je nutné uzemnit a ukotvit; tlakovou nádobu umístěnou v zemině je nutné také chránit před účinky bludných proudů. Při jejím uložení v zemině musí být ukotvena nebo stabilně uchycena i s ohledem na dilataci nádoby.

(4) Při přepravě nesmí být tlaková nádoba pod tlakem, pokud pro takovou přepravu není konstruována a vybavena.

§ 8

Uvedení do provozu a provoz vyhrazených tlakových zařízení

(1) Tam, kde nelze plně zajistit, aby vyhrazené tlakové zařízení mohlo být provozováno bez ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob a škody na majetku nebo životním prostředí, učiní provozovatel opatření k minimalizaci těchto rizik.

(2) Aniž by byl dotčen odstavec 1, mohou být uváděna do provozu a provozována vyhrazená tlaková zařízení, která splňují požadavky

- a) ustanovení jiných právních předpisů, které se na ně vztahují nebo se na ně vztahovaly před nabytím účinnosti tohoto nařízení,
- b) uvedené v příloze č. 1 nebo 2 k tomuto nařízení, pokud se na ně nevztahují jiné právní předpisy nebo se na ně vztahují jen částečně.

(3) Provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení provede opatření nezbytná k zajištění toho, aby po celou dobu provozu bylo vyhrazené tlakové zařízení udržováno ve stavu splňujícím požadavky tohoto nařízení, zajistí odborně způsobilou obsluhu, neprodleně odstraňuje závady a provádí opatření, aby se předešlo ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob, majetku nebo životního prostředí podle přílohy č. 3 k tomuto nařízení.

(4) Osobu odpovědnou za provoz vyhrazeného tlakového zařízení určí provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení nebo jeho sestav před uvedením do provozu. Provozovatel odpovídá za seznámení osoby odpovědné podle věty první s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro příslušné zařízení. Provozovatel může určit i více odpovědných osob za provoz se stanovenými povinnostmi ve vztahu k jednotlivým druhům a rozsahu vyhrazených tlakových zařízení.

§ 9

Revize a zkoušky

(1) Splnění požadavků podle § 6 se ověřuje

- a) stavební zkouškou,
- b) tlakovou zkouškou,
- c) první zkouškou.

(2) Splnění požadavků podle § 8 se ověřuje

- a) výchozí revizí,
- b) provozní revizí,
- c) vnitřní revizí,
- d) zkouškou těsnosti,
- e) tlakovou zkouškou,
- f) periodickou zkouškou,
- g) mimořádnou revizí nebo zkouškou podle písmen a) až f).

(3) Rozpis revizí a zkoušek podle odstavce 2 písm. b) až f) písemně stanoví provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení v plánu revizí a zkoušek s přihlédnutím k podmínkám uvedeným v § 7, dokumentaci dodavatele vyhrazeného tlakového zařízení, provozní tekutině a provozním podmínkám. Lhůty nesmí být delší, než jsou uvedené v příloze č. 4 k tomuto nařízení, pokud tak nestanoví jiný právní předpis. Odlišný způsob provedení a odlišné lhůty revizí a zkoušek, které nejsou uvedeny v průvodní technické dokumentaci výrobce, v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, povoluje pověřená organizace odborným stanoviskem podle zákona. Před uplynutím stanoveného období platnosti rozpisu revizí a zkoušek se zpracuje nový rozpis tak, aby v době skončení platnosti stávajícího rozpisu mohl okamžitě vstoupit v platnost.

(4) Lhůty pro provedení revizí a zkoušek se počítají od provedení předchozí revize a zkoušky. Následné revize a zkoušky musí být provedeny do posledního dne kalendářního měsíce, na který byly lhůty stanoveny. Lhůty následných revizí a zkoušek, s výjimkou zkoušek podle odstavce 2 písm. e) a f), se počítají od roku uvedení vyhrazeného tlakového zařízení do provozu. Lhůty zkoušek podle odstavce 2 písm. e) a f) se počítají od roku výroby vyhrazeného tlakového zařízení.

(5) Revize provádí a vyhodnocuje a zkoušky řídí a vyhodnocuje revizní technik.

(6) Zkoušky po opravách parních a kapalino- vých kotlů a tlakových nádob podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona musí být u plánovaných oprav alespoň 15 dnů předem oznámeny pověřené organizaci podle zákona. Úspěšnost těchto zkoušek potvrzuje odborným stanoviskem pověřená organizace. U neplánovaných oprav typu odstraňování jednotlivých netěsností kotlových trubek u parních a kapalino- vých kotlů I. a II. třídy se řeší opravy a následně zkoušky podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení.

(7) Případy specifických vyhrazených tlakových zařízení, kdy revize a zkoušky vyhrazených tlakových zařízení popsané v tomto nařízení jsou spojeny s neúměrnými technickými obtížemi nebo jsou technicky neproveditelné, jsou uvedeny v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně použití jiných způsobů ověřování jejich technického stavu.

(8) Revizní technik provádějící nebo řídící a vyhodnocující revize a zkoušky zhodnotí míru rizik vyplývající ze stavu vyhrazeného tlakového zařízení pro jeho další provoz a navrhne opatření nezbytná k zajištění toho, aby toto zařízení bylo v daném prostředí vhodné k účelu nebo činnosti, pro které má být používáno.

§ 10

Stavební zkouška

Stavební zkouškou se ověřuje, zda celkové provedení montáže a opravy kotle a tlakové nádoby odpovídá požadavkům tohoto nařízení a podmínkám právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky na stavební zkoušku jsou uvedeny v přílohách č. 1 a 2 k tomuto nařízení.

§ 11

První zkouška

Nádoby na plyny se po opravě podrobují první zkoušce. Požadavky na první zkoušku jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto nařízení.

§ 12

Výchozí revize

(1) Výchozí revize se provádí u tlakových nádob a kotlů

- a) nových,
- b) rekonstruovaných nebo opravených, vyžadujících vrtání děr, svařování, nýtování, popřípadě výrobu nových tlakových částí, nebo
- c) u nichž došlo ke změně použití nebo přemístění, s výjimkou nádob pojízdných, převozných a přenosných.

(2) Výchozí revize, kterou se ověřuje stav vyhrazeného tlakového zařízení, jeho bezpečnostní a tlakové výstroje a jeho umístění a úplnost průvodní technické dokumentace, se provádí před uvedením do provozu. O výsledku výchozí revize je sepsána revizní zpráva revizním technikem.

(3) Výchozí revizi zajišťuje dodavatel vyhrazeného tlakového zařízení, pokud není smluvně stanoveno jinak.

§ 13

Provozní revize

(1) Provozní revizí se ověřuje stav vyhrazeného tlakového zařízení a jeho bezpečnostní a tlakové výstroje, dodržování podmínek provozu, vedení předepsané dokumentace podle § 19 a zajištění obsluhy vyhrazeného tlakového zařízení odborně způsobilou obsluhou podle § 23 nebo 24 ve lhůtách podle přílohy č. 4 k tomuto nařízení.

(2) Provozní revize se provede vždy při prvním uvádění do provozu, a to do 14 dnů od uvedení do provozu

- a) kotlů uvedených do provozu a po jejich přemístění, pokud se nejedná o převozné nebo přenosné kotle,
- b) tlakových nádob uvedených do provozu, po jejich přemístění, pokud se nejedná o převozné nebo přenosné nádoby.

§ 14

Vnitřní revize

(1) Vnitřní revizí se ověřuje stav vyhrazeného tlakového zařízení z vnitřní i z vnější strany, pokud je pro tyto úkony konstruováno ve lhůtách podle přílohy č. 4 k tomuto nařízení.

(2) Vnitřní revize se provede vždy

- a) byl-li kotel mimo provoz po dobu delší než 1 rok a tlaková nádoba po dobu delší než 3 roky,
- b) po jakékoliv mimořádné události, která způsobila nebo mohla způsobit poškození tlakového celku kotle nebo tlakové nádoby.

§ 15

Zkouška těsnosti

(1) Zkouškou těsnosti se ověřuje těsnost vyhrazeného tlakového zařízení a bezpečnostní a tlakové výstroje při provozním tlaku.

(2) Zkouška těsnosti se provede vždy po otevření tlakového celku před uvedením vyhrazeného tlakového zařízení do provozu, pokud byla prováděna vnitřní revize nebo úkony údržby, které mohly ovlivnit těsnost tlakového celku. Provádí-li se před uvedením vyhrazeného tlakového zařízení do provozu tlaková zkouška, nemusí se zkouška těsnosti provádět. Obsahuje-li nádoba tekutiny zařazené do skupiny 1, provede se zkouška těsnosti přírubových spojů.

§ 16

Tlaková zkouška

(1) Tlakovou zkouškou se ověřuje pevnost a těsnost vyhrazeného tlakového zařízení při zkušebním tlaku po montáži a opravě tlakového celku podle příloh č. 1 a 2 k tomuto nařízení, po přemístění, v případech stanovených výrobcem a právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo ve stanovených lhůtách při provozu podle přílohy č. 4 k tomuto nařízení.

(2) Tlaková zkouška se provádí kapalinou zařazenou do skupiny 2.

§ 17

Periodická zkouška

Každá nádoba na plyny se podrobuje periodické zkoušce. Způsob, rozsah a lhůty periodické zkoušky jsou určeny v právních předpisech pro přepravu nebezpečných věcí.

§ 18

Revizní zpráva

(1) Osoba, která prováděla a vyhodnotila revize nebo řídila a vyhodnotila zkoušky vyhrazeného tlakového zařízení podle § 9 odst. 1 písm. a) a b) a § 9 odst. 2 písm. a) až f), vyhotoví o tomto úkonu revizní zprávu.

(2) Každá revizní zpráva obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení fyzické osoby nebo název právnické osoby, případně identifikační číslo fyzické osoby, která revidované vyhrazené tlakové zařízení provozuje nebo bude provozovat,
- b) popis a vymezení rozsahu revidovaného vyhrazeného tlakového zařízení,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, podpis a evidenční číslo osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních revizního technika, který revizi nebo zkoušku provedl; v případě elektronického předání revizní zprávy musí být elektronický dokument podepsán uznávaným elektronickým podpisem¹⁰⁾,
- d) určení druhu revize nebo zkoušky; revize nebo zkouška je pravidelná nebo mimořádná,
- e) data zahájení a ukončení revize nebo zkoušky, datum vypracování a předání revizní zprávy,
- f) soupis použitých měřicích přístrojů,
- g) seznam informací použitých k provedení revize nebo zkoušky, včetně jejich vyhodnocení ve vzájemných souvislostech,
- h) soupis provedených úkonů spočívajících v prohlídce, měřeních a zkouškách,
- i) naměřené hodnoty, pokud je jimi dokladováno ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob, majetku, životního prostředí nebo pokud jsou po-

¹⁰⁾ Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

třebné pro vyhodnocení změn v zajištění bezpečnosti,

- j) soupis zjištěných závad s uvedením porušených ustanovení právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- k) slovní vyhodnocení stavu revidovaného vyhrazeného tlakového zařízení z hlediska splnění požadavků na jeho bezpečnost, vyjádřené závěrem, zda je či není revidované zařízení schopno bezpečného provozu; pokud není, pak je součástí revizní zprávy odůvodnění tohoto závěru,
- l) návrh opatření, za kterých může být vyhrazené tlakové zařízení se závadami v provozu,
- m) potvrzení o předání revizní zprávy,
- n) datum, do kdy je revize nebo zkouška podle § 9 odst. 2 písm. b) až f) platná, což je datum následné revize nebo zkoušky.

(3) Osoba, která řídila a vyhodnotila zkoušku podle § 9 odst. 1 písm. a) a b) a § 9 odst. 2 písm. a) až e), potvrdí, v případě, že vyhrazené tlakové zařízení vyhovělo, kladný výsledek v revizní zprávě tak, že uvede

- a) název úkonu podle § 9 a datum jeho provedení,
- b) identifikační údaje vyhrazeného tlakového zařízení,
- c) identifikační údaje osoby, která záznam vyhotovila: jméno, popřípadě jména, a příjmení, číslo osvědčení a její podpis.

(4) Osoba, která řídila a vyhodnotila zkoušku tlakové nádoby na plyny podle § 9 odst. 1 písm. c) a § 9 odst. 2 písm. f), nevyhotoví revizní zprávu, ale v případě úspěšnosti zkoušky vyrazí na nádobu

- a) datum provedení zkoušky a
- b) otisk razidla, jehož formu a údaje přiděluje pověřená organizace při vydávání oprávnění k opravám a periodickým zkouškám.

§ 19

Provozní dokumentace

(1) Provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení zajistí

- a) zpracování místního provozního předpisu pro tlakové nádoby s pracovní tekutinou zařazenou do skupiny 1 a pro kotle do 1 měsíce od uvedení do provozu, u ostatních vyhrazených tlakových zařízení do 2 měsíců, v písemné nebo elektro-

nické podobě tak, aby byly přístupné obsluze; do zpracování místního provozního předpisu se provoz zajišťuje podle návodu výrobce nebo dodavatele,

- b) vedení záznamů o provozu vyhrazeného tlakového zařízení,
- c) po dobu provozu kotle a tlakové nádoby úschovu
 1. dokumentace předávané výrobcem nebo dodavatelem vyhrazeného tlakového zařízení, která obsahuje údaje nezbytné pro posouzení stavu tlakové nádoby při revizích, zkouškách, montážích a opravách spočívající ve výkresové dokumentaci, pevnostním výpočtu a podmínkách provozu, a tuto udržovat v aktuálním stavu,
 2. dokladů stanovujících lhůty revizí a zkoušek podle § 9 odst. 3,
 3. záznamů o revizích, opravách, zkouškách a prohlídkách,
 4. zápisů o prověření odborné způsobilosti k obsluze kotlů podle § 24.

(2) V místním provozním předpise jsou stanoveny s přihlédnutím k dokumentaci předané dodavatelem vyhrazeného tlakového zařízení a místním podmínkám

- a) povinnosti a odpovědnost jednotlivých osob,
- b) způsob a rozsah obsluhy vyhrazeného tlakového zařízení,
- c) rozsah údajů v záznamech o provozu.

(3) Záznamy o provozu vyhrazeného tlakového zařízení vede a podepisuje topič nebo obsluha vyhrazeného tlakového zařízení. V záznamech o provozu se zapisují údaje

- a) o době provozu vyhrazeného tlakového zařízení,
- b) o provozních parametrech v rozsahu stanoveném místním provozním předpisem,
- c) o mimořádných jevech nebo podmínkách provozu,
- d) o předání vyhrazeného tlakového zařízení při směnném provozu,
- e) o přezkušování bezpečnostní výstroje,
- f) o provedených údržbářských pracích,
- g) související s bezpečností provozu.

§ 20

Oprávnění

Provádět montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených tlakových zařízení, včetně periodických zkoušek nádob na plyny, mohou jen právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které jsou držiteli oprávnění podle zákona odpovídajícího druhu a rozsahu prováděných činností podle přílohy č. 5 k tomuto nařízení.

§ 21

Osvědčení

(1) Provádět revize a zkoušky vyhrazených tlakových zařízení, včetně periodických zkoušek nádob na plyny, mohou jen revizní technici podle druhu a rozsahu osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona. Obsluhovat kotle příslušné třídy a na daný druh paliva mohou topiči v rozsahu osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona. Držitel osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona pro revizní techniku kotlů a tlakových nádob je oprávněn provádět revize a zkoušky kotlů příslušné třídy a tříd nižších v rozsahu osvědčení. Držitel osvědčení topiče je oprávněn obsluhovat kotle příslušné třídy a tříd nižších v rozsahu osvědčení.

(2) Osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona se nevyžaduje k obsluze kotlů

- a) automatických s jmenovitým množstvím vyráběné páry do 0,5 t/h,
- b) automatických horkovodních a kapalinových s tepelným výkonem do 0,35 MW,
- c) průtočných o objemu do 100 litrů.

§ 22

Revizní technik a zkušební technik pro nádoby na plyny

Požadavky na vzdělání a délka praxe na vyhrazených tlakových zařízeních pro revizní techniky

a zkušební techniky pro nádoby na plyny k činnostem na vyhrazeném tlakovém zařízení činí pro

- a) revize a zkoušky pro kotle I. až III. třídy a tlakové nádoby I. třídy střední vzdělání s maturitní zkouškou ze skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory¹¹⁾, pokud má osoba 3 roky praxe v oboru, nebo vysokoškolské vzdělání v oblasti vzdělávání Strojírenství, technologie a materiály, Elektrotechnika, Energetika nebo Stavebnictví¹²⁾, pokud má 2 roky praxe v oboru,
- b) revize a zkoušky pro kotle IV. třídy a tlakové nádoby II. třídy střední vzdělání s maturitní zkouškou ze skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory¹¹⁾ a 2 roky praxe v oboru,
- c) první a periodické zkoušky tlakových nádob na plyny střední vzdělání ze skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální nebo interdisciplinární obory¹¹⁾ s výučním listem, pokud má osoba 3 roky praxe v oboru, střední vzdělání s maturitní zkouškou ze skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory¹¹⁾, pokud má osoba 2 roky praxe v oboru.

§ 23

Topiči

(1) Žadatel o osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních pro topiče podle zákona musí mít odborný záznam v obsluze kotlů příslušné třídy a skupiny a na daný druh paliva pod dohledem topiče v délce nejméně

¹¹⁾ Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání.

¹²⁾ Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství.

6 měsíců a odborný kurs alespoň v délce stanovené při obsluze kotlů

- a) I. třídy 50 hodin,
- b) II. třídy 40 hodin,
- c) III. třídy 30 hodin,
- d) IV. třídy 20 hodin.

(2) K obsluze kotlů vyšší třídy nebo kotlů na jiný druh paliva, než je oprávněn obsluhovat topič s osvědčením o odborné způsobilosti k činnosti na vyhrazených technických zařízeních podle zákona, musí osoba složit doplňkovou zkoušku k rozšíření osvědčení u pověřené organizace podle zákona. O délce odborného zácviku a nutnosti odborného kurzu rozhoduje provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení na základě vyjádření revizního technika, odborný zácvik musí trvat nejméně 2 měsíce. Při doplňkové zkoušce se postupuje podle § 21.

§ 24

Obsluha vyhrazených tlakových zařízení

(1) Obsluhovat parní a kapalinové kotle uvedené v § 21 odst. 2 mohou fyzické osoby, u kterých zajistí provozovatel vyhrazeného tlakového zařízení přezkoušení komisí u provozovatele vyhrazeného tlakového zařízení. Komise musí být tříčlenná, kde předsedou je revizní technik kotlů. Komise ověří, zda uchazeč splňuje předpoklady odborné způsobilosti podle zákona a požadavky k řádnému zajištění činnosti v požadovaném rozsahu, kterými jsou

- a) znalosti a schopnosti obsluhovat vyhrazené tlakové zařízení, které musí být ověřeno revizním technikem kotlů, o čemž je vyhotoven zápis,
- b) znalost pokynů a právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci k provozu a
- c) nejméně čtrnáctidenní praktický odborný zácvik.

(2) Pro zajištění způsobilosti fyzické osoby k obsluze provozovatel vyhrazeného tlakového za-

řízení zajistí seznámení obsluhy s potřebnými znalostmi a jeho praktický odborný zácvik v obsluze vyhrazeného tlakového zařízení.

(3) Provozovatel přezkoušením fyzické osoby pro výkon obsluhy kotle podle odstavce 1 zajistí

- a) prověření odborné způsobilosti k obsluze,
- b) pravidelné prověření odborné způsobilosti obsluhy nejméně každý třetí rok,
- c) vyhotovení zápisů o prověření odborné způsobilosti podle písmen a) a b),
- d) písemné určení osoby odpovědné za provozované vyhrazené tlakové zařízení, s určením jejích povinností a pravomocí při výkonu této činnosti.

(4) Tlakovou nádobu smí samostatně obsluhovat pouze fyzická osoba, která

- a) je starší 18 let,
- b) je zdravotně způsobilá pro tuto práci,
- c) byla s ustanoveními předpisů a příslušných pokynů k provozu tlakových nádob řádně seznámena, prakticky zacvičena v obsluze tlakových nádob a přezkoušena.

(5) O zacvičení a přezkoušení znalostí musí být proveden zápis podepsaný zkušebními orgánem, kterým je revizní technik nebo osoba odpovědná za provoz tlakových nádob, a fyzickou osobou, která obsluhuje tlakovou nádobu.

(6) Provozovatel ověřuje znalosti zaměstnanců pověřených obsluhou tlakových nádob opakovaným přezkušováním, nejméně jedenkrát za 3 roky. O výsledku přezkoušení se provede záznam, který musí být uschován do příštího přezkoušení.

§ 25

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

Předseda vlády:

prof. PhDr. Fiala, Ph.D., LL.M., v. r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. Jurečka v. r.

Požadavky pro činnosti na vyhrazených tlakových zařízeních

1. VŠEOBECNÉ POŽADAVKY PRO ČINNOSTI NA VYHRAZENÝCH TLAKOVÝCH ZAŘÍZENÍCH

1.1. Oprava vyhrazeného tlakového zařízení musí být navržena a zařízení opraveno a přezkoušeno, popřípadě vystrojeno a instalováno, tak, aby po jeho uvedení do provozu v souladu s informacemi podanými osobou s oprávněním podle zákona byla zajištěna jeho bezpečnost.

1.2. Při výběru nejvhodnějšího řešení činností na vyhrazených tlakových zařízeních v mezích oprávnění osoba s oprávněním podle zákona uplatňuje tyto zásady v uvedeném pořadí:

- a) v přiměřeně dosažitelné míře vyloučit nebo omezit nebezpečí,
- b) uplatnit vhodná ochranná opatření proti nebezpečím, která nelze vyloučit, a
- c) informovat provozovatele o případném zbývajícím nebezpečí a upozornit ho na nutnost přijetí vhodných zvláštních opatření ke snížení nebezpečí během instalace nebo používání.

1.3. Je-li známa možnost nesprávného použití vyhrazeného tlakového zařízení nebo ji lze předvídat, musí být oprava vyhrazeného tlakového zařízení navržena tak, aby bylo nebezpečí plynoucímu z nesprávného použití zabráněno nebo, pokud to není možné, musí být provozovatel před takovým způsobem použití vyhrazeného tlakového zařízení vhodně varován.

1.4. Při navrhování, volbě materiálu a provádění oprav se postupuje podle oddílů 2 a 3 a oddílů 5 a 7 přílohy č. 1 k nařízení vlády o posuzování shody tlakových zařízení při jejich dodávání na trh³⁾, kde se pojmem výrobce rozumí ten, kdo vykonává opravu.

1.5. Montáž, oprava (beze změny jeho původních charakteristik, účelu a/nebo typu) prováděné na vyhrazeném tlakovém zařízení (na tlakovém celku) podle ustanovení § 2 písm. d) a e)–zákona, při níž dochází k zásahu do zařízení spočívajícímu ve svařování, nýtování, vrtání, řezání nebo provedení nové části tlakového celku, jsou činnostmi vyžadující oprávnění podle § 7 odst. 2 zákona.

1.6. Instalace vyhrazeného tlakového zařízení spočívající v ustavení, vystrojení a zapojení vyhrazeného tlakového zařízení podle projektu například prostřednictvím rozebíratelných spojů bez zásahu do tlakového celku podle bodu 1.5 je činností nevyžadující oprávnění.

1.7. Údržba vyhrazeného tlakového zařízení je činností podle § 2 písm. f) zákona a specificky pro vyhrazená tlaková zařízení představuje čištění nádob, zabrušování uzavíracích armatur, výměnu těsnění, výměnu bezpečnostní výstroje, tužení švů, výměnu šroubů, svorníků, zaválcovaných trubek, zavrtaných rozpěrek, přišroubovaných výztuh a podobně běžnou údržbu, které nevyžadují oprávnění.

1.8. U neplánovaných oprav typu odstraňování do 20 netěsností kotlových trubek do jmenovité světlosti DN 100 u kotlů I. a II. třídy, kde se vyžaduje urychlené uvedení do provozu, se postupuje při odstraňování netěsností takto:

- a) práce provede osoba s oprávněním,
- b) po opravě se neprovádí tlaková zkouška, ale zkouška těsnosti nebo ověření těsnosti jiným způsobem,
- c) provede se nedestruktivní kontrola provedených svarů,
- d) provede se dílčí stavební zkouška se záznamem identifikací provedených oprav, a
- e) při plánované odstávce kotle se prověří mimo jiné i zmíněné opravené netěsnosti.

2. DALŠÍ POŽADAVKY PRO ČINNOSTI NA VYHRAZENÝCH TLAKOVÝCH ZAŘÍZENÍCH

2.1. Oprava vyhrazeného tlakového zařízení musí být navržena s ohledem na všechny příslušné činitele, aby byla zajištěna bezpečnost tohoto zařízení po celou dobu předpokládaného provozu. Do návrhu opravy vyhrazeného tlakového zařízení je nutné uplatnit činitele bezpečnosti za použití komplexních metod, o kterých je známo, že vhodným způsobem počítají s přiměřenou mírou bezpečnosti vůči všem druhům poruchy, které přicházejí v úvahu.

2.2. Návrh zabezpečující náležitou pevnost

Oprava vyhrazeného tlakového zařízení musí být navržena pro zatížení, které odpovídá jeho použití a dalším provozním podmínkám.

2.3. Zajištění bezpečné manipulace a provozu

2.3.1. Předepsaný způsob provozu vyhrazeného tlakového zařízení musí vylučovat nebezpečí v provozu tohoto zařízení. Tam, kde to připadá v úvahu, musí být zvláštní pozornost věnována

- a) uzávěrům a otvorům,
- b) nebezpečným odvětráním z pojistných armatur,
- c) zařízeními, která brání fyzickému vstupu, pokud je ve vyhrazeném tlakovém zařízení tlak nebo vakuum,
- d) povrchové teplotě s ohledem na předpokládané použití a
- e) rozkladu nestabilních tekutin.

2.3.2. Vyhrazená tlaková zařízení vybavená vstupním otvorem musí být opatřena automatickým nebo ručně ovládaným zařízením, pomocí něhož provozovatel snadno zjistí, zda je možné otvor bezpečně otevřít. V případě rychlouzávěru musí být vyhrazené tlakové zařízení opatřené zařízením, jež zabrání jeho otevření, pokud tlak nebo teplota tekutiny představují nebezpečí.

2.4. Prostředky přezkoušení

2.4.1. Oprava vyhrazeného tlakového zařízení musí být navržena a provedena tak, aby bylo možné uskutečnit všechna nezbytná přezkoušení k zajištění bezpečnosti.

2.4.2. Tam, kde to je nezbytné pro zajištění bezpečného provozu, musí být provedeny vstupní otvory dovolující fyzický přístup dovnitř vyhrazeného tlakového zařízení tak, aby bylo možno ověřit jeho stav.

2.4.3. Lze použít i jiné prostředky k zajištění bezpečného provozu vyhrazeného tlakového zařízení, jestliže

- a) je vyhrazené tlakové zařízení příliš malé pro fyzický přístup dovnitř tohoto zařízení,
- b) otevření vyhrazeného tlakového zařízení by nepříznivě ovlivnilo jeho obsah, nebo
- c) je prokázáno, že obsažená tekutina nepůsobí škodlivě na materiál, z něhož je vyhrazené tlakové zařízení vyrobeno, a nelze rozumně předpokládat jakékoli jiné degradační mechanismy.

2.5. Zařízení pro odvodnění, odvzdušnění a přivzdušnění

Při provozu vyhrazeného tlakového zařízení musí být tam, kde to je nutné, vhodné zařízení umožňující odvodnění, odvzdušnění a přivzdušnění vyhrazeného tlakového zařízení, aby

- a) se zabránilo nepříznivým účinkům, jako je vodní ráz, zborcení vlivem vakua, koroze a nekontrolované chemické reakce; je nutné vzít v úvahu všechna stadia provozu a zkoušení, zejména tlakových zkoušek,
- b) bylo možné bezpečným způsobem provádět čištění včetně sanitace, kontrolu a údržbu.

2.6. Koroze a jiné chemické účinky

Při provozu vyhrazeného tlakového zařízení musí být zajištěny přísady síly stěny nebo ochrana proti korozi nebo jiným chemickým účinkům s patřičným zřetelem k zamýšlenému a předvídatelnému použití.

2.7. Opotřebení

Pokud může dojít ke značné erozi nebo otěru vyhrazeného tlakového zařízení, musí být učiněna opatření, která

- a) sníží tyto účinky na co nejmenší míru rizika vhodným řešením návrhu, například zvětšením tloušťky materiálu nebo použitím výstelky či přeplátování,
- b) umožní výměnu součástí, které jsou nejvíce postiženy,
- c) v návodech podle bodu 3.4 upozorní na opatření k zajištění trvale bezpečného používání.

2.8. Plnění a vypouštění

Tam, kde to připadá v úvahu z hlediska konstrukčního uzpůsobení vyhrazeného tlakového zařízení, musí být vyhrazené tlakové zařízení vybaveno příslušenstvím nebo musí být učiněna opatření pro jeho instalaci, aby bylo zajištěno bezpečné plnění a vypouštění vyhrazeného tlakového zařízení, zejména se zřetelem k nebezpečím:

- a) při plnění
 1. přeplnění nebo překročení tlaku, zejména s ohledem na plnicí poměr a na tlak par při odpovídající teplotě,
 2. nestabilita vyhrazeného tlakového zařízení,
- b) při plnění nebo vypouštění nekontrolovatelný únik tekutiny pod tlakem.

2.9. Ochrana proti překročení dovolených mezí vyhrazeného tlakového zařízení

Jestliže by za rozumně předvídatelných podmínek mohlo dojít k překročení dovolených mezí, musí být vyhrazené tlakové zařízení vybaveno vhodným ochranným zařízením nebo musí být učiněna opatření pro jeho instalaci, pokud se nepředpokládá ochrana jiným ochranným zařízením v rámci sestavy.

Vhodné ochranné zařízení nebo kombinaci ochranných zařízení je nutné navrhnout se zřetelem ke specifickým vlastnostem příslušného vyhrazeného tlakového zařízení. Za vhodná ochranná zařízení a jejich kombinace se považují

- a) bezpečnostní výstroj a
- b) vhodná kontrolní zařízení, jako jsou indikátory nebo výstražná zařízení, která umožňují, aby byl automaticky nebo manuálně proveden vhodný zásah, pomocí něhož se vyhrazené tlakové zařízení udrží v dovolených mezích.

2.10. Bezpečnostní a tlaková výstroj

Provozovatel musí zajistit pravidelné servisní prohlídky na bezpečnostní a tlakové výstroji (pojistné ventily, ochrany regulace, blokády, signalizace a jiné). U tlakových nádob je servisní prohlídka součástí vnitřní revize jedenkrát za 5 let; u kotlů součástí vnitřní revize minimálně jedenkrát za 2 roky.

2.10.1. Bezpečnostní výstroj

- a) musí být spolehlivá a vhodná pro svou předpokládanou funkci se zohledněním požadavků na údržbu a zkoušení této výstroje,
- b) neplní jiné funkce, kromě případů, kdy těmito dalšími funkcemi nemůže být ovlivněna její bezpečnostní funkce,
- c) zajišťuje vhodnou a spolehlivou ochranu.

Pro zajištění vlastností podle písmen a) až c) se provádí zálohování bezpečnostní výstroje, automatická diagnóza vlastní funkčnosti a pravidelné přezkušování její funkce.

Při kontrole elektronických signalizací, blokády a ochrany nesmí docházet k vyvolávání stavů ohrožujících bezpečnost provozu; postup kontrol musí upravit ve své původní technické dokumentaci výrobce nebo dodavatel.

Řídicí systém musí být nastaven pro tyto bezpečnostní prvky tak, aby nemohlo dojít k přenastavení nastavených bezpečnostních limitů a hodnot za běžného provozu obsluhou.

2.10.2. Zařízení omezující tlak

Zařízení omezující tlak musí být navržena tak, aby nedocházelo k trvalému překračování nejvyššího pracovního tlaku PS; případné krátkodobé zvýšení tlaku nesmí přesáhnout 10 % hodnoty nejvyššího pracovního tlaku.

2. 10. 3. Zařízení na kontrolu teploty

Zařízení na kontrolu teploty musí mít z bezpečnostních důvodů vhodnou dobu prodlevy v souladu s měřicí funkcí.

3. OPRAVY TLAKOVÝCH ZAŘÍZENÍ

Vyhrazené tlakové zařízení musí být po opravě podrobena stavební a tlakové zkoušce.

3.1. Stavební zkouška

Vyhrazené tlakové zařízení se podrobuje stavební zkoušce, při níž se na základě vizuální prohlídky a kontroly průvodní dokumentace ověří dodržení požadavků na jeho bezpečnost podle tohoto nařízení. Přitom lze přihlídnout i ke zkouškám provedeným během opravy. Pokud není možná prohlídka po dokončení, musí být provedena stavební zkouška příslušné části vyhrazeného tlakového zařízení v průběhu opravy.

3.2. Tlaková zkouška

Součástí konečného ověření vyhrazeného tlakového zařízení po opravě je tlaková zkouška hydraulickým tlakem při tlaku minimálně rovném tlaku stanovenému výrobcem tohoto zařízení. Pokud je nutno stanovit nové hodnoty, nesmí být hydraulický zkušební tlak menší než větší z níže uvedených hodnot

- a) tlak odpovídající maximálnímu zatížení, kterému smí být vyhrazené tlakové zařízení vystaveno za provozu se zřetelem k nejvyššímu pracovnímu tlaku a nejvyšší pracovní teplotě tlakového zařízení, násobený koeficientem 1,25, nebo
- b) nejvyšší pracovní tlak násobený koeficientem 1,43.

V technicky zdůvodněných případech, kdy nelze zkoušku hydraulickým tlakem provést nebo kdy to stanovil výrobce nebo osoba provádějící opravu v průvodní dokumentaci, mohou být provedeny jiné rovnocenné zkoušky. V případě jiných zkoušek, než je zkouška hydraulickým tlakem, je nutné před jejich provedením uskutečnit doplňková opatření, jako jsou nedestruktivní zkoušky nebo jiné rovnocenné metody.

3.3. Identifikace a původní technická dokumentace opravy

V průvodní technické dokumentaci opravy musí být uvedeny tyto údaje

a) u všech vyhrazených tlakových zařízení

1. název a adresa či jiný způsob identifikace výrobce a opravce,
2. rok výroby,
3. identifikace vyhrazeného tlakového zařízení podle jeho povahy a výrobní číslo,
4. základní nejvyšší nebo nejnižší pracovní meze,

b) v závislosti na typu vyhrazeného tlakového zařízení další informace nezbytné pro bezpečnou instalaci, provoz či použití, popřípadě pro údržbu a pravidelné prohlídky, zejména

1. objem (V) vyhrazeného tlakového zařízení v litrech,
2. zkušební tlak v barech s uvedením data zkoušky provedené po opravě,
3. nastavený tlak bezpečnostní výstroje v barech,
4. výkon vyhrazeného tlakového zařízení v kW, popř. parní výkon v t/h,
5. napájecí napětí ve voltech,
6. předpokládané použití,
7. plnicí poměr v kg/l,
8. největší hmotnost obsahu v kg,
9. hmotnost prázdného vyhrazeného tlakového zařízení v kg,
10. skupina tekutiny,

c) kompletní svarová dokumentace s informacemi o svářečích podílejících se na opravě, specifikacích svářecích postupů v označení (WPS), nedestruktivních zkouškách v označení (NDT) a tepelném zpracování po sváření a dokumenty kontroly základního a přídavného materiálu. Záznamový list svarů, v němž bude uveden údaj o číslování svarů s číselným označením prováděným svářečem s příslušným oprávněním v označení (WPS) nebo v označení (NDT) a schéma svarů; informace mohou mít formu mapy svařování a v označení (NDT) kontrol,

d) informace o výpočtové tloušťce včetně přídavků materiálu a v případě změny materiálu nebo změny rozměrů i pevnostní výpočet předmětné části a její výrobní výkresy a

e) přesná specifikace místa a ohraničení rozsahu opravy.

3.4. Návod k používání

Po opravě musí být, pokud to v důsledku provedení opravy připadá v úvahu, předán návod pro provozovatele obsahující všechny nezbytné informace vztahující se k bezpečnému provozu a týkající se

- a) instalace, včetně montáže jednotlivých částí vyhrazeného zařízení,
- b) uvádění do provozu,
- c) použití,
- d) údržby, včetně kontrol prováděných provozovatelem.

Návod musí

- a) obsahovat identifikační údaje připojené k vyhrazenému tlakovému zařízení podle bodu 3.3 nebo musí být doplněn technickou dokumentací spočívající ve výkresech a schématech nezbytných k úplnému pochopení návodu,
- b) upozorňovat na nebezpečí vyplývající z nesprávného použití podle bodu 1.3 a zvláštních okolností návrhu podle bodu 2.1.

Informace nezbytné pro provádění revizí a zkoušek vyhrazených tlakových zařízení a náplň zkoušek a revizí vyhrazených tlakových zařízení

1. Informace nezbytné pro provádění revizí a zkoušek vyhrazených tlakových zařízení jsou

- a) průvodní a provozní dokumentace vyhrazeného tlakového zařízení,
- b) záznamy o kontrolách, zkouškách a měřeních provedených na vyhrazeném tlakovém zařízení v průběhu jeho montáže, opravách a následně při provozu doklady z kontrolní činnosti orgánů inspekce práce,
- c) odborná stanoviska a osvědčení pověřené organizace.

2. Náplň revizí a zkoušek vyhrazených tlakových zařízení

2.1. Zkoušky

2.1.1. Stavební zkouška parních a kapalinových kotlů a tlakových nádob stabilních

Vyhrazená tlaková zařízení jsou podrobována stavební zkoušce, při níž se na základě vizuální prohlídky a kontroly průvodní dokumentace ověří dodržení požadavků tohoto nařízení. Přitom lze přihlídnout i ke zkouškám provedeným během výstavby nebo opravy anebo rekonstrukce vyhrazeného tlakového zařízení. Pokud není možná prohlídka po dokončení, musí být provedena stavební zkouška příslušné části vyhrazeného tlakového zařízení v průběhu opravy. Rozsah průvodní dokumentace opravy je stanoven v bodě 3.3 přílohy č. 1 k tomuto nařízení.

2.1.2. První zkouška nádob na plyny typu lahve, svazky lahví, trubkové nádoby, sudy nebo kryogenní nádoby se skládá z

- a) stavební zkoušky,
- b) kontroly jakosti materiálu,
- c) vnitřní a vnější prohlídky,
- d) tlakové zkoušky.

2.1.3. Periodická zkouška nádob na plyny se skládá z

- a) kontroly vnějšího a vnitřního stavu nádoby,
- b) tlakové zkoušky.

2.1.4. Zkouška těsnosti

Zkouškou těsnosti se prokazuje, zda tlakový celek kotle nebo tlakové nádoby včetně výstroje je při pracovním tlaku těsný.

2.1.5 Tlaková zkouška

Tlakovou zkouškou se ověřuje u kotle, zda je kotel včetně výstroje při zkušebním tlaku těsný a pevný. U nádob se jí prokazuje pevnost a těsnost nádoby při zkušebním přetlaku. Tlaková zkouška po opravě se provádí podle bodu 3.2 přílohy č. 1 k tomuto nařízení.

2.2. Revize

2.2.1. Provozní revize parních a kapalinových kotlů se provádí za provozu kotle a ověřuje se při ní zejména

- a) celkový stav kotle včetně topeniště, výstroj tlakového celku, pomocná zařízení a příslušenství kotle,
- b) funkční schopnost bezpečnostní výstroje a částí kontrolního zařízení,
- c) způsob provozu, zejména zda nejsou překračovány přípustné stavy (tlaky, teploty, hladina, výkon, hodnoty určující požadovanou kvalitu napájecí a kotelní vody, popřípadě páry a podobně),
- d) odborná způsobilost obsluhy kotle a plnění její povinnosti.

2.2.2. Provozní revize tlakových nádob se provádí za provozu tlakové nádoby, ověřuje se při ní zejména

- a) celkový stav nádoby, bezpečnostní výstroje, regulačních a blokovacích zařízení, měřících přístrojů a jejich signalizačních zařízení,
- b) zda zařízení a výstroj podle písmene a) jsou udržovány a kontrolovány a zda se vede předepsaná dokumentace,
- c) způsob provozu, zejména zda nejsou překročeny přípustné stavy (tlaky, teploty, hladina, výkon a podobně),
- d) čistota a pořádek v okolí nádoby, bezpečný a dostatečný přístup k nádobám,
- e) zda jsou výrobní štítky čitelné a nepoškozené,
- f) odborná způsobilost obsluhy nádob a plnění její povinnosti.

2.2.3. Vnitřní revize kotlů zjišťuje stav dostupných stěn vnitřního a vnějšího povrchu tlakového celku kotle.

2.2.4. Vnitřní revize tlakových nádob zjišťuje stav nádoby na zevní a vnitřní straně, včetně hrdel a výstroje, pokud je pro tyto úkony konstruována.

2.2.5. Při vnitřní revizi musí být vyhrazené tlakové zařízení spolehlivě odděleno od ostatních tlakových zařízení a připojeného potrubí, aby byla zajištěna bezpečnost osob pracujících uvnitř tlakového celku podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti práce.

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 192/2022 Sb.

Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a bezpečný provoz tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů

1. Provozovatelé tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů

Provozovatelé tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů zejména zajistí:

- a) podle provozních předpisů výrobce vypracování místních provozních předpisů pro uvádění kotlů a tlakových nádob do provozu, řízení provozu a odstavování z provozu, včetně provozu za mimořádných podmínek a případů odstavení z provozu z důvodů nebezpečí z prodlení. Místní provozní předpisy stanoví i povinnosti a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců s přihlédnutím k místním podmínkám. Při zpracování místních provozních předpisů se postupuje v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména v souladu s § 19 odst. 1 písm. a),
- b) místní provozní předpisy pro tlakové nádoby zejména jde-li o provoz nádob:
 1. při kterém dochází ke zhoršení nebo změně chemického složení a mechanických vlastností materiálu nádoby vlivem pracovní tekutiny případně prostředí,
 2. s pracovní tekutinou působící silně agresivně na stěny nádoby,
 3. při pracovní teplotě stěny nad + 300 °C nebo pod 0 °C,
 4. s žíravými, jedovatými a výbušnými plyny a kapalinami nebo jejich parami,
- c) ustanovení zaměstnance, a podle míry rizika případně více zaměstnanců, odpovědných za provoz tlakových nádob nebo kotlů, přičemž rozsah povinností odpovědných zaměstnanců určí provozovatel vlastním organizačním předpisem,
- d) potřebnou obsluhu a údržbu nádob,
- e) provádění revizí a zkoušek podle stanoveného plánu v rámci plánovité údržby,
- f) ustanovení potřebného počtu revizních techniků,
- g) odbornou způsobilost všech zaměstnanců podílejících se na provozu, obsluze, opravách, údržbě, kontrole a revizích nádob, soustavně sledování jejich činnosti,
- h) pro práci, revize a prohlídky v nádobách a v kotlích bezpečné odpojení od možného zdroje energií a dále kontrolu ovzduší a přijetí opatření k vyloučení možnosti otrav, udušení nebo výbuchu a použití bezpečného osvětlení a ručního elektromechanického nářadí v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- i) pro práci, revize a prohlídky v nádobách a v kotlích potřebnou pracovní výstroj, zejména ochranné oděvy, masky, přilby, boty, rukavice, bezpečnostní osvětlení, ochranné pásy, žebříky, lana, čisticí prostředky, popřípadě jiné prostředky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pracujících,
- j) vedení evidence všech tlakových nádob a parních a kapalinových kotlů, jejich změn a spolehlivou úschovu a přístupnost jejich dokumentace,
- k) pravidelné servisní prohlídky podle pokynů dodavatele na bezpečnostní a tlakové výstroji, jako jsou pojistné ventily, elektrické a elektronické systémy spojené s bezpečností ochrany, regulace, měření, blokády a signalizace. Při kontrole elektronických signalizací, blokad a ochran se postupuje podle bodu 2.10.1 přílohy č. 1 k tomuto nařízení. Řídicí systém musí být nastaven pro tyto bezpečnostní prvky tak, aby nemohlo dojít k přestavení nastavených bezpečnostních limitů a hodnot za běžného provozu obsluhou,
- l) v případě nutnosti nové nastavení, seřízení a odzkoušení pojistných ventilů, případně zajistí jejich výměnu,

- m) stanovení způsobu vedení provozních záznamů,
- n) odstranění zjištěných a jemu oznámených závad.

2. Fyzická osoba odpovědná za bezpečný provoz tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů

Fyzická osoba odpovědná za bezpečný provoz tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů zejména

- a) sleduje provoz tlakových nádob a parních a kapalinových kotlů z hlediska bezpečnosti jejich provozu,
- b) do provozu nepřipustí nádoby a kotle bez předepsané dokumentace, bezpečnostní výstroje, jakož i nádoby a kotle, u nichž nebyla posouzena shoda podle jiného právního předpisu¹³⁾ a u nichž nebyly provedeny předepsané revize a zkoušky nebo o nichž je známo, že by mohly ohrozit bezpečnost provozu nebo zdraví a život zaměstnanců,
- c) hlásí všechny změny na nádobách reviznímu technikovi,
- d) sleduje a podle potřeby provádí opatření, aby nádoby a kotle byly náležitě obsluhovány, udržovány, přezkušovány a kontrolovány včetně bezpečnostní výstroje,
- e) ve spolupráci s revizním technikem vypracovává plán provádění revizí a zajistí přípravu nádob a kotlů k revizím a zkouškám,
- f) dbá pokynů revizního technika.

3. Obsluha tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů

Fyzická osoba pověřená obsluhou musí zejména:

- a) znát, ovládat a obsluhovat všechna zařízení na svém pracovišti sloužící k zajištění bezpečného a hospodárného provozu a úspěšně zasáhnout i za mimořádných okolností, aby bezpečnost byla zajištěna; řídit se příkazy nadřízeného zaměstnance, pokud nejsou v rozporu s příslušnými předpisy a povinnostmi zaměstnance pověřeného obsluhou,
- b) hlásit neprodleně každou poruchu, závadu nebo neobvyklý jev při provozu kotle nebo nádoby a jejího příslušenství nadřízenému zaměstnanci, ihned odstavit kotel nebo nádobu z provozu při nebezpečí z prodlení nebo nepodnikne-li nadřízený zaměstnanec opatření k okamžitému odstranění hrozícího nebezpečí podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) zúčastnit se, pokud je to možné, revizí a kontrol kotle nebo nádoby tak, aby sám znal jejich stav a stav plnění návrhů revizního technika,
- d) v předepsaném rozsahu kontrolovat a zkoušet výstroj kotle nebo nádoby a o výsledku kontrol a zkoušek provést záznam,
- e) dbát o pořádek, čistotu a přístupnost v prostoru umístění kotle nebo nádoby,
- f) dbát, aby se v pracovním okolí, například v kotelně, nezdržovaly nepovolané osoby,
- g) při směnném provozu nádob nebo kotlů řádně předat podle provozních pokynů po ukončení směny zařízení svému nástupci nebo nadřízenému zaměstnanci a hlásit mu všechny neobvyklé jevy a mimořádné okolnosti, které se vyskytly během směny u kotlů nebo nádob,
- h) při nevolnosti nebo jiné překážce ohlásit neschopnost další obsluhy nadřízenému zaměstnanci,

¹³⁾ Zákon č. 90/2016 Sb. o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 219/2016 Sb.

- i) nevzdalovat se od obsluhovaného kotle nebo skupiny kotlů, s výjimkou krátkodobého zdržení v blízkosti kotelen nutného v zájmu obsluhy kotle nebo při použití hygienického zařízení; za krátkodobé vzdálení se považuje doba do 5 minut kromě případů kotlů vybavených zařízeními pro občasnou obsluhu kotle podle právních a jiných předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- j) provádět předepsané záznamy do provozního deníku zařízení,
- k) podrobit se ve stanovených případech nejméně jednou za 3 roky prověrce odborné způsobilosti,
- l) podrobit se lékařským prohlídkám stanoveným jinými předpisy¹⁴⁾.

Přítomnost nadřízeného zaměstnance na pracovišti obsluhy kotlů nebo nádob nezbujuje obsluhu zodpovědnosti za obsluhu vyhrazeného tlakového zařízení.

4. Revizní technik

4.1. Revizní technik je pověřený provozovatelem k vykonávání revizí a zkoušek nádob a má pro tuto činnost příslušné osvědčení podle zákona.

4.2. Revizní technik provádí revize a provádí a vyhodnocuje zkoušky vyhrazených tlakových zařízení v rozsahu svého osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle zákona, a to řádně a v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Revizní technik vyhotovuje revizní zprávu o revizi nebo zkoušce.

4.3. Revizní technik navrhuje na základě výsledku revize opatření k odstranění zjištěných nedostatků a také navrhuje okamžité odstavení vyhrazeného tlakového zařízení z provozu v případě, že zařízení bezprostředně ohrožuje život, zdraví nebo bezpečnost fyzických osob nebo může způsobit škodu na majetku.

4.4. Revizní technik může na základě zjištění zkrátit lhůty revizí pro zajištění technické bezpečnosti s ohledem na stav zařízení, opotřebení a vývoj čerpání životnosti při uvažované době následného provozu.

4.5. Revizní technik při plnění svých povinností zejména musí:

- a) provádět řádně revize a zkoušku v souvislosti s uváděním vyhrazeného tlakového zařízení do provozu nebo provozem vyhrazeného tlakového zařízení,
- b) seznámit se řádně s evidencí všech tlakových nádob stabilních nebo parních a kapalinových kotlů vedenou provozovatelem,
- c) seznámit se s konstrukcí, materiálem, parametry, pracovní tekutinou a funkcí tlakových nádob stabilních anebo parních a kapalinových kotlů podle jejich průvodní dokumentace,
- d) znát v potřebném rozsahu příslušné pokyny a předpisy⁵⁾ týkající se zejména provozu tlakových nádob stabilních anebo parních a kapalinových kotlů a dbát o jejich dodržování,
- e) ve spolupráci se zaměstnanci odpovědnými za provoz tlakových nádob nebo parních nebo kapalinových kotlů vypracovat a sledovat plán provádění revizí,

¹⁴⁾ Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů.

- f) provádět revize a zkoušky a přesvědčovat se při nich o stavu tlakových nádob stabilních anebo parních a kapalinových kotlů a jejich obsluze a údržbě; zjišťovat, zda a jak byla splněna předchozí nařízení a opatření,
- g) navrhovat potřebná bezpečnostní opatření a o výsledku revizí a zkoušek provést revizní zprávu,
- h) spolupracovat s orgány inspekce práce a pověřené organizace a dbát jejich pokynů a příkazů,
- i) navrhovat nezbytná opatření nutná ke zjištění stavu nádoby tlakových nádob stabilních anebo parních a kapalinových kotlů, například demontáž izolací, vestavby, odstranění nátěrů a podobně,
- j) vyjadřovat se o způsobilosti tlakových nádob stabilních nebo parních a kapalinových kotlů pro její uvedení do provozu při výchozí revizi.

4.6 Revizní technik nesmí být současně ve funkci zaměstnance odpovědného za bezpečný provoz tlakových nádob stabilních anebo parních a kapalinových kotlů a ve funkci zaměstnance zajišťujícího provoz, obsluhu a údržbu tlakových nádob stabilních a parních a kapalinových kotlů jím revidovaných.

Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 192/2022 Sb.

Termíny revizí a zkoušek

vyhrazené tlakové zařízení	třída	provozní revize	vnitřní revize	tlaková zkouška
nádobý stabilní	I.	jedenkrát za 1 rok	jedenkrát za 5 let	jedenkrát za 10 let
	II.	jedenkrát za 1 rok		
kotle	I.	jedenkrát za 3 měsíce	jedenkrát za 1 rok, u kotlů I. a II. třídy může být prodloužen termín na 2 roky	
	II.			
	III.	jedenkrát za 6 měsíců		
	IV.			

Osvědčení a oprávnění k činnostem na vyhrazených tlakových zařízeních a způsob jejich označení v evidenčním čísle oprávnění a osvědčení

1. Osvědčení k vykonávání činností na vyhrazených tlakových zařízeních obsahuje tyto rozlišovací znaky:
 - a) druh činnosti
 - R revize, zkoušky těsnosti a tlakové zkoušky provozovaných vyhrazených tlakových zařízení
 - Z stavební a první tlakové zkoušky vyhrazených tlakových zařízení u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, která zařízení vyrobila, provedla montáž nebo opravu
 - O obsluha tlakových zařízení – kotlů
 - b) specifikace příslušného zařízení
 - NI; NII tlakové nádoby stabilní I. třídy nebo II. třídy
 - NP nádoby na plyny

PK1, PK2, HK2, PK3, HK3, PK4, HK4, KK4 – parní, horkovodní a kapalinové kotle jednotlivých tříd
2. Oprávnění k vykonávání činností na vyhrazených tlakových zařízeních obsahuje tyto rozlišovací znaky:
 - a) druh činnosti
 - R revize, zkoušky těsnosti a tlakové zkoušky provozovaných vyhrazených tlakových zařízení
 - M montáž
 - O opravy a rekonstrukce
 - PZ periodické zkoušky nádob na plyny
 - b) specifikace příslušného zařízení
 - NI; NII tlakové nádoby stabilní, I. třídy nebo II. třídy
 - NP nádoby na plyny

PK1, PK2, HK2, PK3, HK3, PK4, HK4, KK4 – parní, horkovodní a kapalinové kotle jednotlivých tříd

193**NAŘÍZENÍ VLÁDY**

ze dne 22. června 2022

o vyhrazených technických zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vláda nařizuje podle § 23 písm. a), b) a f) až h) zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1**Předmět úpravy**

Toto nařízení zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) vyhrazená technická zdvihací zařízení (dále jen „vyhrazená zdvihací zařízení“), která představují zvýšenou míru ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob, a jejich zařazení do tříd,
- b) požadavky kladené na bezpečnost provozu, umístění, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a provozní dokumentaci vyhrazených zdvihacích zařízení a
- c) požadavky kladené na způsobilost právnických osob, odbornou způsobilost podnikajících fyzických osob provozujících vyhrazená zdvihací zařízení a na případnou odbornou způsobilost jejich zaměstnanců a způsobilost dalších právnických osob a odborně způsobilých fyzických osob, které vykonávají činnosti na vyhrazených zdvihacích zařízeních včetně způsobu prověřování jejich odborné způsobilosti k činnostem na těchto zařízeních.

§ 2**Vymezení pojmů**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) podstatnou změnou zařízení takový zásah do vyhrazeného zdvihacího zařízení, při kterém

dojde k zásadním změnám, které odstraní zjištěná provozní rizika nebo nahradí stávající nevyhovující části, a ke změně technických parametrů a charakteristik nebo bezpečnostních parametrů zařízení,

- b) uvedením vyhrazeného zdvihacího zařízení do provozu okamžik, kdy je nové nebo vyhrazené zdvihací zařízení, které prošlo podstatnou změnou, po provedení předepsané ověřovací zkoušky zařízení a uznání jeho způsobilosti k trvalému používání a bezpečnému provozu, uvedeno do provozu; s výjimkou výrobků stanovených k posuzování shody podle jiného právního předpisu²⁾,
- c) odbornými úkony k prověření technického stavu vyhrazeného zdvihacího zařízení provádění předepsaných prohlídek, odborných prohlídek, kontrol, revizí, zkoušek, odborných zkoušek, ověřovacích zkoušek a inspekčních prohlídek ke zjištění provozních rizik,
- d) odbornými úkony k navrácení vyhrazeného zdvihacího zařízení do stavu zajišťujícího bezpečný provoz soubor činností, jejichž cílem je odstranění zjištěných provozních rizik provedením podstatné změny vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- e) zkouškou po opravě zkouška ověřující funkčnost, spolehlivost a bezpečnost vyhrazeného zdvihacího zařízení po provedené opravě nebo po odstranění závad zjištěných revizí nebo zkouškou,
- f) ověřovací zkouškou zkouška vykonaná v rozsahu stanoveném v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, popřípadě též technickými

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

²⁾ Zákon č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů.

- podmínkami výrobce, před uvedením do provozu, po rekonstrukci nebo podstatné změně vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- g) místním provozním předpisem předpis zaměstnavatele upravující zejména pracovní a technologické postupy pro používání vyhrazeného zdvihacího zařízení a pravidla pohybu tohoto zařízení a zaměstnanců v prostorech a na pracovištích zaměstnavatele,
 - h) systémem bezpečné práce předpis zaměstnavatele zpracovaný a dodržovaný při každé činnosti jeřábu,
 - i) pracovním systémem předpis zaměstnavatele zpracovaný a dodržovaný při každé činnosti pracovní plošiny s motorickým pohonem a výškou zdvihu přesahující 1,5 m,
 - j) mimořádnou zkouškou zkouška vyhrazeného zdvihacího zařízení provedená ve stanovených případech za účelem ověření jeho funkčnosti, spolehlivosti a bezpečnosti,
 - k) vázáním břemen činnost předcházející manipulaci a následující po manipulaci s břemenem za použití vázacích prostředků a prostředků pro zavěšení a uchopení břemen.

§ 3

Vyhrazená zdvihací zařízení

- (1) Vyhrazenými zdvihacími zařízeními jsou
- a) jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s motorickým pohonem o nosnosti přesahující 1 000 kg a jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s ručním pohonem o nosnosti přesahující 5 000 kg, včetně trvale instalovaného zařízení pro uchopení a zavěšení břemene,
 - b) pracovní plošiny s motorickým pohonem a výškou zdvihu přesahující 1,5 m, pojízdné zdvihací pracovní plošiny, závěsné plošiny a stožárové šplhací pracovní plošiny,
 - c) výtahy pro dopravu osob, osob a nákladu nebo jen nákladu a svislé zdvihací plošiny, které jsou trvalou součástí budov s povolenou dopravou osob a nákladu, o nosnosti přesahující 100 kg a výškou zdvihu přesahující 2 m,
 - d) stavební výtahy pro přepravu osob a nákladu a
 - e) regálové zakladače se svisle pohyblivými stano-
višti obsluhy a jejich přesuvny.
- (2) Vyhrazenými zdvihacími zařízeními nejsou

- a) zdvižné vozíky,
- b) zdvihací zařízení sestavená a konstruovaná výhradně pro montážní účely, zejména montážní ramena, stožáry a nástavby,
- c) závěsné dopravníky,
- d) nakladače,
- e) zdvihací čela nákladních automobilů,
- f) zdvihací zařízení vozidel pro odvoz odpadů,
- g) pohyblivé schody a pohyblivé chodníky,
- h) mechanické rampy,
- i) výsuvné žebříky,
- j) prostředky pro vázání, zavěšení a uchopení břemen, které nejsou trvalou součástí zdvihacího zařízení,
- k) prostředky lidové zábavy,
- l) jevištní a pódiová technologická zařízení,
- m) plošiny a zařízení pro zdvihání automobilů,
- n) schodištvové výtahy a šikmé zvedací plošiny s motorickým pohonem,
- o) pomocná jednoúčelová manipulační zařízení, která jsou součástí technologických linek strojů,
- p) vrátky a
- q) trvalé a dočasné jeřábové dráhy.

§ 4

Zařazení vyhrazených zdvihacích zařízení

- (1) Vyhrazenými zdvihacími zařízeními I. třídy jsou
- a) jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s motorickým pohonem o nosnosti přesahující 3 200 kg a jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s ručním pohonem o nosnosti přesahující 5 000 kg, včetně trvale instalovaného zařízení pro uchopení a zavěšení břemene,
 - b) stavební výtahy pro přepravu osob a nákladu,
 - c) regálové zakladače se svisle pohyblivými stano-
višti obsluhy a jejich přesuvny.
- (2) Vyhrazenými zdvihacími zařízeními II. třídy jsou
- a) jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s motorickým pohonem o nosnosti přesahující 1 000 kg a nepřesahující nosnost 3 200 kg, včetně trvale instalovaného zařízení pro uchopení a zavěšení břemene,

- b) výtahy pro dopravu osob, osob a nákladu nebo jen nákladu a svislé zdvihací plošiny, které jsou trvalou součástí budov s povolenou dopravou osob a osob a nákladu, přesahující nosnost 100 kg a výškou zdvihu přesahující 2 m,
- c) pracovní plošiny s motorickým pohonem a s výškou zdvihu přesahující 1,5 m, pojízdné zdvihací pracovní plošiny, závěsné plošiny a stožárové šplhací pracovní plošiny.

§ 5

Požadavky na odbornou způsobilost osob pro montáže, opravy, revize a zkoušky

(1) Provádí-li provozovatel opravy vyhrazených zdvihacích zařízení uvedených v § 3 odst. 1 písm. c), musí být držitelem oprávnění k opravám podle § 8 a 9 zákona.

(2) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby mohou provádět podstatné změny vyhrazených zdvihacích zařízení nebo opravy prováděné z důvodu přetížení vyhrazeného zdvihacího zařízení, kolize vyhrazeného zdvihacího zařízení nebo po mimořádné události, která mohla ovlivnit nosné části nebo bezpečnostní komponenty vyhrazeného zdvihacího zařízení, a opravy prováděné dodavatelským způsobem jen, jsou-li držitelem oprávnění podle § 8 a 9 zákona.

(3) Revize a zkoušky vyhrazených zdvihacích zařízení mohou vykonávat jen osoby, které jsou držiteli osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních podle § 11 zákona.

(4) Druhy osvědčení pro fyzické osoby a oprávnění pro právnícké osoby a podnikající fyzické osoby k činnostem na vyhrazených zdvihacích zařízeních jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

§ 6

Požadavky na bezpečnost provozu vyhrazeného zdvihacího zařízení při montáži a uvádění do provozu

(1) Montáž vyhrazeného zdvihacího zařízení se provádí podle průvodní dokumentace vyhrazeného zdvihacího zařízení.

(2) Ověřovací zkoušku provádí revizní technik před prvním uvedením vyhrazeného zdvihacího zařízení do provozu, s výjimkou výrobků, u nichž jsou

podmínky uvedení do provozu stanoveny na základě jiného právního nebo souvisejícího předpisu²⁾.

(3) Bylo-li vyhrazené zdvihací zařízení po zkompletování vyzkoušené jeho výrobcem, ověřovací zkouška se nevyžaduje.

§ 7

Požadavky k zajištění bezpečnosti práce a provozu vyhrazeného zdvihacího zařízení, způsob jejich ověřování a odstranění zjištěných závad

(1) Lhůty pro provedení odborných úkonů k prověření technického stavu vyhrazených zdvihacích zařízení jsou stanoveny pro jednotlivá zařízení v příloze č. 2 k tomuto nařízení. Stanoví-li průvodní dokumentace vyhrazeného zdvihacího zařízení lhůty kratší, mají tyto lhůty přednost.

(2) Zprávy o kontrolách, revizích nebo zkouškách, včetně záznamu o jejich provedení do provozního deníku, vyhotoví osoba, která je provedla, v listinné nebo elektronické podobě.

(3) Vyhrazené zdvihací zařízení po opravě lze provozovat až po ověření, že opravou nebyla ohrožena bezpečnost práce a provozu tohoto zařízení a že nevznikla další rizika; o ověření vyhotoví záznam osoba, která opravu provedla, do provozního deníku, nebo vystaví doklad o zkoušce podle rozsahu provedené opravy v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(4) Provozovatel nebo jím písemně pověřená osoba musí být neprodleně prokazatelně seznámena s výsledkem opravy, kontroly, revize nebo zkoušky osobou, která tento úkon provedla.

§ 8

Kontroly, revize a zkoušky vyhrazeného zdvihacího zařízení

(1) Mimořádná zkouška vyhrazeného zdvihacího zařízení se provede

- po provedené podstatné změně vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- po přemístění vyhrazeného zdvihacího zařízení, u kterého nelze vyloučit, že přemístěním došlo ke změně jeho technických nebo funkčních vlastností,
- po opravě vyhrazeného zdvihacího zařízení,

kteřá byla provedena z důvodu přetížení vyhrazeného zdvihacího zařízení, kolize vyhrazeného zdvihacího zařízení nebo po mimořádné události, která mohla ovlivnit jeho nosné části nebo bezpečnostní komponenty.

(2) Mimořádnou zkoušku provede a její rozsah stanoví revizní technik vyhrazených zdvihacích zařízení s kvalifikací pro zkoušené zařízení.

(3) Po provedené opravě nebo po odstranění závad zjištěných revizí, kontrolou nebo zkouškou, které měly vliv na bezpečnost provozu vyhrazeného zdvihacího zařízení, se ověří kvalita provedených prací zkouškou po opravě.

(4) Zkoušku po opravě provede a její rozsah stanoví revizní technik vyhrazených zdvihacích zařízení s kvalifikací pro zkoušené zařízení.

§ 9

Revizní zpráva vyhrazených zdvihacích zařízení

Revizní zpráva vyhrazeného zdvihacího zařízení obsahuje

- a) název a sídlo právnické osoby, jméno, popřípadě jména, a příjmení a sídlo podnikající fyzické osoby, která revidované vyhrazené zdvihací zařízení provozuje nebo bude provozovat,
- b) určení, zda se jedná o revizi, zkoušku nebo mimořádnou zkoušku, a uvedení předpisu, podle kterého byla vykonána,
- c) popis a technické parametry revidovaného vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení, podpis a evidenční číslo osvědčení revizního technika, který revizi nebo zkoušku provedl; v případě elektronického předání revizní zprávy musí být elektronický dokument potvrzen elektronickým podpisem³⁾,
- e) datum zahájení a ukončení revize, zkoušky nebo mimořádné zkoušky, datum vypracování revizní zprávy a jejího předání a dobu platnosti revizní zprávy,
- f) soupis použitých měřicích přístrojů,
- g) seznam podkladů použitých k provedení revize,

zkoušky nebo mimořádné zkoušky, včetně jejich vyhodnocení ve vzájemných souvislostech,

- h) soupis provedených úkonů, jako je například prohlídka, zkouška, měření včetně zjištěných hodnot nebo vyhodnocení,
- i) soupis zjištěných závad s uvedením právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k jejichž porušení došlo,
- j) soupis zjištěných nebezpečí, která se mohou stát rizikem ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob nebo ohrožení majetku nebo životního prostředí,
- k) slovní zhodnocení, zda technický stav vyhrazeného zdvihacího zařízení
 1. splňuje požadavky bezpečného a spolehlivého provozu,
 2. vykazuje ostatní závady uvedené v soupisu zjištěných závad; do doby jejich odstranění je další provoz možný podle podmínek stanovených provozovatelem na základě doporučení revizního technika,
 3. je nevyhovující v důsledku závad uvedených v soupisu zjištěných závad, které vytvářejí rizika ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob při provozu tohoto zařízení,
- l) vyhodnocení případných záznamů o výsledcích provedených prohlídek a zkoušek a o odstraňování závad zjištěných při předchozí revizi, zkoušce nebo při provozu a údržbě vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- m) potvrzení o předání revizní zprávy revizním technikem.

§ 10

Požadavky na bezpečnost vyhrazených zdvihacích zařízení

(1) Provozovatel vyhrazeného zdvihacího zařízení

- a) určí pověřenou osobu odpovídající za provoz vyhrazeného zdvihacího zařízení a jednající na základě písemného pověření za provozovatele a zajistí její seznámení s požadavky právních

³⁾ Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

- a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- b) udržuje vyhrazené zdvihací zařízení v takovém technickém stavu, aby byl zajištěn jeho bezpečný a spolehlivý provoz v souladu s požadavky uvedenými v příloze č. 3 k tomuto nařízení; v případě výskytu nebezpečných situací přímo ohrožujících zdraví zúčastněných osob bezprostředně vyřadí vyhrazené zdvihací zařízení z provozu,
- c) zajistí, pokud není u vyhrazeného zdvihacího zařízení k dispozici, jeho průvodní dokumentaci u výrobce nebo dodavatele zařízení; pokud výrobce nebo dodavatel zanikl a nemá právního nástupce, stanoví požadavky pro bezpečný provoz vyhrazeného zdvihacího zařízení místním provozním předpisem,
- d) udržuje průvodní dokumentaci a vede o provozu vyhrazeného zdvihacího zařízení záznamy do provozního deníku v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- e) zajistí podmínky pro provádění prohlídek, kontrol, revizí a zkoušek na vyhrazeném zdvihacím zařízení a jejich řádné vykonání ve lhůtách stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- f) přijímá nápravná opatření pro odstranění zjištěných závad a minimalizaci provozních rizik; zjištěné nedostatky a závady jsou podkladem pro další provoz, plánování údržby a provedení oprav vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- g) u vyhrazených zdvihacích zařízení uvedených na trh po nabytí účinnosti jiného právního předpisu v oblasti posuzování shody³⁾ aktualizuje místní provozní předpis a související dokumentaci v částech týkajících se zajištění provozuschopnosti vyhrazeného zdvihacího zařízení v případě, že se mění účel jeho používání nebo okolní podmínky jeho provozu.

(2) Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba, která provádí montáž nebo opravy vyhrazených zdvihacích zařízení, svou činnost zajistí dostatečným počtem odborně způsobilých osob, technickým vybavením a přístroji a zpracuje postupy pro výkon odborných činností podle oprávnění vydaného podle § 8 a 9 zákona tak, aby byly provedeny všechny úkony potřebné k zajištění bezpečného pro-

vozu vyhrazených zdvihacích zařízení vyplývající z návodu k používání, z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z místního provozního předpisu.

§ 11

Požadavky na způsobilost osob k opravám vyhrazených zdvihacích zařízení

(1) Osobou odborně způsobilou k opravám vyhrazených zdvihacích zařízení je zletilá, svéprávná a zdravotně způsobilá fyzická osoba splňující odbornou praxi a vzdělání podle přílohy č. 4 k tomuto nařízení, která absolvovala zaškolení u zaměstnavatele, u něhož pracovala pod dohledem určené osoby odborně způsobilé k opravám vyhrazených zdvihacích zařízení. Délku zaškolení stanovuje zaměstnavatel vnitřním předpisem.

(2) Ověřování odborné způsobilosti k opravám provádí právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem oprávnění k opravám a provedla zaškolení. O ověření odborné způsobilosti vystaví doklad.

§ 12

Požadavky na způsobilost pověřených osob k obsluze vyhrazených zdvihacích zařízení nebo k vázání břemen

(1) Pověřená osoba musí být řádně zaškolená. Rozsah a četnost školení písemně stanoví provozovatel vyhrazeného zdvihacího zařízení.

(2) Osobou způsobilou k obsluze vyhrazených zdvihacích zařízení nebo k vázání břemen, s výjimkou výtahu pro dopravu osob nebo osob a nákladu, je fyzická osoba splňující požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která absolvovala školení s praktickým zácvikem pod dozorem kvalifikované osoby provozovatele zařízení. Kvalifikovanou osobou je obsluha zařízení nebo vazač břemen.

(3) Ke zkoušce z odborné způsobilosti k obsluze vyhrazených zdvihacích zařízení nebo k vázání břemen může být připuštěn zletilý uchazeč, který je zdravotně způsobilý k obsluze vyhrazeného zdvihacího zařízení nebo k vázání břemen, který absolvoval školení a praktický zácvik v rozsahu stanoveném místním provozním předpisem provozovatele podle druhu a typu vyhrazeného zdvihacího zařízení a spl-

ňuje další požadavky podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(4) Zkouška z odborné způsobilosti k obsluze vyhrazených zdvihacích zařízení uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení a vazače břemen se koná před zkušební komisí, která se skládá z předsedy a nejméně dvou dalších členů. Předsedou komise je revizní technik s osvědčením pro příslušný druh a rozsah vyhrazeného zdvihacího zařízení.

(5) O zkoušce se sepisuje zápis. V případě kladného výsledku zkoušky je uchazeči vydán doklad o způsobilosti k obsluze vyhrazeného zdvihacího zařízení anebo pro vázání břemen; zápis o zkoušce je nedílnou součástí tohoto dokladu.

(6) Ověřování znalostí obsluhy vyhrazeného zdvihacího zařízení anebo vázání břemen se provádí přezkoušením v rámci opakovaného školení nejpoz-

ději jednou za 2 roky, a to v souladu s odstavci 3 a 4. O výsledku ověření znalostí musí být učiněn zápis podle odstavce 5.

§ 13

Přechodné ustanovení

Doklady o způsobilosti pověřených osob a k obsluze vyhrazených zdvihacích zařízení nebo k vázání břemen vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení se považují za platné do doby pozbytí jejich platnosti, nejdéle však po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení.

§ 14

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

Předseda vlády:

prof. PhDr. **Fiala**, Ph.D., LL.M., v. r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. **Jurečka** v. r.

Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 193/2022 Sb.

Osvědčení pro fyzické osoby a oprávnění pro právnické osoby a podnikající fyzické osoby k činnostem na vyhrazených zdvihacích zařízeních a způsob jejich označení v evidenčním čísle oprávnění a osvědčení

Oprávnění a osvědčení obsahuje pro daný účel tyto rozlišovací znaky

Zdvihací zařízení	ZZ
Oprávnění	
a) k montáži	M
b) k opravám	O
c) k revizím	R
d) ke zkouškám	Z
e) ke zkouškám včetně revizí elektrických zařízení výtahů	Z/E
Osvědčení	
a) k revizím	R
b) ke zkouškám	Z
c) ke zkouškám včetně revizí elektrických zařízení výtahů	Z/E

Poznámka:

K rozlišovacímu znaku vyhrazeného zdvihacího zařízení se připojí číslo třídy a rozlišovací znak druhu osvědčení k činnosti.

Lhůty ověřování způsobilosti vyhrazených zdvihacích zařízení k bezpečnému provozu

1. Pojmy

1.1 Pojmy pro vyhrazená zdvihací zařízení

- a) prohlídka vyhrazeného zdvihacího zařízení je vizuální kontrola a kontrola funkce vyhrazeného zdvihacího zařízení provedená na každé části vyhrazeného zdvihacího zařízení za účelem zjištění jakýchkoliv závad nebo odchylek od normálního stavu; provádí ji obsluha na začátku každé pracovní směny a provede o tom před použitím vyhrazeného zdvihacího zařízení záznam,
- b) funkční zkouška vyhrazeného zdvihacího zařízení je prověření činností mechanismů elektrického zařízení a signalizačních a zabezpečovacích zařízení s břemenem nepřevyšujícím jmenovitou nosnost,
- c) kontrola vyhrazeného zdvihacího zařízení je ověřování technického stavu podle průvodní dokumentace v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pravidelných intervalech v mezidobí revizí a zkoušek, které provádí osoba s kvalifikací stanovenou podle místního provozního předpisu,
- d) zkouška vyhrazeného zdvihacího zařízení je zjišťování celkového technického stavu zdvihacího zařízení z hlediska bezpečnosti a provozní způsobilosti prohlídkou, funkční zkouškou a následně zkouškou přetížením, které provádí revizní technik vyhrazených zdvihacích zařízení s kvalifikací pro zkoušené vyhrazené zdvihací zařízení.

1.2 Pojmy pro výtahy

- a) servis je souhrn předepsaných profesních úkonů prováděných servisní osobou k zajištění stálé provozuschopnosti výtahu v provozu během jeho technické životnosti; potřebné postupy servisní osoby vycházejí z návodu k používání nebo z technických norem,
- b) servisní osoba je právnická nebo fyzická osoba s odpovídajícím oprávněním, která disponuje odpovídajícím počtem odborně způsobilých zaměstnanců, materiálně technickým vybavením, postupy pro výkon servisu a pro zajištění bezpečné práce na výtazích při výkonu servisu,
- c) odborně způsobilý zaměstnanec je zaměstnanec servisní osoby s odbornou způsobilostí servisního zaměstnance, odborného servisního zaměstnance nebo zkušební technika, který je pověřený výkonem předepsaných profesních úkonů v oblasti servisu výtahů v provozu na základě postupů vypracovaných servisní osobou,
- d) zkušební technik je odborně způsobilý zaměstnanec servisní osoby s kvalifikací revizního technika, který je pověřený servisní osobou k provádění zkoušek a který má osvědčení podle přílohy č. 4 k tomuto nařízení s rozlišovacím znakem Z,
- e) odborná prohlídka je prohlídka výtahu a funkční zkouška bezpečnostních prvků, komponent a ostatních zařízení výtahu za účelem posouzení celkového stavu výtahu, kterou provádí odborný servisní zaměstnanec servisní osoby,
- f) kontrola je posouzení technického stavu výtahu inspekčním orgánem za účelem vyhodnocení bezpečnostní úrovně výtahu z hlediska vyskytujících se provozních rizik, stanovení konstrukčních opatření k jejich odstranění a přiblížení se úrovni bezpečného výtahu,

- g) odborná zkouška je zkouška výtahu prováděná v pravidelných intervalech k ověření funkce a způsobilosti k dalšímu provozu zahrnující i prověření elektrického zařízení výtahu a zjištění nebezpečí nebo nebezpečných situací, kterou provádí zkušební technik servisní osoby,
- h) provozní riziko je technické řešení nebo provedení konstrukce výtahu, které vyvolává nebezpečné situace přímo ohrožující zdraví dopravovaných osob, servisních a inspekčních zaměstnanců nebo poškození majetku a životního prostředí,
- i) úroveň bezpečného výtahu je stav technického provedení konstrukce výtahu, u něhož se nevyskytují provozní rizika vysoké a střední úrovně uvedená v odpovídající technické normě a neshody ohrožující bezpečnost provozu,
- j) podstatné změny výtahu jsou změny na vyhrazeném zdvihacím zařízení výtahu prováděné za účelem dosažení úrovně bezpečného výtahu nebo zvyšování užitečných vlastností výtahu, případně jeho technické úrovně, dále změny technických parametrů, bezpečnostních komponent, změny nebo výměny částí výtahů, úpravy stavebních částí výtahu nebo výtahových prostor,
- k) kniha výtahu je dokument obsahující základní technické údaje výtahu, určený k záznamům o zkoušce po ukončení montáže, posuzování shody, zkoušce po podstatných změnách, k záznamům o odborných zkouškách, kontrolách a odstraňování zjištěných provozních rizik výtahu vlastníkem nebo provozovatelem výtahu,
- l) kniha odborných prohlídek je dokument určený k záznamům o provádění, výsledcích a závěrech odborných prohlídek vykonávaných servisní osobou.

2. Jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s motorickým pohonem o nosnosti přesahující 1 000 kg a jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s ručním pohonem o nosnosti přesahující 5 000 kg, včetně trvale instalovaného zařízení pro uchopení a zavěšení břemene (dále jen „jeřáby a zdvihadla“)

2.1 U jeřábů a zdvihadel uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) se revize a zkoušky provádějí ve lhůtách uvedených v tabulce č. 1 a v bodech 2.2 a 2.4. Na základě průvodní dokumentace jeřábů a zdvihadel mohou být stanovené lhůty zkráceny.

Tabulka č. 1 – lhůty revizí a zkoušek jeřábů a zdvihadel.

Skupina jeřábu	Součinitel spektra zatížení a třídy $Q^{(1)}$	Lhůty	
		revize	zkoušky
1	0,125 (Q 0 – Q2)	4 roky	8 roků
2	0,25 (Q3)	3 roky	6 roků
3	0,50 (Q4)	2 roky	4 roků
4	1,00 (Q5)	1 roky	2 roků

2.2 U věžových, mobilních, nakládacích a lanových jeřábů je lhůta revizí 1 rok a zkoušek 2 roky. U těchto jeřábů starších 14 let se provádí pouze zkouška ve lhůtě jednou za rok.

2.3 Lhůty revizí a zkoušek musí zohlednit prostředí, ve kterém vyhrazené zdvihací zařízení pracuje (s ohledem na protokol o určení vnějších vlivů).

2.4 U stohovacích jeřábů, kde se stanoviště obsluhy pohybuje svisle spolu s břemenem, se provádějí revize jednou za rok, zkoušky jednou za 2 roky.

2.5 Denní kontrola se provádí na začátku každé pracovní směny před použitím vyhrazeného zdvihacího zařízení.

2.6 V mezidobí revizí a zkoušek se provádí v intervalech 3 měsíců kontrola.

2.7 Jeřáb, který byl před přemístěním na nové pracoviště demontován, může být znovu uveden do provozu až po provedení zkoušky.

3. Pracovní plošiny s motorickým pohonem a výškou zdvihu přesahující 1,5 m (dále jen „pracovní plošiny“)

3.1 Každý den nebo na začátku každé směny před použitím pracovní plošiny obsluha před spuštěním provede vizuální prohlídku a funkční zkoušku pracovní plošiny podle podmínek výrobce a právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

3.2 Běžná prohlídka pracovní plošiny musí být provedena v intervalu, který nesmí překročit 3 měsíce, a musí obsahovat všechny položky specifikované výrobcem pro běžnou prohlídku a ustanoveními právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

3.3 Zkouška se provádí jednou ročně.

4. Stavební výtahy pro přepravu osob a nákladu

4.1 Každý den nebo na začátku každé směny před použitím stavebního výtahu provede obsluha vizuální prohlídku a funkční zkoušku podle podmínek výrobce a právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

4.2 Kontrola se provádí ve lhůtě závislé na požadavcích výrobce, provozních podmínkách a intenzitě používání, nesmí však překročit 3 měsíce.

4.3 Zkouška stavebního výtahu musí být prováděna nejméně jednou za rok v rozsahu stanoveném návodem na používání nebo místním provozním předpisem.

4.4 Stavební výtah, který byl před přemístěním na nové pracoviště demontován, může být znovu uveden do provozu až po provedení zkoušky.

5. Regálové zakladače se svisle pohyblivými stanovišti obsluhy a jejich přesuvny

5.1 Každý den nebo na začátku každé směny před použitím regálového zakladače obsluha provede vizuální prohlídku a funkční zkoušku podle podmínek výrobce a právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.2 Kontrola se provádí ve lhůtě závislé na požadavcích výrobce, provozních podmínkách a intenzitě používání, nesmí však překročit 3 měsíce.

5.3 Revize se provádějí v mezidobí zkoušek ve lhůtách stanovených výrobcem nejméně jednou za rok. Rozsah revize musí být stanoven v návodu výrobce nebo v místním provozním předpisu, přičemž vždy zahrnuje alespoň vizuální prohlídku zařízení a ověření funkčnosti všech mechanismů.

5.4 Zkouška musí být provedena nejméně jednou za 2 roky v rozsahu stanoveném návodem na používání nebo místním provozním předpisem.

6. Výtahy pro dopravu osob, osob a nákladu nebo jen nákladu a svislé zdvihací plošiny, které jsou trvalou součástí budov s povolenou dopravou osob a osob a nákladu, přesahující nosnost 100 kg a s výškou zdvihu přesahující 2 m

6.1 Výtahy pro dopravu osob, osob a nákladu nebo jen nákladu

6.1.1 U výtahů uvedených v § 3 odst. 1 písm. c) se provádějí odborné zkoušky a odborné prohlídky. Odborné zkoušky a odborné prohlídky se provádějí ve lhůtách uvedených v tabulce č. 2 a 3. Kontroly se provádějí pouze u výtahů pro dopravu osob nebo osob a nákladu.

Tabulka č. 2 – lhůty odborných zkoušek výtahů.

Druh výtahu	Interval - roky
Výtahy určené k dopravě osob nebo osob a nákladu	3
Výtahy určené pouze k dopravě nákladu a malé nákladní výtahy	6
Stanovené lhůty je možné překročit nejdéle o 6 měsíců.	

Tabulka č. 3 – lhůty odborných prohlídek výtahů.

Druh výtahu	Lhůty provádění odborných prohlídek v měsících	
	Kategorie I.	Kategorie II.
Výtahy určené k dopravě osob nebo osob a nákladu v budovách s převažujícím volným přístupem veřejnosti	3	2
Výtahy určené k dopravě osob nebo osob a nákladu v budovách používaných převážně uživateli budovy s omezeným přístupem veřejnosti	4	3
Stanovené lhůty je možné překročit nejdéle o 2 týdny.		

6.1.2 U výtahů určených k dopravě osob nebo osob a nákladu se první kontrola provede po 9 letech od uvedení výtahu do provozu. Opakované inspekční prohlídky se provádějí ve lhůtě 6 let. Stanovenou lhůtu je možné překročit nejvýše o 3 měsíce.

6.2 Svislé zdvihací plošiny

6.2.1 Interval pro běžné prohlídky a řádný servis svislé zdvihací plošiny musí být dodržovány tak, jak je uvedeno v návodu výrobce nebo v místním provozním předpisu.

6.2.2 Svislé zdvihací plošiny musí být důsledně opakovaně přezkoušeny v intervalech nepřesahujících 1 rok. Rozsah přezkoušení musí být stanoven v návodu výrobce nebo v místním provozním předpisu.

Požadavky na bezpečný provoz vyhrazených zdvihacích zařízení

1. Jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s motorickým pohonem o nosnosti přesahující 1000 kg a jeřáby a zdvihadla včetně kladkostrojů s ručním pohonem o nosnosti přesahující 5000 kg, včetně trvale instalovaného zařízení pro uchopení a zavěšení břemene

1.1 Provoz jeřábů a zdvihadel se řídí tímto nařízením, návodem výrobce a dalšími právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

1.2 U jeřábů a zdvihadel s motorickým pohonem, které jsou uvedeny v § 3 odst. 1 písm. a), zajistí provozovatel před jejich použitím zpracování systému bezpečné práce.

1.3 Systém bezpečné práce obsahuje

- a) návrh činností jeřábu tak, aby byly prováděny bezpečně a s přihlédnutím ke všem předvídatelným rizikům, provedený pověřenými osobami s odpovídající kvalifikací; v případě opakujících se nebo rutinních činností je možné navrhnout činnosti pouze pro úvodní fázi a stanovit periodické kontroly pro zjištění, zda došlo ke změnám postupů,
- b) výběr, zajištění a použití vhodného jeřábu a příslušenství,
- c) údržbu, prohlídky a kontroly jeřábu a příslušenství,
- d) určení řádně zaškolených a odpovědných osob, které byly prokazatelně seznámeny se svými povinnostmi a s povinnostmi ostatních účastníků provozu jeřábu,
- e) odpovídající dozor prováděný zaškolenými osobami s potřebnými pravomocemi stanovenými provozovatelem,
- f) kontrolu, zda jsou k dispozici všechny potřebné doklady a dokumentace,
- g) zákaz nedovolených manipulací po celou dobu používání jeřábu,
- h) zajištění bezpečnosti osob přímo se neúčastnících používání jeřábu,
- i) koordinaci s ostatními spolupracujícími subjekty, které se účastní prací, včetně stanovení opatření k zamezení vzniku rizik ohrožení života, bezpečnosti a zdraví osob, majetku nebo životního prostředí,
- j) zajištění komunikačního systému, se kterým budou seznámeny všechny osoby účastníci se používání jeřábu,
- k) požadavky na provoz jeřábu obsahující přípravu stanoviště, montáž, demontáž a údržbu jeřábu.

1.4 Se systémem bezpečné práce musí být prokazatelně řádně seznámeny všechny zúčastněné subjekty.

1.5 Pro realizaci systému bezpečné práce provozu jeřábu určí provozovatel pověřenou osobu podle § 2 písm. a), která jedná za právnickou nebo fyzickou osobu požadující manipulace s břemenem (zaměstnavatele).

2. Pracovní plošiny s motorickým pohonem a výškou zdvihu přesahující 1,5 m (dále jen „pracovní plošiny“)

2.1 Provoz pracovních plošin s motorickým pohonem se řídí tímto nařízením, návodem výrobce a dalšími právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

2.2 Při provozu pracovních plošin musí být brána v úvahu všechna rizika při práci, závažná nebezpečí a možné nebezpečné situace a události.

2.3 Před použitím pracovních plošin zajistí provozovatel zpracování pracovního systému.

2.3.1 Pracovní systém obsahuje

- a) plánování provozu včetně postupů pro vyproštění osob nebo stroje v případě nouze,
- b) výběr, opatření a použití vhodné pracovní plošiny a s ní souvisejícího pracovního zařazení,
- c) přípravu a údržbu místa podle požadavků pro užití pracovní plošiny,
- d) údržbu pracovní plošiny včetně prohlídek a oprav podle doporučení výrobce,
- e) zaškolenou obsluhu, oprávněnou k provozu pracovní plošiny,
- f) seznámení obsluhy pracovní plošiny se strojem, který bude používat, včetně místních specifik, upozornění na nebezpečí v prostorech, kde bude pracovní plošina provozována, a to před zahájením práce,
- g) monitorování činností a kontrolu práce obsluhy,
- h) opatření proti neoprávněnému použití pracovní plošiny,
- i) opatření pro zajištění bezpečnosti osob neúčastnících se provozu pracovní plošiny.

2.3.2 Pro realizaci pracovního systému určí provozovatel pracovní plošiny pověřenou osobu podle 2 písm. a).

2.4 Pojízdne zdvihací pracovní plošiny

Při provozu pojízdné zdvihací pracovní plošiny musí být brána v úvahu všechna rizika při práci, závažná nebezpečí, a možné nebezpečné situace a události.

2.5 Závěsné plošiny

2.5.1 Za plošiny pro údržbu opláštění budov (BMU) jsou považovány závěsné plošiny trvale instalované na budovu nebo konstrukci a určené pro její plánovanou kontrolu, čištění a údržbu, kde se pod zavěšenou plošinou při jejím provozu může pohybovat veřejnost.

2.5.2 Za dočasné závěsné plošiny (TSAE) jsou považovány plošiny dočasně instalované na budovu nebo konstrukci pro zvláštní potřeby pracoviště.

2.6 Stožárové šplhací pracovní plošiny

Stožárové šplhací pracovní plošiny jsou jednostožárové nebo dvoustožárové a jsou většinou instalovány přechodně.

3. Stavební výtahy pro přepravu osob a nákladů (dále jen „stavební výtahy“)

3.1 Provoz stavebních výtahů se řídí tímto nařízením, návodem výrobce a dalšími právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

3.2 Při provozu stavebních výtahů musí být brána v úvahu všechna rizika při práci, závažná nebezpečí, a možné nebezpečné situace a události.

3.3.1 Před použitím stavebních výtahů uvedených v § 3 odst. 1 písm. d) provozovatel zajistí zpracování místního provozního předpisu.

3.3.2 Místní provozní předpis pro provoz stavebních výtahů obsahuje

- a) údržbu, prohlídky a kontroly stavebních výtahů,

- b) zajištění zaškolení obsluhy a uživatelů stavebních výtahů a jejich seznámení s jejich povinnostmi a s povinnostmi ostatních účastníků provozu stavebních výtahů,
- c) odpovídající dozor prováděný zaškolenými a kompetentními osobami s potřebnými pravomocemi,
- d) kontrolu, zda jsou k dispozici všechny potřebné doklady a dokumentace,
- e) zákaz nedovolené manipulace po celou dobu používání stavebních výtahů,
- f) zajištění bezpečnosti osob neúčastnících se přímo používání stavebních výtahů,
- g) koordinaci s ostatními spolupracujícími subjekty, které se účastní prací včetně stanovení opatření k zamezení vzniku rizik ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob, majetku nebo životního prostředí,
- h) zajištění komunikačního systému, se kterým budou seznámeny všechny osoby účastnící se používání stavebních výtahů.

3.3.3 S místním provozním předpisem pro stavební výtahy musí být prokazatelně řádně seznámeny všechny zúčastněné osoby.

3.3.4 Pro realizaci místního provozního předpisu pro provoz stavebních výtahů určí provozovatel pověřenou osobu podle § 2 písm. a), která jedná za právnickou nebo podnikající fyzickou osobu požadující provoz stavebních výtahů.

4. Regálové zakladače se svisle pohyblivými stanovišti obsluhy a jejich přesuvny

4.1 Provoz regálových zakladačů se svisle pohyblivými stanovišti obsluhy se řídí tímto nařízením, návodem výrobce a dalšími právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

4.2 Při provozu regálových zakladačů se svisle pohyblivými stanovišti obsluhy musí být brána v úvahu všechna rizika při práci a významná a odpovídající nebezpečí.

4.3 Před použitím nebo uvedením do provozu regálových zakladačů se svisle pohyblivými stanovišti obsluhy a jejich přesuvy, které jsou uvedeny v § 3 odst. 1 písm. e), zajistí provozovatel zpracování místního provozního předpisu.

4.3.1 Místní provozní předpis pro provoz regálových zakladačů obsahuje

- a) údržbu, prohlídky a kontroly regálových zakladačů,
- b) určení řádně zaškolených fyzických osob, které jsou seznámeny se svými povinnostmi a s povinnostmi ostatních osob účastnících se provozu regálových zakladačů,
- c) odpovídající dozor prováděný zaškolenými osobami s potřebnou pravomocí,
- d) kontrolu, zda jsou k dispozici všechny potřebné doklady a dokumentace,
- e) zákaz nedovolené manipulace po celou dobu používání regálových zakladačů,
- f) zajištění bezpečnosti osob neúčastnících se přímo používání regálových zakladačů.

4.3.2 S místním provozním předpisem pro provoz regálových zakladačů musí být prokazatelně řádně seznámeny všechny zúčastněné osoby.

4.3.3 Pro realizaci místního provozního předpisu pro provoz regálových zakladačů určí provozovatel pověřenou osobu podle § 2 písm. a), která jedná za právnickou nebo fyzickou podnikající osobu požadující provoz regálových zakladačů.

5. Výtahy pro dopravu osob, osob a nákladu nebo jen nákladu a svislé zdvihací plošiny, které jsou trvalou součástí budov s povolenou dopravou osob a nákladu, přesahující nosnost 100 kg a s výškou zdvihu přesahující 2 m

5.1 Provoz uvedených vyhrazených zdvihacích zařízení se řídí tímto nařízením, návodem výrobce a dalšími právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.2 Při provozu výtahů pro dopravu osob nebo osob a nákladu nebo svislých zdvihacích plošin musí být brána v úvahu všechna rizika při práci a významná a odpovídající nebezpečí.

5.3 Výtahy pro dopravu osob a nákladu

5.3.1 Výtahy mohou být provozovány jen pro ten účel a prostředí, pro které byly konstruovány, a musí být udržovány po celou dobu své životnosti v mezích bezpečného provozu v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.3.2 Provozovatel výtahů zajistí stálým dispečinkem nebo systémem dálkového monitorování se stálou službou s nepřetržitým provozem, nebo jiným systémem stálé služby, okamžité spojení s dopravovanými osobami.

5.4 Svislé zdvihací plošiny pro dopravu osob

Při provozu svislé zdvihací plošiny musí být brána v úvahu všechna závažná nebezpečí, nebezpečné situace a možné události.

Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 193/2022 Sb.

Minimální doba odborné praxe požadovaná pro činnost na vyhrazených zdvihacích zařízeních ve vztahu k dosaženému stupni odborného vzdělání žadatele

Činnost na vyhrazeném zdvihacím zařízení	Vzdělání v oboru	Roky praxe v oboru
Revize a zkoušky	Střední vzdělání s maturitní zkouškou ze skupiny oborů: 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární obory.	3
	Vysokoškolské vzdělání v oboru strojním, elektrotechnickém, stavebním, hutním nebo chemickém	2
Montáž a opravy	Vyučení v oboru strojním, elektrotechnickém, stavebním, hutním nebo chemickém	1
Kontroly	Vyučení v oboru strojním nebo elektrotechnickém	2

194**NAŘÍZENÍ VLÁDY**

ze dne 22. června 2022

**o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních
a na odbornou způsobilost v elektrotechnice**

Vláda nařizuje podle § 23 písm. d), e), g) a h) zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1**Předmět úpravy**

Toto nařízení zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanoví

- a) požadavky kladené na odbornou způsobilost fyzických osob, které vykonávají obsluhu a práci na elektrických zařízeních bez napětí, v blízkosti elektrických zařízení pod napětím a na elektrických zařízeních pod napětím a které provádějí revize na vyhrazených elektrických zařízeních,
- b) požadavky kladené na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních pro právnické osoby, podnikající fyzické osoby a jejich zaměstnance, pokud jde o provozování činností uvedených v písmeni a),
- c) požadavky na prověřování odborné způsobilosti osob uvedených v písmenech a) a b) a stupně odborné způsobilosti k výkonu činnosti na elektrických zařízeních těchto osob,
- d) způsob a obsah zkoušky z odborné způsobilosti a náležitosti dokladu o úspěšném vykonání zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice,
- e) požadavky kladené na fyzické osoby, které zajišťují odborný výkon činností na vyhrazených elektrických zařízeních podle jednotlivých

druhů, pokud jde o jejich montáž, opravy, revize v rozsahu oprávnění podle § 8 odst. 2 zákona vůči příslušnému vyhrazenému technickému zařízení.

§ 2**Vymezení pojmů**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) odbornou kvalifikací
 1. ukončené střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání ze skupiny oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika,
 2. ukončené vysokoškolské bakalářské, magisterské nebo doktorské vzdělání z oblasti vzdělávání Elektrotechnika,
 3. ukončené střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru, které obsahově splňuje požadavky na elektrotechnické vzdělání,
 4. ukončené vysokoškolské bakalářské, magisterské nebo doktorské vzdělání z jiné oblasti vzdělávání, které obsahově splňuje požadavky na elektrotechnické vzdělání,
 5. úplná profesní kvalifikace získaná podle jiného právního předpisu²⁾ a zveřejněná v Národní soustavě kvalifikací pod oborem kvalifikace „Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika“,

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

²⁾ § 4 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.
§ 1 odst. 2 zákona č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- b) profesní kvalifikací kvalifikace získaná podle jiného právního předpisu³⁾,
- c) činností na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti obsluha a práce na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti, při které může dojít k úrazu elektrickým proudem,
- d) samostatnou činností na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti činnost, která je prováděna na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti bez nezbytnosti dohledu nebo dozoru jiné osoby,
- e) elektrickým zařízením zařízení silové, sdělovací, řídicí a zvláštní, které ke své činnosti nebo působení využívá účinků elektrických nebo elektromagnetických jevů a systém ochrany před bleskem, přepětím a statickou elektřinou,
- f) odpovědnou osobou pověřená osoba právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, která provozuje elektrické zařízení, k jejímž povinnostem patří zajištění bezpečného provozu elektrického zařízení a stanovení pravidel při výkonu jednotlivých činností na zařízení a organizaci nebo uspořádání místa výkonu těchto činností.

§ 3

Požadavky kladené na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních

(1) Právnická osoba a podnikající fyzická osoba provozující elektrické zařízení nebo provádějící činnosti na elektrických zařízeních zajistí, aby činnosti a řízení činností na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti ve stanovených případech vykonávaly jen odborně způsobilé fyzické osoby podle § 19 zákona se splněním požadavků na jejich způsobilost podle § 4, 6 a 7 a osoby odborně způsobilé k výkonu činnosti na elektrických zařízeních podle § 11 zákona se splněním požadavků na jejich způsobilost podle § 8.

(2) Za činnost na elektrickém zařízení vyžadující odbornou způsobilost podle tohoto nařízení se nepovažuje obsluha elektrického zařízení malého a nízkého napětí.

(3) Odpovědná osoba kontroluje, aby činnosti a řízení činností na elektrických zařízeních a v jejich

blízkosti ve stanovených případech vykonávaly jen osoby odborně způsobilé k dané činnosti na elektrickém zařízení podle § 4 až 8. Některé z činností odpovědné osoby uvedených v § 2 písm. f) mohou být delegovány na další osoby.

(4) Právnická osoba a podnikající fyzická osoba provozující elektrické zařízení nebo provádějící činnosti na elektrických zařízeních zajistí, aby osoby odborně způsobilé k výkonu činnosti na elektrických zařízeních podle § 4, 6 a 7 byly pravidelně školeny o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci⁴⁾ vztahujících se k výkonu jejich činnosti, aby jejich znalosti byly pravidelně prohlubovány, a to v souladu s vnitřním předpisem právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Nemá-li právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje elektrické zařízení, vnitřní předpis uvedený ve větě první zpracován, zajistí školení odborně způsobilých osob v rozsahu požadovaném ve větě první nejméně jednou ročně.

(5) Právnická osoba a podnikající fyzická osoba ve spolupráci s příslušným školským zařízením zajistí, aby žáci a studenti elektrotechnických oborů v rámci praktické výuky před zahájením činností na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti splnili požadavky na osoby poučené podle tohoto nařízení a prováděli na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti jen takovou činnost, která odpovídá jejich postupně nabývaným odborným znalostem, a to vždy pod vedením určené osoby s odbornou způsobilostí odpovídající charakteru činnosti.

§ 4

Osoba poučená

(1) Osoba poučená je odborně způsobilá osoba podle § 19 zákona, která byla v rozsahu své činnosti školená o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci⁴⁾ pro činnost na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti, dále byla školená v oblasti možných zdrojů a příčin rizik na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti, upozorněna na možné ohrožení elektrickými zařízeními, seznámena s postupy pro poskytnutí první pomoci při úrazech elektrickým proudem a byly u ní tyto

³⁾ § 5 zákona č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 349 odst. 1 zákoníku práce.

znalosti ověřeny; za osobu poučenou se považuje rovněž osoba znalá, jejíž přezkoušení podle tohoto nařízení pozbylo platnosti, přičemž tato osoba může po úspěšném složení zkoušky o způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice opět získat stupeň odborné způsobilosti osoby znalé.

(2) Obsah a časový rozsah poučení podle odstavce 1 jsou stanoveny právníkou osobou nebo podnikající fyzickou osobou, která provozuje elektrické zařízení nebo provádí činnosti na elektrických zařízeních podle § 3 odst. 1, s ohledem na charakter a rozsah činnosti na elektrických zařízeních, kterou mají osoby poučené vykonávat.

(3) O poučení a ověření znalostí musí být proveden zápis, který vyhotoví osoba znalá, která poučení a ověření provedla. V zápisu musí být přesně vymezen rozsah poučení a specifikace pracoviště.

(4) Rozsah činností, které může osoba poučená vykonávat, stanoví právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci⁴⁾ pro činnost na elektrických zařízeních včetně místních provozních bezpečnostních předpisů. Osoba poučená zejména vykonává

- a) samostatnou obsluhu elektrického zařízení bez omezení napětí, s omezením, že se může dotýkat jen těch částí zařízení, které jsou pro obsluhu určeny,
- b) práci podle pokynů na elektrických zařízeních malého a nízkého napětí bez napětí a v jejich blízkosti,
- c) práci s dohledem na elektrických zařízeních vysokého napětí bez napětí a v jejich blízkosti,
- d) práci s dohledem osoby znalé v blízkosti nekrytých živých částí elektrických zařízení nízkého napětí pod napětím, v bezpečné vzdálenosti od nich, nebo až na dotyk s izolačním krytem chránícím před nahodilým dotykem s živou částí,
- e) práci pod dozorem osoby znalé v blízkosti nekrytých živých částí elektrických zařízení vysokého napětí pod napětím,
- f) práci na elektrickém zařízení ve zvláštních případech, na které právníká osoba nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje elektrické zařízení, zpracovala a vydala zvláštní pracovní postup, se kterým byla osoba poučená předem a opakovaně ve stanovených lhůtách seznámena a byla prakticky zacvičena k této činnosti; o se-

známení se vyhotoví zápis, který podepíše osoba poučená spolu s osobou, která seznámení provedla.

§ 5

Osoba znalá

(1) Osobou znalou je

- a) osoba znalá pro samostatnou činnost (dále jen „elektrotechnik“),
- b) osoba znalá pro řízení činnosti (dále jen „vedoucí elektrotechnik“) a
- c) revizní technik.

(2) Osoba znalá je odborně způsobilá vykonávat veškeré práce na elektrickém zařízení v rozsahu vydaného dokladu o úspěšném složení zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice podle § 19 zákona.

(3) Revize vyhrazených elektrických zařízení vykonává na základě zákona revizní technik s osvědčením o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených elektrických zařízeních příslušného rozsahu pro provádění revizí.

§ 6

Elektrotechnik

(1) Elektrotechnik je osoba s odbornou kvalifikací podle § 2 písm. a), která po zaškolení složila zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice ve stanoveném rozsahu. Elektrotechnik vykonává činnosti na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti samostatně s výjimkou zvláštních případů vycházejících z hodnocení rizik.

(2) Minimální požadovanou odbornou praxi stanoví v souladu s hodnocením rizik jednotlivých činností vykonávaných elektrotechnikem odpovědná osoba, a to místním provozním bezpečnostním předpisem⁴⁾. Pro osoby bez elektrotechnické praxe stanoví místní provozní bezpečnostní předpis dohled osoby znalé s praxí minimálně 2 roky po dobu nejméně 1 roku.

(3) Ověření znalostí zkouškou stanovenou v § 9 provede tříčlenná zkušební komise, jejímž předsedou musí být osoba odborně způsobilá k provádění revizí podle § 11 zákona. Ověření znalostí formou zkoušky stanovené v § 9 pro práce na elektrickém zařízení provozovatele přenosové soustavy

a provozovatele distribuční soustavy držitele licence na přenos elektřiny a držitele licence na distribuci elektřiny může provést i tříčlenná zkušební komise, jejímž předsedou může být pouze odpovědná osoba příslušného provozovatele elektrického zařízení s kvalifikací minimálně vedoucího elektrotechnika podle tohoto nařízení.

(4) Zaškolení a rozsah zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice odpovídá rozsahu požadované odborné způsobilosti k vykonávaným činnostem.

(5) Rozsah odborné způsobilosti podle odstavce 4 se stanovuje podle

a) rozsahu napětí

1. do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí, nebo
2. bez omezení napětí a

b) druhu zařízení, jde-li o zařízení v objektech bez nebezpečí výbuchu nebo s nebezpečím výbuchu.

(6) Zkušební komise může rozsah dokladu o odborné způsobilosti omezit podle rozsahu skutečně prováděných činností.

(7) Odpovědná osoba je na základě rizik pro konkrétní činnosti na elektrickém zařízení oprávněna stanovit, že pro daný typ činnosti je možno nahradit odbornou kvalifikaci profesní kvalifikací podle § 2 písm. b); odpovědná osoba vystaví písemný doklad podle vzoru uvedeného v příloze č. 1 k tomuto nařízení o tom, že pro daný typ činnosti stanovila jako dostatečnou kvalifikaci profesní kvalifikaci a přesně specifikuje rozsah činností, který nesmí přesahovat obsahem rámeček rozsahu činností příslušné profesní kvalifikace. Rozsah zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice a doklad o úspěšném složení zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice je v tomto případě omezen na činnosti do 1 kV střídavého napětí nebo do 1,5 kV stejnosměrného napětí v objektech bez nebezpečí výbuchu. Vydaný doklad omezuje rozsah činností a je platný pouze pro činnosti pro příslušnou právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu.

(8) Osoby, které se pro dále stanovený okruh činností považují za elektrotechniky podle odstavce 1, přestože nesplňují stanovené požadavky na odbornou kvalifikaci k výkonu činností v elektrotechnice pro osoby znalé, jsou

- a) pracovníci vědeckých, výzkumných a vývojových ústavů, kteří mají vysokoškolské vzdělání, v rámci výuky složili zkoušky z elektrotechniky, elektroniky nebo fyziky, nebo složili závěrečnou zkoušku z elektrotechniky nebo jaderné fyziky na střední odborné škole, a kteří vykonávají experimentální práci na vymezených vědeckých, výzkumných nebo vývojových pracovištích, pokud složili po zaškolení zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice v rozsahu vykonávaných činností, a
- b) učitelé, kteří používají při výuce na školách elektrická zařízení pod napětím, pokud byli v používání zařízení zaškoleni a jejich znalosti právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci⁴⁾ souvisejících s jejich činnostmi byly ověřeny v rozsahu stanoveném v § 9.

§ 7

Vedoucí elektrotechnik

(1) Vedoucím elektrotechnikem může být pouze osoba, která má odbornou kvalifikaci podle § 2 písm. a), splňuje požadavek minimální délky odborné praxe podle odstavce 2 a po zaškolení složila zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice ve stanoveném rozsahu. Vedoucí elektrotechnik může vykonávat veškeré činnosti, které může vykonávat elektrotechnik, řízení činností, řízení provozu a projektování vyhrazených elektrických zařízení, které není předmětem autorizace podle jiného právního předpisu⁵⁾.

(2) Minimální délka požadované odborné praxe vykonané na elektrických zařízeních podle jejich rozsahu a druhu k výkonu činnosti vedoucího elektrotechnika činí

⁵⁾ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

- a) 2 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E2A a E3A,
- b) 3 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E1A, E2B a E3B, a
- c) 4 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E1B.

(3) Z minimální délky odborné praxe podle odstavce 2 musí být absolvována praxe na elektrických zařízeních příslušného druhu a napětí v trvání nejméně 1 roku. Pro účely tohoto nařízení se rozsah zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice stanovuje v souladu s rozsahem oprávnění podle přílohy č. 3 k nařízení vlády o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti.

(4) Ověření znalostí zkouškou stanovenou v § 9 provede tříčlenná zkušební komise, jejímž předsedou musí být osoba odborně způsobilá k provádění revizí podle § 11 zákona. Ověření znalostí formou zkoušky stanovené v § 9 pro práce na elektrickém zařízení provozovatele přenosové soustavy a provozovatele distribuční soustavy držitele licence na přenos elektřiny a držitele licence na distribuci elektřiny může provést i tříčlenná zkušební komise, jejímž předsedou může být pouze odpovědná osoba příslušného provozovatele elektrického zařízení s kvalifikací minimálně vedoucího elektrotechnika podle tohoto nařízení a další člen komise bude osoba s kvalifikací minimálně vedoucího elektrotechnika podle tohoto nařízení.

(5) Zaškolení a rozsah zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice musí odpovídat rozsahu požadované odborné způsobilosti.

(6) Rozsah odborné způsobilosti podle odstavce 5 se stanovuje podle

- a) rozsahu napětí
 1. do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí, nebo
 2. bez omezení napětí a
- b) druhu zařízení, jde-li o zařízení v objektech bez nebezpečí výbuchu nebo s nebezpečím výbuchu.

(7) Zkušební komise může rozsah dokladu o odborné způsobilosti omezit podle rozsahu skutečně prováděných činností.

(8) Absolventi přírodovědecké fakulty vysoké školy oboru fyziky, kteří pracují jako asistenti v laboratořích škol všech stupňů a nesplňují stanovené požadavky na odbornou kvalifikaci pro osoby znalé, se považují na svých pracovištích za vedoucí elektrotechniky, pokud složili po zaškolení zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice v rozsahu vykonávaných činností.

§ 8

Revizní technik

(1) Revizním technikem může být pouze osoba, která má odbornou způsobilost získanou podle zákona, je držitelem platného osvědčení k provádění revizí elektrických zařízení, je osobou odborně způsobilou podle § 7 a splňuje požadavek minimálního rozsahu odborné praxe podle odstavce 2.

(2) Minimální délka požadované odborné praxe vykonané na elektrických zařízeních podle jejich rozsahu a druhu k výkonu činnosti revizního technika činí

- a) 4 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E1A a E2A,
- b) 2 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E3A,
- c) pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E1B a E2B 4 roky pro druh A a 1 rok pro druh B,
- d) pro rozsah označený jiným právním předpisem⁶⁾ jako E3B 2 roky pro druh A a 1 rok pro druh B.

§ 9

Školení a zkouška z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice

(1) Předmětem školení a zkoušek z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice jsou

- a) znalosti povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti

⁶⁾ Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 190/2022 Sb., o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti.

a ochrany zdraví při práci⁴⁾ souvisejících s činností na elektrickém zařízení příslušného druhu a napětí, kterou má zkoušená osoba vykonávat, popřípadě řídit,

- b) teoretické a praktické znalosti o poskytování první pomoci, zejména při úrazech elektrickým proudem,
- c) pracovní a technologické postupy, provozní a bezpečnostní pokyny, zdroje a příčiny rizik, které souvisí s činností na elektrickém zařízení příslušného druhu a napětí, kterou má zkoušená osoba vykonávat, popřípadě řídit, a
- d) další zásadní skutečnosti a informace mající dopad na bezpečnost práce a provozu při činnostech na elektrickém zařízení.

(2) Zkouška z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice se skládá ze 2 částí, a to z

- a) písemného testu o minimálně 10 otázkách, a to v rozsahu odstavce 1 písm. a) a b), a
- b) ústního pohovoru zaměřeného na výsledek testu, případné chyby učiněné v testu, otázky zaměřené na odbornou problematiku podle rozsahu a zaměření zkoušené osoby, a otázky týkající se postupů a pokynů a dalších zásadních skutečností a informací uvedených v odstavci 1 písm. c) a d).

(3) Osoba, která úspěšně složí zkoušku podle odstavce 2, obdrží doklad o úspěšném složení zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice, jehož vzor je uveden v příloze č. 2 k tomuto nařízení.

(4) Předseda komise

- a) připravuje, vede a vyhodnocuje zkoušku podle odstavce 2,
- b) pořizuje o zkoušce podle odstavce 2 protokol, který obsahuje informace o průběhu a obsahu zkoušky, vyhodnocení zkoušky a podpisy všech členů zkušební komise a zkoušené osoby; vzor protokolu je uveden v příloze č. 3 k tomuto nařízení,
- c) zajistí uchování protokolu o zkoušce z odborné

způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice po dobu nejméně 6 let a nejdéle po dobu 7 let u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, u níž se zkouška skládá, a

- d) vystavuje jménem právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, u níž se zkouška skládá, doklad o úspěšném složení zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice.

(5) Před zahájením zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice podle odstavce 2 žadatel předloží předsedovi komise doklad prokazující

- a) odbornou nebo profesní kvalifikaci, a to v rozsahu stanoveném pro daný stupeň odborné způsobilosti, je-li pro daný stupeň odborné způsobilosti tento doklad požadován, a to v originále nebo úředně ověřené kopii,
- b) délku praxe, která se prokazuje potvrzením zaměstnavatele nebo čestným prohlášením zkoušené osoby, a to nejméně v délce stanovené pro daný stupeň odborné způsobilosti, je-li pro daný stupeň odborné způsobilosti tento doklad požadován, a
- c) skutečnost, že odborná kvalifikace splňuje požadavky kladené na elektrotechnické vzdělání stanovené tímto nařízením, a to v případě, že z předloženého dokladu prokazujícího odbornou kvalifikaci není zcela zřejmé, že se jedná o odbornou kvalifikaci elektrotechnickou; doklad podle tohoto písmene může vydat škola, která vystavila doklad o odborné kvalifikaci, nebo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy podle jiného právního předpisu⁷⁾.

(6) Školení a zkouška z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice v rozsahu stanoveném v odstavci 1 písm. c) může být nahrazena potvrzením vydaným odpovědnou osobou příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby prokazujícím, že daná osoba prochází těmito školeními zakončenými ověřením znalostí v pravidelných intervalech stanovených vnitřními předpisy dané

⁷⁾ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby. Vzor tohoto potvrzení je uveden v příloze č. 4 k tomuto nařízení.

§ 10

Přechodné ustanovení

Osvědčení o odborné způsobilosti v elektrotechnice vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení se považují za doklad o odborné způsobilosti podle tohoto nařízení, přičemž

a) pracovník znalý a pracovník znalý pro samo-

statnou činnost je považován za elektrotechnika podle tohoto nařízení a

b) pracovník pro řízení činnosti, pro řízení činnosti prováděné dodavatelským způsobem a pro řízení provozu je považován za vedoucího elektrotechnika podle tohoto nařízení.

§ 11

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

Předseda vlády:

prof. PhDr. **Fiala**, Ph.D., LL.M., v. r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. **Jurečka** v. r.

Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 194/2022 Sb.

**Vzor potvrzení v rozsahu podle § 6 odst. 7 nařízení vlády č. 194/2022 Sb.,
o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických
zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice**

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba:

se sídlem / místem podnikání:

IČO:

odpovědná osoba

Potvrzujeme, že na základě posouzení a identifikace rizik a v souladu s přijatými provozními předpisy odpovědná osoba stanovila, že pro níže uvedené činnosti u zaměstnavatele (právnícké osoby/podnikající fyzické osoby) může být odborná kvalifikace podle § 2 písm. a) nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice, nahrazena níže uvedenou profesní kvalifikací podle § 2 písm. b), nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice, a osoby s touto profesní kvalifikací mohou být pro vykonávání níže specifikovaných činností na zařízeních do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí v objektech bez nebezpečí výbuchu vyškoleny a přezkoušeny podle nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice, a na základě úspěšného složení zkoušky jim může být vydán doklad osoby znalé v rozsahu profesní kvalifikace a s omezením na provádění výhradně níže uvedených činností u výše uvedeného zaměstnavatele.

Stanovená profesní kvalifikace:

.....

Vymezení rozsahu odborné způsobilosti podle tohoto potvrzení:

.....

.....

.....

Seznam osob, na které se toto potvrzení vztahuje:

jméno, popřípadě jména a příjmení	bydliště nebo místo trvalého pobytu	datum narození
-----------------------------------	-------------------------------------	----------------

.....

.....

.....

V..... dne

.....
podpis odpovědné osoby

.....
podpis statutárního zástupce právnické nebo podnikající fyzické osoby
razítko (právnické nebo podnikající fyzické osoby)

**Vzor dokladu o složení zkoušky z odborné způsobilosti
k výkonu činností v elektrotechnice**

Evidenční číslo

**DOKLAD O SLOŽENÍ ZKOUŠKY
z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice**

..... nar.....
(jméno, popřípadě jména a příjmení) (datum a místo)

bydliště nebo místo trvalého pobytu:
.....

odborná kvalifikace / profesní kvalifikace:.....

délka odborné praxe:

vykonal(a) s úspěchem zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností
v elektrotechnice, a to v rozsahu (nehodící se škrtněte):

osoby znalé pro samostatnou činnost / osoby znalé pro řízení činnosti

Rozsah odborné způsobilosti¹⁾:
.....

Vymezení rozsahu odborné způsobilosti²⁾:
.....
.....
.....

V.....dne.....

Platnost: do

¹⁾ U osob znalých se v rozsahu odborné způsobilosti uvádí jedna z možností

- do 1 kV střídavého napětí nebo 1,5 kV stejnosměrného napětí

- bez omezení napětí.

a jedna z možností

- zařízení v objektech bez nebezpečí výbuchu nebo

- zařízení v objektech s nebezpečím výbuchu.

²⁾ Vymezení rozsahu odborné způsobilosti se uvádí u osob znalých, u kterých odpovědná osoba stanovila profesní kvalifikaci za dostatečnou pro daný rozsah činností nebo v případě, že předseda zkušební komise rozsah odborné způsobilosti omezil.

Předseda zkušební komise:

Jméno, popřípadě jména a příjmení:

Je-li předsedou zkušební komise revizní technik, uveďte se rovněž číslo osvědčení revizního technika:

.....

Podpis:

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zkoušenou osobu ke zkoušce odborné způsobilosti vyslala:

Název: IČO:

Odpovědná osoba: Podpis:

**Vzor protokolu o zkoušce z odborné způsobilosti
k výkonu činností v elektrotechnice**

P R O T O K O L

o zkoušce z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice

Evidenční číslo: _____

..... nar.....
(jméno, popřípadě jména a příjmení) (datum a místo)

bydliště:

zaměstnavatel:

vzdělání:

praxe:

Předloženo potvrzení podle přílohy č. 1 č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice

ANO / NE

Předloženo potvrzení podle přílohy č. 4 č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice

ANO / NE

se dnešního dne podrobil výše uvedené zkoušce

Hodnocení písemné zkoušky: *vyhověl – nevyhověl*

Otázky ústní zkoušky:

Hodnocení:

1. Právní předpisy týkající se bezpečnosti elektrických zařízení

.....vyhověl – nevyhověl

2. Bezpečnostní předpisy pro činnosti na elektrických zařízeních a v jejich blízkosti

.....vyhověl – nevyhověl

3. *Ochrana před úrazem elektrickým proudem – ochranná opatření, principy působení*
.....vyhověl – nevyhověl
4. *První pomoc při úrazu elektrickým proudem*
.....vyhověl – nevyhověl
- 5.....vyhověl – nevyhověl
6.vyhověl – nevyhověl
7.vyhověl – nevyhověl
8.vyhověl – nevyhověl
9.vyhověl – nevyhověl
10.vyhověl – nevyhověl

Celkové hodnocení zkoušky: *vyhověl – nevyhověl pro* _____

Zkušební komise:

Předseda (jméno, popřípadě jména a
příjmení, č. osvědčení revizního technika,
je-li předsedou revizní technik)
(podpis)

1. člen komise
(podpis)

2. člen komise
(podpis)

podpis zkoušeného:

Datum:

Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 194/2022 Sb.

**Vzor potvrzení o absolvování školení v rozsahu podle § 9 odst. 6 nařízení vlády
č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na
elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice**

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba:

se sídlem / místem podnikání:

IČO:

odpovědná osoba

Potvrzujeme, že níže uvedené fyzické osoby jsou seznámeny s pracovními a technologickými postupy, provozními a bezpečnostními pokyny, zdroji a příčinami rizik, které souvisejí s činností na elektrickém zařízení příslušného druhu a napětí, na kterém mají uvedené osoby činnost provádět. Jejich znalosti v rozsahu tohoto potvrzení byly ověřeny a nemusí být tak v souladu s § 9 odst. 6 nařízení vlády o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činností na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice ověřovány v rámci zkoušky odborné způsobilosti.

Seznam osob:

jméno, popřípadě jména a příjmení	bydliště nebo místo trvalého pobytu	datum narození	podpis
--------------------------------------	--	----------------	--------

.....

.....

.....

.....

V..... dne

.....
podpis odpovědné osoby
razítko
(právnícké nebo podnikající fyzické osoby)

8 591449 089012
ISSN 1211-1244

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 289, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – Walstead Moraviapress s. r. o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, tel.: 516 205 175, e-mail: sbirky@walstead-moraviapress.com. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2022 činí 6 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** Walstead Moraviapress s. r. o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné a objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky – knihkupci – 516 205 175, e-mail – sbirky@walstead-moraviapress.com. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Brno:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Obchodní galerie IBC (2. patro), Příkop 6; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbicková, J. Švermy 14; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Pardubice:** ABONO s. r. o., Sportovců 1121; **Plzeň:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 3:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Řipská 23, BMSS START, s. r. o., Olšanská 3; **Praha 4:** Tiskárna Ministerstva vnitra, Bartůňkova 4; **Praha 6:** DOVOZ TISKU SUWECO CZ, s. r. o., Sestupná 153/11; **Praha 10:** MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Ústí nad Labem:** KARTOON, s. r. o., Klíšská 3392/37 – vazby sbírek tel. a fax: 475 501 773, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od za evidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 516 205 175. **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.